

THE SARUM RITE
Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tomus C.
Fasciculus I.
Pagine {1}-{121}.

Proprium de sanctis.
Festi Decembris.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMXIII.

The Sarum Rite is published by The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien de Canada, c/o School of the Arts, McMaster University, 1280 Main Street West, Hamilton, Ontario, Canada L8S 4L8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

The Sarum Rite is distributed over the internet through .pdf files located at:
www.sarum-chant.ca

This document first published July 1 2013.

Revised July 2022.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2013.

In natali sancti Andree.

I In vigilia sancti Andree apostoli.

[Ir.]

(xxix. Novembris.)

Ad vespertas.

Super psalmos hec sola antiphona.

AS:345; 1519-S:1r; 1531-S:1r.

Ant.

I.i.

5279.

- nus ex du- ó-bus * que se-cú-ti sunt Dómi-num,
e- rat André- as fra-ter Symó-nis Pe-tri al-le- lú-ya.

S. A. E.

Psalmi feriales.

Et dicantur semper psalmi feriales ad j. vespertas in omnibus festis sanctorum quando una sola antiphona dicitur super psalmos.

Hoc etiam in ij. vespertilis sanctorum observetur¹ : nisi in festo et per octavas beate C-1.

In natali sancti Andree.

Marie, et nisi in festo et per octavas apostolorum et evangelistarum : et nisi in festo omnium sanctorum et reliquiarum, et dedicationis ecclesie : et similiter per octavas ejusdem et nisi in festo nominis Jesu et per octavas ejusdem. Et nisi in festo sancte Anne ad ij. vespertas : ita tamen quod tres primi psalmi sub una voce dicantur : et quartus psalmus semper exaltetur si necesse fuerit. Quod per totum annum observetur ad vespertas quando una sola antiphona dicitur super psalmos sive fit de temporali sive de festis sanctorum.

Capitulum. Rom. x. [10.]

Corde créditur ad justícam, ore
autem conféssio fit ad salútem :
dicit enim scriptúra, omnis qui credit
in illum non confundétur. [*R.*] Deo
grátias.

R. Homo Dei [ducebátur].² *infra iij.*

[**C** Hic cantus sequens dicatur ad primas vespertas et ad matutinas hujus festi tantum
super hunc hymnum.]³

HS:143v; 1519-S:1r; 1531-S:1r.⁴

8262. Hymn. I.

Ndré-a pi-e sanctó-rum mi-tíssi-me, * Obti-ne
nos-tris errá-ti-bus vé-ni-am : Et qui gra-vá-mur sárci-na
peccámi-num, Súble-va tu-is intercessi- ó-ni-bus.

Annu-e Christe. In communi. [645].

In natali sancti Andree.

[*Hic cantus sequens dicatur infra octavas et in octavis ad matutinas.*]⁵

1519-S:1r; 1531-S:1r.

Hymn.
IV.

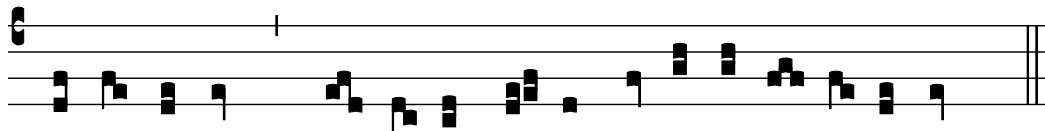
8262.

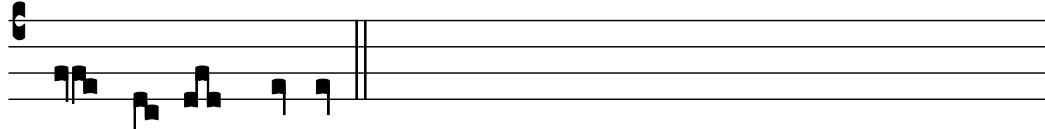
N-dré- a pi- e sanctó-rum mi- tíssime, * Obti-ne

nostris errá- ti-bus vé-ni- am : Et qui gra- vámur sárci-na

peccá-mi-num, Súb-le-va tu- is intercessi- ó-ni-bus.

An-nu- e Christe. *In communi.* [647].

V. Diléxit Andréam Dóminus.

R. In odórem suavitátis.

AS:345; 1519-S:1v; 1531-S:1r.

Ant.
I.v.

1366.

M-bu-lans Je-sus * juxta ma-re Ga-li- lé-e,

vi-dit Pet-rum et André- am fratre e- jus : et a- it

In natali sancti Andree.

il-lis, Ve-ní-te post me, fá-ci-am vos fí-e-ri pis-
ca-tó-res hómi-num : at il-li re-líc-tis ré-ti-bus et
na-vi se-cú-ti sunt e-um. *Ps. Magníficat. 53**.

Oratio.

AUésumus omnípotens Deus, ut
beátus Andréas apóstolus, tuum
pro nobis implóret auxílium : ut a
cunctis⁶ reáribus absolúti, a cunctis
étiam perículis eruámur. Per
Dóminum.

Quando festum sancti Andree apostoli a die dominica differtur in secundam feriam : tunc ad primas vespertas dicetur ista oratio.

Afestátem tuam, [Dómine,
supplíciter exorámus : ut sicut
ecclésie tue beátus Andréas apóstolus
éxitit predicátor et rector, ita apud te
sit pro nobis perpétuu intercéssor.
Per Dóminum nostrum.]⁷

Si hoc festum infra adventum Domini contigerit, fiat tunc solennis memoria de adventu et postea de sancta Maria.

Sive infra adventum, sive extra hoc festum evenerit : semper fiat processio ad j. vespertas post omnes memorias que habentur ad altare sancti Andree si habeatur cum ceroferariis et thuribulariis et puero librum deferente ante sacerdotem : sine cruce choro sequente habitu non mutato cantando R. Vir iste. cum suo versu infra ix. {24}. Rectores simul dicant versum.⁸ Dum versus canitur : sacerdos thurifícet illud altare [deinde ymaginem]⁹ : et postea dicat X. In omnem terram. [651].

Deinde oratio dicatur sine Dóminus vobíscum. sed cum Orémus. Majestátem tuam. {4}. que sic terminetur, Per Christum Dóminum nostrum. nec precedat nec sub-

sequatur Dóminus vobíscum. nec Benedicámus Dómino. Quando oratio Majestátem. dicitur ad j. vesperas tunc ad processionem dicatur ista oratio Quésumus omnípotens Deus. {4}. In redeundo extra adventum dicatur [aliqua]¹⁰ antiphona de sancta Maria : infra vero adventum de omnibus sanctis in redeundo ant. Salvátor mundi. {1596}. V. Letámini in Dómino. [195]. Oratio. Infirmitátem nostram. [192].

C *Et sic fiat processio in omnibus festis sanctorum ad j. vesperas post omnes memorias que habentur per totum annum, quorum altaria sunt in ecclesia cum propriis Rx. vel de communi et cum V. et oratione de sanctis,¹¹ ita tamen quod quando oratio de vigilia dicitur ad vesperas ut supradiximus : tunc ad processionem dicatur oratio de die. Similiter quando oratio de festo dicitur ad vesperas tunc ad processionem dicetur oratio de communi : nisi propria habeatur ut in festo sancti Nicholai, et sancte Katherine et consimilibus. Et semper in revertendo dicatur [antiphona]¹² de sancta Maria, nisi quando ad vesperas memoria de ea facta fuerit prius : tunc enim in revertendo dicitur de omnibus sanctis ut supra.*

*Nec debet servitium eorum celebrari ad eorum altaria : ut vespere, matutine, vel alie
hore secundum usum Sarum nisi tantum missa de sancto in mane : et hoc¹³ ad placitum
more duplicis festi cum Credo. quodcunque festum fuerit.* [1v.]

*Non dicantur vespere de sancta Maria in choro hac die nec in aliquo duplice festo per
annum : ut notatum est in j. dominica adventus Domini : sed percantato ultimo
Benedicámus Dómino. executor officii in stallum suum revertatur : ibique capam
sericam exuat ubi¹⁴ prius eandem assumpsit. Quod et in omnibus festis duplicibus
observetur : quando collecta ad gradum chori dicitur.*

[*Ad completorium.*]

C *Ad completorium extra adventum omnia fiant sicut in festo Sancte Trinitatis. Infra
adventum vero completorium non mutatur : nisi solummodo hymnus, et dicatur hymnus
Salvátor mundi Dómine. [369].*

In natali sancti Andree.

Ad matutinas.

AS:345; 1519-S:2r; 1531-S:1v.¹⁵

1019. Invit. VII.iii.

- do- rémus * victo-ri- o- sis-simum re-gem

Chris- tum. †Qui victó- rem per cru-cis trophé- um co-

ro-ná- vit be- á- tum André- am a- póstolo-lum.

Ps. Ve-ní- te. 46*.

Hymnus. Andréa pie. {2}.

Versus. Annue Christe [seculórum Dómine].¹⁶ [645].

In j. nocturno.

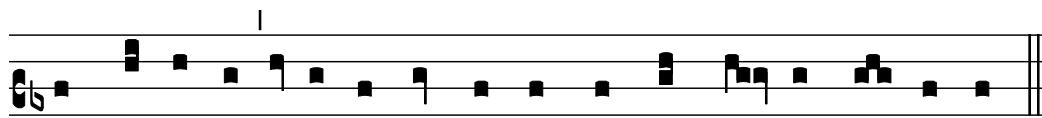
AS:345; 1519-S:2v; 1531-S:1v.¹⁷

1. Ant. VI.

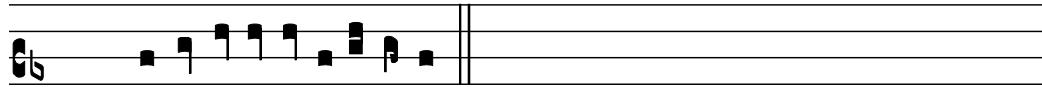
Ndré- as * a-pós-to-lus dix- it ad E- gé- am, Tan-

tum me-o re-gi De-o e-ro accép-ti- or : quantum pro e-

In natali sancti Andree.

 jus nómi-ne fú-e-ro pérmá-nens in tormén-tis con-féssor.

Ps. Celi enárrant. (xvij.) [34].

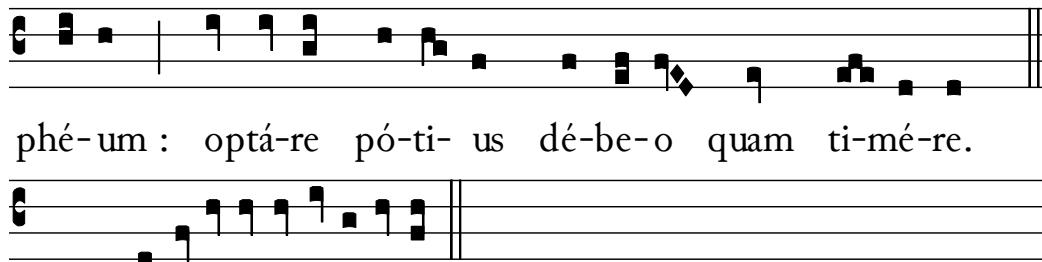
AS:345; 1519-S:2v; 1531-S:1v.¹⁸

2. Ant.

V.ii.

- go * cru-cis Chris-ti servus sum et cru-cis tro-

phé-um : optá-re pó-ti- us dé-be-o quam ti-mé-re.

Ps. Benedícam Dóminum. (xxxij.) [166].

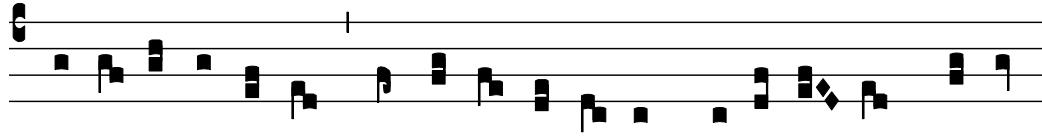
AS:346; 1519-S:2v; 1531-S:1v.¹⁹

3. Ant.

IV.i.

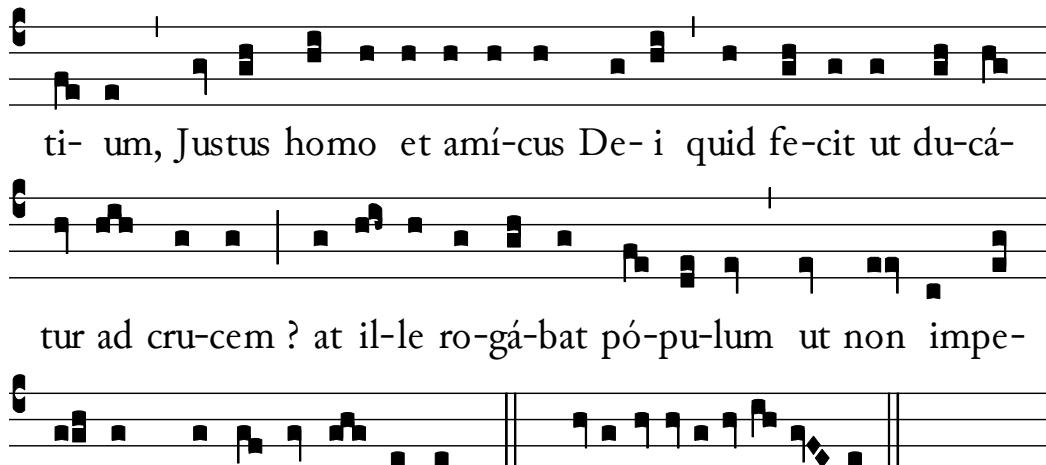
Unque carní- fi-ces * a-póstolo-lum dú-ce-rent ut

cru-ci- fi-ge-ré-tur, concúrsus factus est popu-ló- rum clamán-

sar0034.

sar0024.

ti- um, Justus homo et amí-cus De- i quid fe-cit ut du-cá-
tur ad cru-cem ? at il-le ro-gá-bat pó-pu-lum ut non impe-
dí- rent passi- ónem e-jus. *Ps. Eructávit. (xlippij.) [206].*

VII. In omnem terram [exívit sonus eórum].²⁰ [651].

Lectio prima.²¹

Arocónsul Egéas Patras civitátem ingréssus : cepit compéllere credéntes in Christum ad sacrificia ydolórum. Cui occúrrens sanctus Andréas dixit, Oportébat ut tu qui judex hóminum esse comprobáris : júdicem tuum qui in celo est cognósceres et ágnitum cóleres, et coléndo eum qui verus Deus est : ab his qui veri dii non sunt ánimum revocáres. Cui Egéas dixit, Tu es Andréas qui déstruis templo deórum, et suádes homínibus supersticio-sam²² sectam : quam nuper detéctam Románi príncipes exterminári jussérunt ? Andréas respóndit,

Románi príncipes nondum cognovérunt veritátem : et hoc quod pro salúte hóminum véniens Dei Fílius docúerit ista ydóla non solum deos non esse sed esse demónia péssima et humáno géneri inimíca : que hoc dóceant hómines unde offendátur Deus, ut dum offénsus fúerit avertátur et non exáudiat : et cum avérsus fúerit et non exaudíerit : habeántur a diábolo ipsi captívi : et tándiu eos delúdat usque quo de córpora éxeant rei et nudi : nichil secum preter peccáta portántes. Tu autem Dómine [miserére nostri].²³

In natali sancti Andree.

AS:346; 1519-S:3r; 1531-S:1v.²⁴

1. Resp.

IV.

6554.

Um * per-ambu-lá-ret Dómi- nus juxta ma- re

se-cus li- tus Ga- li- lé- e : vi-dit Petrum et An-

dré- am rhé- ti- a mit-tén tes in ma- re, vo-cá-vit

e- os di- cens. †Ve-ní-te post me fá-ci- am vos pisca-

tó- res hómi- num. ¶ E-rant e-nim pisca-

tó- res : et a- it il- lis. †Ve-ni-te.

6554a.

Lectio secunda.

Géas dixit, Ista supersticio sa et vana sunt verba. Jesus vester dum hec predicáret : Judéi illum crucis patíbulo affixérunt. Andréas respóndit, O si velles scire mystérium crucis : et quam rationábili caritáte

Auctor humáni géneris pro restau- ratíone nostra hoc crucis patíbulum non invítus sed spontáneus suscépit. Egéas dixit, Cum tráditus asserátur a suo discípulo et a Judéis tentus et présidi addúctus, et ad petitiónem

Judeórum a milítibus présidis crucifixus : quómodo tu dicis eum spontáneum crucis subiisse patíbulum ? Andréas respóndit, Ideo ego dico eum spontáneum : quóniam simul tunc cum ipso fui : cum a suo discípulo traderétur. Et ántequam traderétur dixit nobis quod tradéndus esset et crucifigéndus pro salúte hóminum : et tértia die resurrectúrum se esse predíxit. Et ut plénius nos instrúeret quóniam sponte passiónem suscíperet : nec tradítorem fugiéndo deséruit, et in loco in quo illum sciébat esse

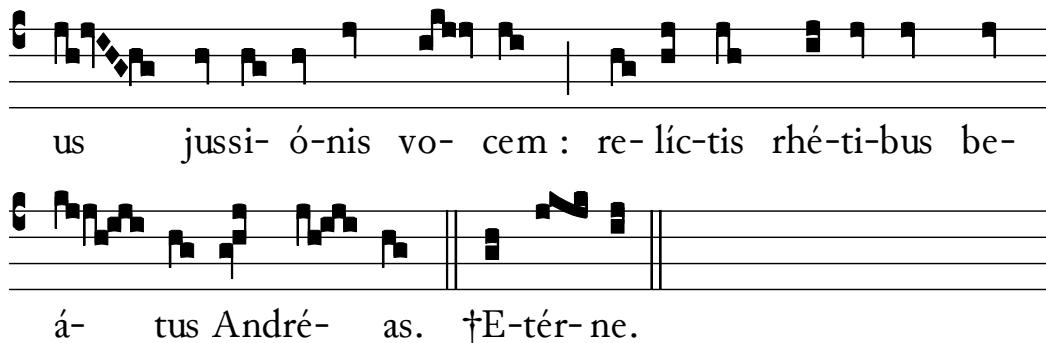
ventúrum permánsit. Egéas dixit, Miror te prudéntem hóminem istum velle sectári : quem quovis pacto aut sponte aut invítum : cruci tamen confitérís affíxum. Andreas respóndit, Hoc est quod étiam me dixisse jam rétines : magnum²⁵ mystérium crucis. Quod si forte voluéris audíre : rétxam. Egéas dixit, Mystérium non potest dici : sed supplícium. Andreas respóndit, Ipsum supplícium mystérium restauratiónis humáne²⁶ : si patiénter áudas comprobábo.²⁷ Tu.

AS:346; 1519-S:3r; 1531-S:2r.²⁸

2. Resp.
III.

7182. Ox ut vo-cem* Dó-mi- ni pre-di-cán-tis audí-
vit be- á-tus André- as : re-líc- tis rhé- bus
u-su actúque vi-vé- bat. †E-tér-ne vi-te se-cú-
7182a. tus est pré- mi- a lar- gi- én- tem. ¶ Ad u-ní-

Lectio tertia.

Géas dixit, Ego quidem pati-
énter te áudiam, sed si tu me
obtemperánter non áudias : ipsum
mystérium crucis in teípsum retor-
québo. Andréas respóndit, Ego si
patíbulum crucis expavéscerem : cru-
cis glóriam non predicárem. Egéas
dixit, Insánus²⁹ sermo tuus. Prédicas
glóriam supplícií : quia per audáciā
penam mortis non times. Andréas
respóndit, Non per audáciā sed per
fidem : non tímeo penam mortis.
Mors enim justórum preciosa est
mors vero peccatórum péssima. Et
ídeo audíre te volo crucis mystérium :
ut agnítum fórsitan credas : et credens
ad restauratióñem tue ánime quocún-
que pacto pertíngas. Egéas dixit, Re-
staurárur hoc quod periísse docétur ?
Numquid ánima mea péríit : ut ad
ejus me restauratióñem opórteat ve-
nire per fidem néscio quam ut tu
ásseris ? Andréas respóndit, Hoc est
quod tibi dícere desiderábam, ut dum

pérditas ánimas hóminum docúero :
justam restauratióñem eárum per cru-
cis mystérium pandam. Primus enim
homo per lignum prevaricatióñis
mortem indúxit. Et necessárium hoc
erat géneri humáno : ut per lignum
passiónis mors que ingrésa fúerat
pellerétur. Et quóniam de imma-
culáta terra factus fúerat primus homo
qui per lignum prevaricatióñis mor-
tem mundo intúlerat necésse erat ut
de immaculáta Vírgine nascerétur
perféctus homo : in quo Dei Fílius
qui primum fécerat hóminem, vitam
etérnam quam perdíderant per Adam
hómines reparáret, ac de ligno crucis :
lignum concupiscéntie exclúderet,
ténderet in cruce immaculátas manus,
pro máníbus incontinénter exténsis,
pro suávi cibo árboris vétite : escam
fellis accíperet, et in se suscípiens
mortalitaté tem nostram : suam nobis
immortalitaté tem inférret. Tu autem.

In natali sancti Andree.

AS:347; 1519-S:3v; 1531-S:2r.³⁰

3. Resp. II.

6868. Omo De- i * du-ce-bá- tur ut cru-ci-fi-

ge- ré- tur : pópu-lus autem clamá- bat vo-ce mag-na

di- cens. †Inno-cens e-jus sanguis si-ne causa dam-

6868a. ná- tur. ⁊ Cunque carní-fi-ces dú-ce-rent e-um ut cru-ci-

fi-ge-ré-tur : factus est concúrsus popu-ló- rum clamánti-

um et di-cén- ti- um. †Inno-cens.

[⁊ Glória Patri. 93*. †Innocens.]³¹

 In ij. nocturno.

AS:347; 1519-S:3v; 1531-S:2r.³²

4. Ant. III.i.

sar0022. Um perve-nísset * be- á-tus André- as ad lo-cum u-

In natali sancti Andree.

bi crux pa- rá-ta e-rat : vi-dens e-am a longe exclá- má-
vit vo-ce magna di-cens, Salve crux que in córpo-re Chris-
ti de- di-cá-ta es : et ex membris e-jus tanquam marga-
rí- tis orná-ta. *Ps.* Omnes gentes pláudite. (*xlvj.*) [208].

AS:347; 1519-S:4r; 1531-S:2r.³³

5. Ant.

II.i.

1441.

N-te-quam te ascénde-ret * Dómi-nus nos-ter o
be- á-ta crux ti-mó-rem terré-num ha-bu- ís-ti : modo ve-
ro amó- rem ce-léstem óbtinens pro vo- to suscí-pe-ris.

Ps. Exáudi Deus deprecationem. (*lx.*) [227].

AS:347; 1519-S:4r; 1531-S:2r.³⁴

6. Ant. sar0007. I.ii.

- má-tor tu-us semper fu- i : * et de-si-de- rá-vi
te ampléc-ti o bo-na crux. *Ps. Exáudi Deus oratióne meam cum déprecor. (lxij.) [229].*
Versus. Constítues eos príncipes [super omnem terram].³⁵ [655].

Lectio quarta.

Géas dixit, Ista verba illis narráre potes : qui tibi credunt. Michi autem nequáquam : quia nisi ad hoc conséntias ut sacrificium diis omni-poténtibus ófferas : in ipsa cruce quam laudas te fatigátum affigi precípiam. Andréas respóndit, Omnipoténti Deo qui unus et verus est ego omni die sacrífico, non thuris fumum nec taurórum mugiéntium carnes : nec hyrcórum ságuinem : sed immaculátum Agnum quotídie in altári crucis sacrífico. Cujus carnes postquam omnis pópulus credéntium manducáverit, et ejus sangúinem bíberit : Agnus qui sacrificátus est, integer perséverat et vivus. Et cum vere sacrificátus sit et vere carnes ejus manducáte sint a pôpulo, et vere sanguis ejus sit bíbitus : tamen ut dixi

ínteger pémanet et immaculátus et vivus. Egéas dixit, Quómodo potest hoc fieri ? Andréas respóndit, Si vis scire quómodo potest hoc fieri : assúme formam discípuli : ut possis díscere quod queris. Egéas dixit, Ego a te torméntis éxigam : hujus rei notíciam. Andréas respóndit, Miror te hóminem prudéntem ad tantam stulticiam devolútum : ut putes tormentis me tibi divína pándere sacraménta. Audísti mystérium crucis : audísti mystérium sacrificii. Si cre-díderis Christum Fílium Dei qui crucifixus est a Judéis verum Deum esse : pandam tibi quo ordíne occísus vivat Agnus, qui cum sacrificátus fúerit et coméstus : ínteger tamen et immaculátus in suo regno pémanet. [Tu autem.]³⁶ [2v.]

In natali sancti Andree.

AS:348; 1519-S:4r; 1531-S:2v.³⁷

4. Resp.

III.

Octor bonus * et amí-cus De- i André- as
dú-ci-tur ad cru- cem : as-pí-ci- ens a longe vi- dit cru-cem,
Salve crux. †Súsci-pe discí-pu-lum e- jus qui pe-pén- dit
in te Ma-gís-ter me-us Chris- tus. ¶ Sal- ve
crux que in córpo-re Chris-ti de-di-cá-ta es : et ex mem-
bris e-jus tanquam marga-rí- tis or-ná- ta. †Súsci-pe.

Lectio quinta.

Géas dixit, Et quómodo Agnus
in suo regno pémanet cum sit
occísus, et ab omni pópulo ut asséris
coméstus ? Andréas respóndit, Si
credíderis ex toto corde tuo : díscere
póteris. Si non credíderis : pénitus
nunquam tu ad indáginem hujus

veritatis attínges. Tunc irátus Egéas :
jussit eum in cárcerem trudi. Ubi
dum esset clausus, venit ad eum
multitúde pene totius províncie : ita
ut Egéam vellent occídere, et
Andréam apóstolum fractis jánuis
cárceris liberáre. Sanctus vero An-

dréas : his verbis pópulum admónuit dicens, Nolíte quiétem Dómini nostri Jesu Christi : in seditiónem diabólicam excitáre. Nam tráditus Dóminus omnem patiéntiam prébuit : non conténdit, non clamávit, nec in platéis áliquis eum clamántem audívit. Habéte ergo siléntium et pacem et quiétem, et non solum meum martyrium nolíte impedíre, verum-étiam vosmetípsos quasi athlétas Christi Dómini preparáte : ut vincátis minas intrépido ánimo, plagas autem per tolerántiam córporis superéritis. Hec et his simília apóstolo per totam noctem pópulum admonénte : lux diéi in mane prorúpit. Et misit Egéas

: et addúci jussit ad se sanctum Andréam. Et sedens pro tribunáli dixit, Existimávi te noctúrna cogitatióne revocáre ánimum tuum a stultítia, et a Christi tui laude cessáre : ut possis nobíscum non amítttere gáudia vite. Stultum est enim ultro velle ad passióinem crucis ire : et ígnibus ac flammis té ipsum péssimis destináre. Andréas respóndit, Gáudia tecum habére pótero : si credens Christum amíttas cultúram ydolórum. Christus enim me misit ad istam provínciam : in qua non parvum pópulum Dómino acquisívi. Tu autem.

AS:348; 1519-S:4v; 1531-S:2v.³⁸

7260. 5. Resp. VIII.

bo- na * crux que de-có-rem et pulchri-

tú-di-nem de membris Dó- mi-ni susce- pís- ti :

ác-ci-pe me ab homí- ni- bus et red-de me Ma-gís-

In natali sancti Andree.

tro me- o. †Ut per te me re-cí- pi- at qui pro te
me ré- de- mit. ¶ Se-cú-rus et gaudens
vé-ni- o ad te : i-ta ut et tu ex-úl-tans sus- cí-pi-
as me. †Ut per te.

7260b.

Lectio sexta.

Tunc precépit Egéas sanctum Andréam cruci affigi, mandans hoc questionáriis, ut ligátis péibus et mánibus quasi in equúleo tenderéatur : ne clavis affixus cito deficeret, sed cruciarétur pótius longo cruciátu. Qui cum pervenísset ad locum ubi crux paráta erat : videns eam a longe exclamávit dicens, Salve crux quo in córpore Christi dedicáta es : et ex membris ejus tanquam margarítis ornáta. Antequam te ascénderet Dóminus noster timórem terrénum ha- buísti : modo vero amórem celéstem óbtinens, pro voto suscéperis.³⁹ Sci- tur enim a credéntibus quanta in te

gáudia hábeas : quanta múnera preparáta. Secúrus ergo et gaudens vénio ad te : ita ut et tu exúltans suscípias me discípulum ejus qui pepéndit in te : quia amátor tuus semper fui et desiderávi amplécti te. O bona crux que decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti, diu desideráta, sollícite amáta, sine intermissióne quésita, et aliquándo jam concupiscénti ánimo preparáta : áccipe me ab homínibus et redde me Magístro meo : ut per te me recípiat qui per te me rédemit. Et hec dicens expoliávit se : et vestiménta sua trádidit carníficibus.

Qui accedéntes levavérunt eum in crucem⁴⁰ : et sicut eis jussum fúerat suspendérunt. Sicque bíduo pendens in cruce : confortábat mérites credén-tium in Dómino. Cunque secúnda jam die hoc fáceret : vidéntibus cunctis splendor nímius sicut fulgur de celo véniens, ita circúndedit eum,

ut pénitus pre ipso splendóre óculi eum non possent humáni aspícere. Cunque permansísset splendor fere dimídie hore spácio, abscedénte lúmine emísit spíritum, simul cum ipso lúmine pergens ad Dóminum : cui est honor et glória, in sécula seculórum amen. Tu autem Dómine.

AS:349; 1519-S:4v; 1531-S:2v.⁴¹

6. Resp.
VIII.

7335. - rá-vit sanctus André-as dum aspí- ce-ret

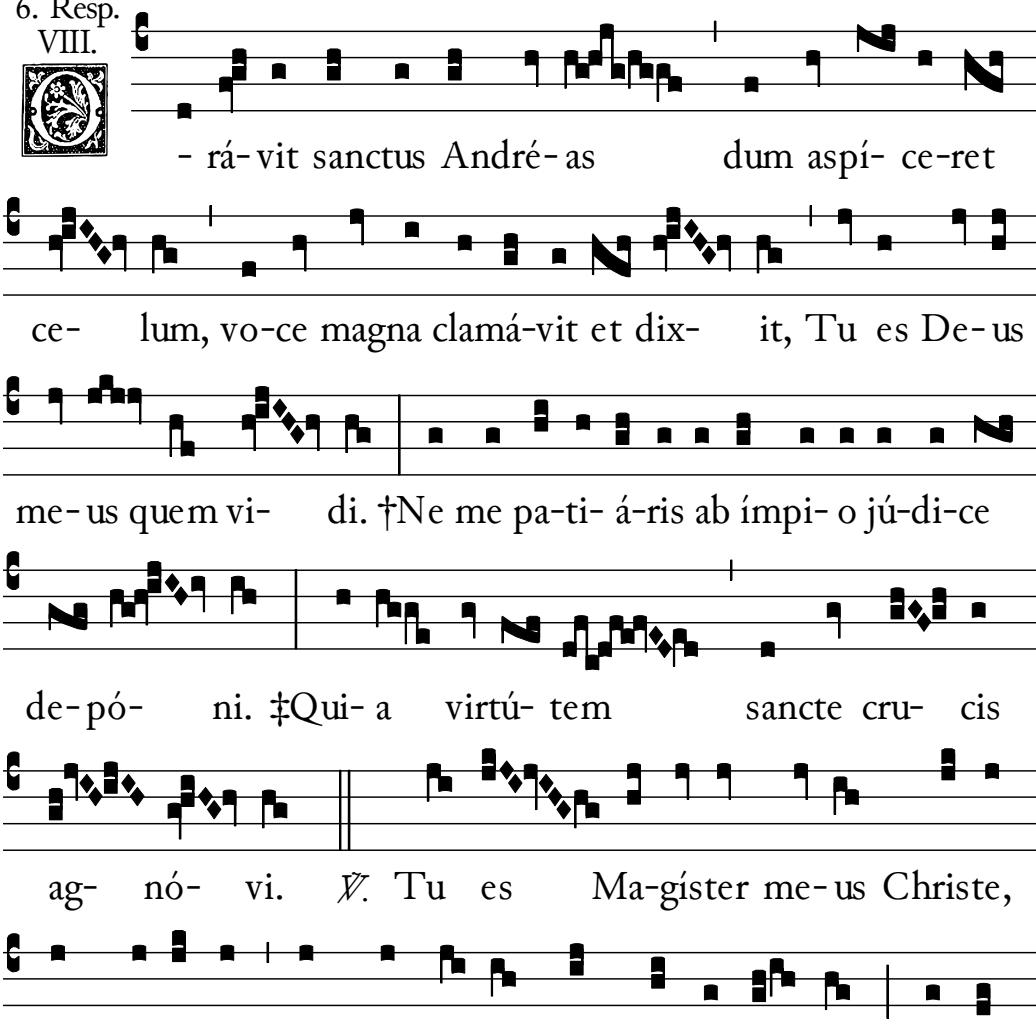
ce- lum, vo-ce magna clamá-vit et dix- it, Tu es De-us

me-us quem vi- di. †Ne me pa-ti- á-ris ab ímpi- o jú-di-ce

[3r.] de-pó- ni. ‡Qui- a virtú- tem sancte cru- cis

7335a. ag- nó- vi. ¶ Tu es Ma-gíster me-us Christe,

quem di-léx-i, quem cognó-vi, quem conféssus sum : tantúm-

In natali sancti Andree.

modo in ista vo-ce me ex-áu-di.

†Ne me.

X. Glória Patri. 95*. ‡Quia virtútem.

In tertio nocturno.

AS:349; 1519-S:5r; 1531-S:3r.⁴²

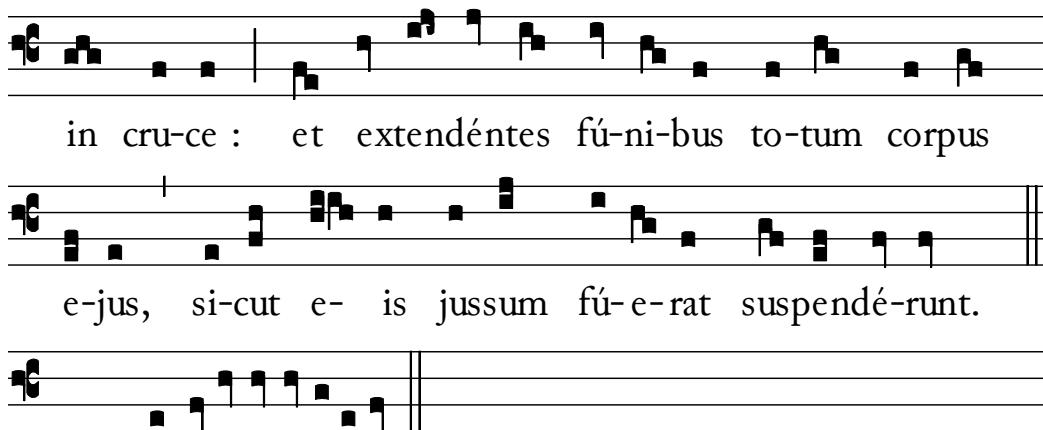
7. Ant.

II.i.

C-ce-déntes * carní- fi-ces le-va-vé-runt e- um

200054.

Ps. Confitébimur. (lxxiiij.) [248].

AS:349; 1519:5r; 1531-S:3r.⁴³

8. Ant.

III.iv.

Mnis inté-re- a * pó-pu- lus conclamá-bat di-cens,

sar0092.

Vi-rum sanctum, pu-dí-cum, orná-tum mó-ri-bus, bo- num

In natali sancti Andree.

doctórem, pi- um, modés-tum, ra- ti- o-ná-bi- lem, non
de-bé-re hoc pa- ti : sed de-bé-re de cru-ce de-pó-ni.

Ps. Dóminus regnávit exúltet. (xcvj.) [278].

AS:350; 1519-S:5v; 1531-S:3r.

9. Ant.
VIII.ii.
sar0122.

Unc sanctus * André- as a- it, Jam Re-gem me- um
ví-de-o, jam a-dó-ro, jam in e- jus conspéc-tu con-sísto.

Ps. Dóminus regnavit irascántur. (xcvij.) [289].

V. Nimis honoráti sunt. [659].

Evangelium secundum Mattheum, iiiij. [18-22.]

Lectio septima.

In illo témpore, Ambulans Jesus
juxta mare Galilée, vidi duos
fratres, Symónem qui vocátur Petrus
et Andréam fratrem ejus : mitténtes

rhete⁴⁴ in mare, erant enim
piscatóres. Et réliqua.

Omelia beati Gregorii pape. 5.⁴⁵
Non dicatur de éadem lectióne. Quod

per totum annum observetur secundum usum Sarum.

Audistis, fratres charíssimi quia ad unius jussiónis vocem : Petrus et Andréas relíctis rhétibus secúti sunt Redemptórem. Nulla vero hunc fádere adhuc mirácula viderant, nichil ab eo de prémio etérne retributiónis audierant : et tamen ad unum Dómini precéptum, hoc quod possidére videbántur oblíti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus, quot flagéllis afflígimur, quantis minárum asperitátibus deterrémur : et

tamen vocántem sequi contémnimus. In celo jam sedet : qui de conversióne nos ámonet. Jam enim jugo fidei colla géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit, jam ruínis ejus crebrescéntibus distrícti judícií sui diem propinquántem denúnciat : et tamen supérba mens nostra non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit in vita.⁴⁶ Quid ergo fratres charíssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre preséntis séculi nec precéptis fléctimur, nec verbéribus emendámur ? Tu autem.

AS:350; 1519-S:5v; 1531-S:3r.⁴⁷

7. Resp.

IV.

Xpán-di * ma-nus me- as to- ta di- e in
 cru- ce ad pó- pu-lum non cre-dén- tem sed contra-di-
 céntem mi- chi. †Qui ámbu- lant vi- as non bo- nas
 sed post pec-cá- ta su- a. // De-us ul-ti-

6698.

6698a.

ónum Dómi-nus, De-us ul-ti- ónum lí-be-re e-git, ex-al-
tá-re qui jú-di-cas ter- ram, redde retrí-bu-ti- ó- nem su-
pé- bis. †Qui ámbu- lant.

Lectio octava.

Fortásse áliquis tácitis sibi cogitátionibus dicat, Ad vocem Domínicam utérque iste piscátor quid aut quantum dimísit, qui pene nichil hábuit ? Sed hac in re fratres charíssimi : afféctum pótius debémus pensáre, quam censem. Multum relíquit : qui sibi nichil retínuit. Multum relíquit : qui quantúmlibet parvum totum deséruit. Certe nos et hábita cum amóre possidémus : et ea que mínime habémus ex desidério quérimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimisérunt : quando utérque étiam desidérium habéndi derelíquit. Multum dimísit : qui cum re pos-

séssa, étiam concupiscéntiis renunciávit. A sequéntibus ergo tanta di- míssa sunt : quanta a non sequéntibus concupísci potuérunt. Nemo ígitur cum quosdam cónspicit multa reliquísse : apud semetípsum dicat, Imi- tári hujus mundi contemptóres volo : sed quod relínquam non hábeo. Multa fratres relínquitis : si desidériis terrénis renunciátis. Exterióra enim nostra Dómino quantúmlibet parva sufficiunt. Cor namque et non sub- stántiam Dóminus pensat : nec per- péndit quantum in ejus sacríficio sed ex quanto proferátur.⁴⁸ Tu autem.

In natali sancti Andree.

AS:350; 1519-S:6r; 1531-S:3r.⁴⁹

8. Resp.

IV.

6451.

I-léx-it * André-am Dó-mi-nus in o-dó- rem

su-a-vi-tá-tis dum pénde-ret in cru-ce, dignum

si-bi compu-tá-vit már-ty-rem quem vo-cá-vit

a-póstolo dum esset in ma-ri. †Et í-de-o

amí-cus De-i appellá-tus est. ¶ Vir iste

in pópu-lo su-o mi-tíssi-mus appá-ru-it : sancti-tá-te

et grá-ti-a ple-nus. †Et í-de-o.

6451c.

Lectio nona.

 Am si exteriórem substántiam perpendámus : ecce sancti ne-

gociatóres nostri, perpétuam ange-lorum vitam, datis rhétibus et navi

mercáti sunt. Existimatióne quippe
précií non habet : sed tamen regnum
Dei tantum valet quantum habes.
Váluit namque Zachéo dimídium
substántie : quia dimídium áliud ad
hoc quod injuste ábstulit, resti-
tuéndum in quadrúplum reservávit.
Váluit Petro et Andrée : dimíssis
rhétibus et navi. Váluit vídue :
duóbus minútis. Valet álteri : cálicem
aquas frígide. Pensáte ígitur fratres
quid vílius cum émitur, quid cárius
cum possidétur ? Fortásse nec calix
aque frígide súppetit : qui indigénti
prebeátur. Etiam tunc securitátem
nobis promíttit sermo divínus.
Redemptóre étenim nato, celi cives

osténsi sunt : qui clamárent, Glória in
excélsis Deo : et in terra pax
homínibus bone voluntátis. Ante Dei
namque óculos nunquam vácuā est
manus a múnere : si archa cordis
repléta est bona voluntáte. Hinc
étiam Psalmísta ait, In me sunt Deus
vota tua : que reddam laudatiónes
tibi. Ac si apérte dicat, Et si extérius
múnera offerénda non hábeo : intra
memetípsum tamen invénio quod in
ara tue laudis impóno, quia qui nostra
datiόne non pásceris, oblatiόne cordis
mélius placáris. Nichil quippe of-
fertur Deo dítius : bona voluntáte.
Tu.

AS:350; 1519-S:6r; 1531-S:3v.⁵⁰

9. Resp. IV.

7899.

Vir is- te * in pópu-lo su- o mi-tíssi-mus
ap- pá-ru- it, sancti-tá-te au- tem et grá- ti- a
ple- nus, iste est qui assí-du-e o- rat.

In natali sancti Andree.

7899a.

†Pro pō- pu- lo et pro ci-vi-tá-te is- ta. *V.* Pro
e-o ut me di-lí-ge-rent detra-hé-bant mi- chi :
e-go autem o-rá- bam. †Pro pō- pu- lo.
V. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí- tu- i
Sanc- to. †Pro pō- pu- lo.

*Si infra adventum hoc festum contigerit non dicatur Te Deum. sed repetatur *R*. Vir iste.*

Et si infra adventum contigerit non thurifictetur altare nec chorus, sicut solet fieri [quando dicitur Te Deum.]⁵¹ in [omnibus]⁵² duplicibus festis.

[*Ante laudes.*]

V. Diléxit Andréam Dóminus.

R. In odórem suavitatis.

In natali sancti Andree.

¶ *In laudibus.*

AS:351; 1519-S:6v; 1531-S:3v.⁵³

1. Ant. VII.ii.

4693.

Alve crux pre-ci- ó-sa, * súsci-pe discí-pu- lum
e-jus qui pe-péndit in te Ma-gíster me-us Christe.

Ps. Dóminus regnávit. (xcij.) [45].

AS:352; 1519-S:6v; 1531-S:3v.⁵⁴

2. Ant. VIII.i.

1610.

E- á-tus * André-as o-rá-bat di-cens, Dó-mi-ne Rex
e-térne gló-ri- e súsci-pe me pendéntem in pa-tí-bu-lo.

Ps. Jubiláte Deo. (xcix.) [46].

AS:352; 1519-S:6v; 1531-S:3v.⁵⁵

3. Ant. VIII.i.

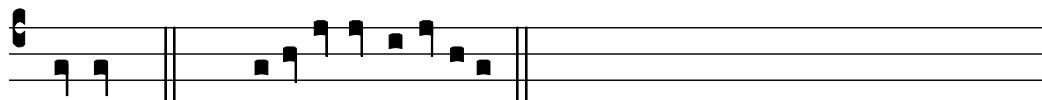
3923.

On me permít-tas * Dómi-ne fámu-lum tu- um a

In natali sancti Andree.

te se-pa-rá-ri : tempus est ut comméndes terre corpus

me-um. *Ps.* Deus Deus meus. (*lxij.*) [47].

AS:352; 1519-S:7r; 1531-S:3v.⁵⁶

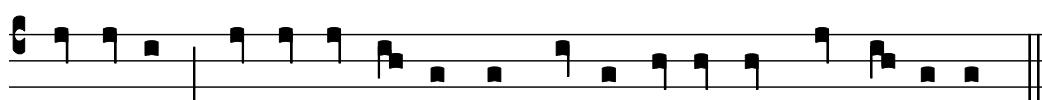
4. Ant.

VIII.i.

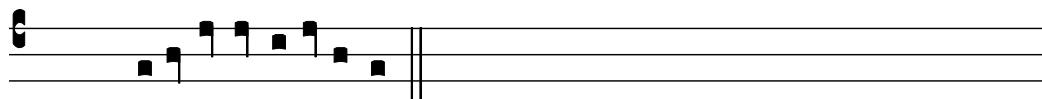

3722.

Ax-i-míl-la * Christo amá-bi-lis, tu-lit corpus a-

póstoli : óptimo lo-co cum a-romá-ti-bus se-pe- lí-vit.

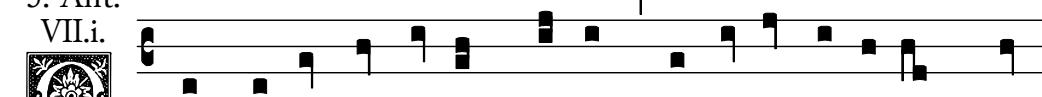

Ps. Benedícite. (*Daniel iij.*) [48].

AS:352; 1519-S:7r; 1531-S:3v.

5. Ant.

VII.i.

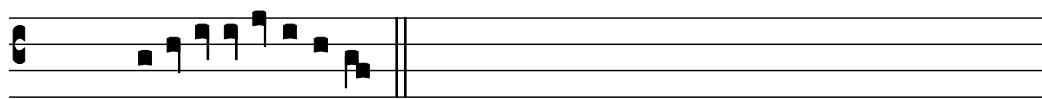

4492.

Ui perseque-bá-tur * justum demersís-ti e-um Dó-

mi-ne in inférnum : et in ligno cru-cis dux jus-ti fu- ís-ti.

Ps. Laudáte. (*cxlviij-cl.*) [49].

In natali sancti Andree.

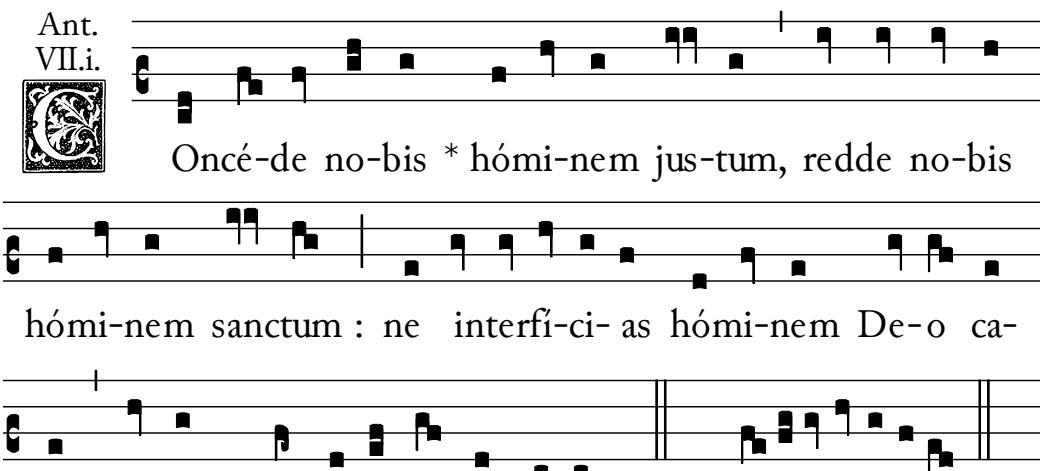
Capitulum. Corde créditur. *ut supra.* {2}.

Hymnus. Exúltet celum. [664].

V. Annunciavérunt ópera Dei. [672].

AS:352; 1519-S:7r; 1531-S:3v.⁵⁷

1863. Ant. VII.i.

Oncé-de no-bis * hómi-nem jus-tum, redde no-bis
 hómi-nem sanctum : ne interfí-ci- as hómi-nem De-o ca-
 rum, justum, mansu-é-tum et pi- um. *Ps. Benedíctus. 65**.

Oratio.

Ajestátem tuam, Dómine,
 supplíciter exorámus : ut sicut
 ecclésie tue béatus Andréas apóstolus | éxitit predicátor et rector, ita apud te
 sit pro nobis perpétuus intercéssor.
 Per Dóminum.

*Memoria fiat de adventu et de sancta Maria ad matutinas et ad missam et ad vespertas
 si infra adventum hoc festum evenerit.*

C Ad primam.

Ant. Salve crux. *j. de laudibus.* {26}.

Ps. Deus in nómine. (*ljj.*) [95].

Ant. Grátias. [99].

Ps. Quicúnque vult. [100].

[*Et cetera que ad primam pertinent sicut predictum est in prima dominica adventus
 Domini.*]⁵⁸

¶ Ad tertiam.

Ant. Beatus Andréas. *ij. de laudibus.* {26}.

Ps. Legem pone. (*cxvij. 33.*) [132].

Capitulum. Corde créditur [ad justícam, ore autem conféssio].⁵⁹ *ut supra.* {2}.

Responsoria et versus de communi unius apostoli ad omnes horas dicantur : cum oratione de die.

¶ Ad sextam.

Ant. Non me permittas. *ij. de laudibus.* {26}.

Ps. Defécit. (*cxvij. 81.*) [141].

Capitulum. Ad Rom. x. [12.]

Pon enim est distíctio Judéi et
Greci : nam idem Dóminus | ómnium dives in omnes qui ínvocant
illum. Deo grátias.

¶ Ad nonam.

Ant. Qui persequebátur. *v. de laudibus.* {27}.

Ps. Mirabília. (*cxvij. 129.*) [150].

Capitulum. (Ad Rom. x. 13.)

Mnis quicúnque invocáverit nomen Dómini : salvus erit.

¶ Ad secundas vespertas.

Ant. Salve crux. {26}.

Ps. Dixit Dóminus. (*cix.*) [311]. *et ceteri psalmi de apostolis.* [675].

Capitulum. Corde créditur. *ut supra.* {2}.

AS:351; 1519-S:7v; 1531-S:3v.⁶⁰

Resp.
I.

sar0671.

Ir per-fécte * pi- e- tá-tis et dux in-no-

In natali sancti Andree.

cén- ti- e : Vo-ta ple- bis tu- a festa ce-lebrántis
sús- ci-pe. †Et astántes laudis tu- e sérvu-los of-fí-ci- o :
Pré-ci-bus tu- is adjún- ge sanctó- rum
sar0671a. col- lé- gi- o. ⁊ I- mi- tá-tor su
Chris- ti sub cru-cis pa-tí-bu-lo : Nos André- a fac consórtes
ce-li contu-bérni- o. †Et astántes.

¶ *Finito R̄. dum versus canitur eant rectores chori principales in superiori gradu ex utraque parte secundarii vero in ij. forma : et dicant ad singulos clericos, Dómine ad prosam. His itaque peractis exuant capas nigras et almutias⁶¹ omnes qui volunt ad prosam cantandam.*

Cantetur autem prosa [in statione puerorum]⁶² in superpeliciis ex utraque parte : ita tamen quod rectores chori principales in medio chori ad altare stent conversi. Secundarii vero ad gradum chori ad chorūm stent conversi : inter quos eodem modo stent tres clerici

In natali sancti Andree.

qui X. responsorii cantaverunt : et omnes dicant prosam simul et ad⁶³ unumquemque X. respondeat chorus cantum prose super ultimam vocalem primi X. choro interim sedente. Hoc eodem modo [omnes]⁶⁴ dicantur prose per totum annum tam ad vesperas quam ad matutinas.

C Ad matutinas vero per totum annum non dicatur prosa nisi solummodo in die sancti Nicholai et in ebdomada natalis Domini, [ubi non fit processio de sanctis ad vesperas : tunc enim dicatur prosa supradicto modo at matutinas,]⁶⁵ scilicet in die sancti Stephani, sancti Johannis, et sanctorum innocentium.

Ubi non fit processio de sancto Andrea : dicatur prosa hoc modo.⁶⁶

[4r.]

1519-S:8r; 1531-S:4r.⁶⁷

Prosa. I.

7899P.

mo-rum doctor egré-gi- e : qui tri- úmphas é-ge-

am hó-di- e. **C.**

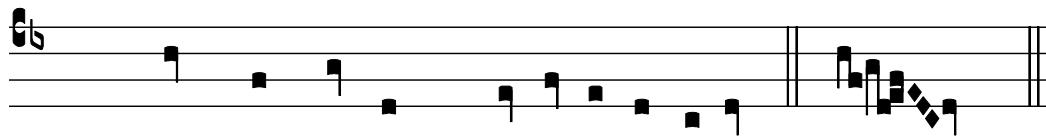
X. Fe-lí-ci gaudes in ré-

qui- e : inter ci-ves e-térne pá-tri- e. **C.**

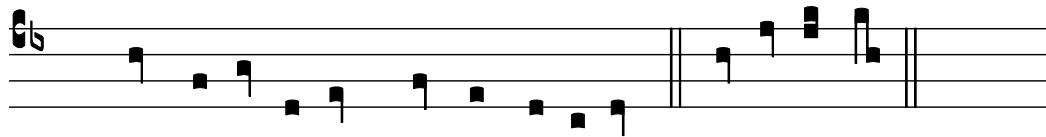
X. Assis pro-pí-ci- us hu- ic famí-li- e. **C.**

X. Que tu- e re-có-lit di- em victó-ri- e. **C.**

In natali sancti Andree.

V. Spemque do-nans mi-se-ri-córdi- e. C.

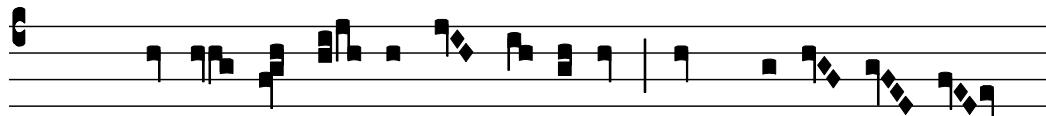

V. Nos di-ví-na comménda grá-ti- e. †Et astántes.

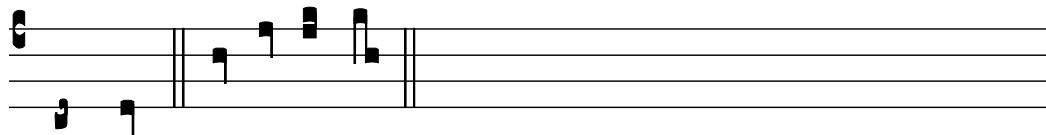
Omnis clericus qui prosam cantaverint : simul dicant Glória Patri. ad altare conversi singuli in sua statione. Quod per totum annum observetur post prosam cantando.

[C. Et notandum est quod in omni duplice festo per annum dicatur responsorium ad secundas vesperas.]⁶⁸

AS:351; 1519-S:8r.⁶⁹

V. Gló-ri- a Pa- tri et Fí- li- o : et Spi-rí- tu-

i
Sancto. †Et astántes.

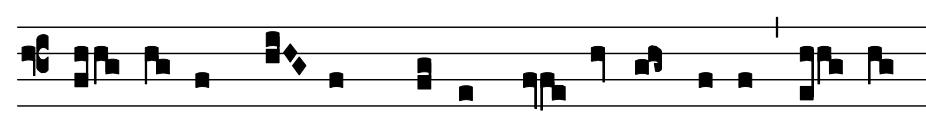
Hymnus. Exultet celum. [665].

V. Annunciavérunt [ópera Dei.

R. Et facta ejus.]⁷⁰ [672].

AS:352; 1519-S:8r; 1531-S:4r.

Ant.
II.ii.
2352.

O-mi-ne * Je- su Christe Ma- gíster bone sús- ci-

In natali sancti Andree.

pe spí- ri- tum me- um in pa-ce, qui- a jam tem-pus
est ut vé-ni- am de- sí-de-rans te vi- dé-re.

Ps. Magníficat. 55.*

Oratio. Majestátem tuam. {28}.

Si hoc festum in dominica adventus Domini contigerit : semper differatur in crastinum : etiam ubi est ecclesia dedicata in honore sancti Andree. Et quando festum sancti Andree sic differtur : tunc in dominica erunt vespere de festo et solennis memoria de dominica et postea de sancta Maria.

Si vero in sabbato ante adventum hoc festum contigerit, ibi celebretur, vespere tamen de dominica fient et solennis memoria de festo et de sancta Maria.

C Quando festum sancti Andree in quinta feria ante adventum Domini contigerit : tunc in sexta feria scilicet in crastino fiat [hujus festi]⁷¹ hoc modo servitium.

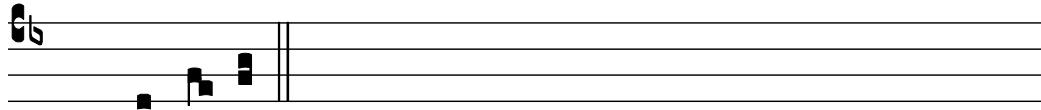
Ad matutinas.

AS:353; 1519-S:8v; 1531-S:4r.⁷²

Invit. IV.i. sar0702.

I-léx-it * André-am Dó- mi-nus. †In odó-
rem su-a- vi-tá- tis, dum pénde- ret in cru-ce.

In natali sancti Andree.

*Ps. Ve-ní-te. I³**.

Hymnus. Andréa pie. {3}.

[V.]⁷³ *Annue Christe. [647].*

[C] *In primo nocturno.]*⁷⁴

AS:353; 1519-S:8v; 1531-S:4r.⁷⁵

1. Ant.

VII.ii.

5413.

I- dit * Dó-mi-nus Petrum et André-am : et vo-

cá-vit e-os. *Ps. Celi ennárant. (xvij.) [34].*

AS:353; 1519-S:8v; 1531-S:4r.⁷⁶

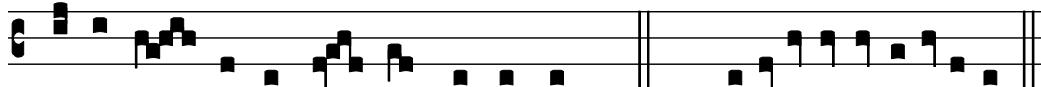
2. Ant.

VIII.i.

5357.

E-ní-te post me * di-cit Dómi-nus : fá-ci- am vos

fí- e-ri pisca-tó- res hómi-num. *Ps. Benedícam. (xxxij. [166].*

AS:353; 1519-S:8v; 1531-S:4r.

3. Ant.

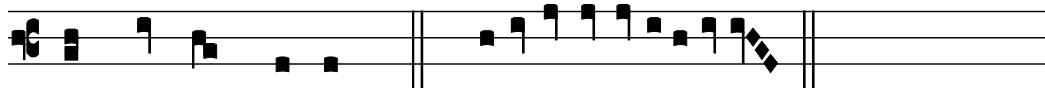
I.v.

4607.

E- líc-tis * rhé-ti-bus su- is se-cú-ti sunt Dómi-

In natali sancti Andree.

num re-demptó-rem. Ps. Eructávit. (*xlrij.*) [206].

AS:353; 1519-S:8v; 1531-S:4r.⁷⁷

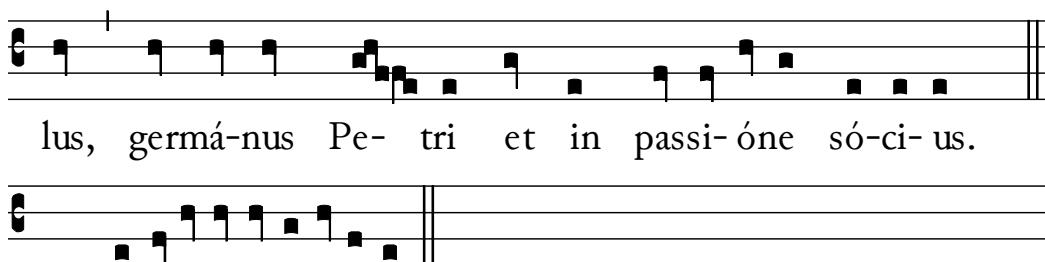
4. Ant.

VIII.i.

1396.

Ndré-as * Chris-ti fámu-lus dignus De-o a-póstolo-

Ps. Omnes gentes. (*xlvj.*) [208].

AS:353; 1519-S:9r; 1531-S:4r.⁷⁸

5. Ant.

VII.ii.

2221.

Ignum si-bi Dómi-nus * compu-tá-vit márt-yrem,

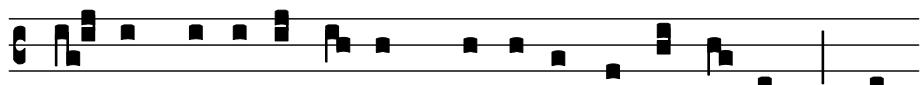
quem vo-cá-vit a-póstolo-lum dum esset in ma- ri al-le-lú-ya.

Ps. Exáudi Deus deprecátió nem. (*lx.*) [227].

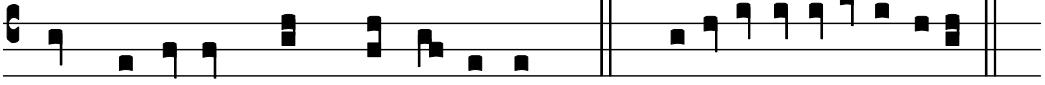
In natali sancti Andree.

AS:354; 1519-S:9r; 1531-S:4r.⁷⁹

6. Ant.
2586. VII.ii.

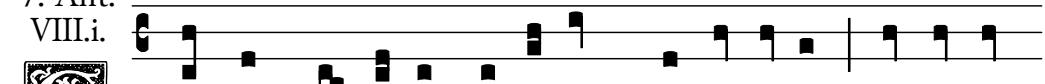
Go * si pa-tí-bu-lum cru-cis expa-vésce-rem : cru-

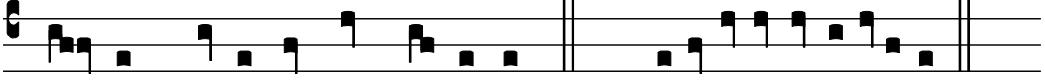
cis gló-ri- am non pre-di- cá-rem. Ps. Exáudi Deus oratióne(m).
(lxij.) [229].

AS:354; 1519-S:9r; 1531-S:4r.⁸⁰

7. Ant.
1795. VIII.i.

Gris-tus me mi-sit * ad istam pro-vínci- am : u-bi non

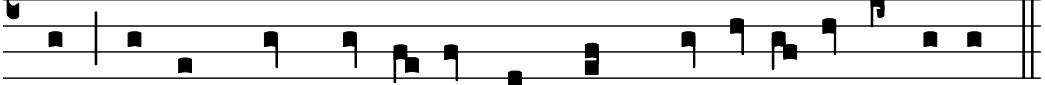
par-vum pópu-lum acqui- sí-vi. Ps. Confitébimur. (lxxiiij.)
[248].

AS:354; 1519-S:9r; 1531-S:4r.

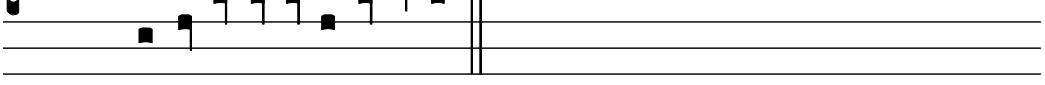
8. Ant.
4694. VIII.ii.

[4r.] **G** Alve crux * que in córpo-re Chris-ti de-di- cá-ta

es : et ex membris e-jus tanquam marga-rí- tis orná-ta.

Ps. Dóminus regnávit exultet. (xcv.) [278].

AS:354; 1519-S:9r; 1531-S:4r.⁸¹

9. Ant.

I.vii.

I-du- o vi-vens * pendé-bat in cru-ce, pro Chris-ti

1739.

nómi-ne be- á-tus André- as, et do-cé-bat pópu-los.

Ps. Dóminus regnávit irascántur. (xcvij.) [289].

V. In omnem terram. [651].

Lectio j.

Accedéntes carnífices leva-vérunt sanctum Andréam in cruce, et extendéntes fú-nibus totum corpus ejus, sicut eis jussum fúerat, suspendérunt. Astán-tes vero turbe ad vigínti mília hó-minum, inter quos frater Egée Strátocles simul clamábat cum pôpulo : injústo judício sanctum virum hoc pati. Sanctus vero Andréas hoc modo confortábat mentes credéntium in Christo. Hortabatúrque ad tolerán-

tiam temporálem : docens nichil dig-num esse passiónis, ad remuneratiónis etérne compensatiónen. Intérea vadit omnis pôpulus cum clamóre ad domum Egée : omnésque páriter clamántes dicébant, Virum sanctum, pudícum, ornátum móribus, bonum doctórem, piúm, modéstum, ratio-nábilem non debére hec⁸² pati : sed debére de cruce depóni, quia jam secúnda die in cruce pósitus, veri-tátem predicáre non cessat.

R. Dum perambuláret. *j.* {9}.

Lectio secunda.

Tunc Egéas expavescens populum promisit se eum depónere : et simul cepit ire. Quem videns sanctus Andréas dixit, Quid tu ad nos Egéa venisti ? Si vis crēdere Christo : sicut tibi promisi aperiétur tibi via indulgentie. Si autem venisti ad hoc tantum ut me solvas : ego pénitus hinc de ista cruce vivens in corpore non pótero depóni. Jam enim Regem meum vídeo, jam adóro, jam in conspéctu ejus consísto : ubi est angelorum concórdia, ubi ipse solus

Imperátor regnat, ubi lux sine nocte est : ubi flores nunquam marcescunt, ubi dolor nunquam scitur, nec nomen tristicie audítum est, ubi letícia et exultatio finem non habent.⁸³ O crux beata, sine amóre tuo ad illam régionem nullus attíngit, nullus ingréditur. Sed de tuis Egéa misériis condóleo : quia parátus te expéctat etérnus intéritus. Cura pro te miser dum adhuc potes : ne tunc incípias velle cum non póteris.

R. Mox ut vocem. ij. {10}.

Lectio tertia.

[4v.]

Atténtes autem manus carnífices ad crucem : non póterant pénitus contíngere eum. Sed subinde álii et álii ingeréntes manus ut sólverent eum : nullus póterat contíngere eum. Stupébant enim bráchia eórum, quicúnque se extendíssent ad solvéndum eum. Tunc ipse beátus apóstolus adjúrans pópulum dixit, Oro vos omnes, fratres, ut prius unam oratióñem ad Dóminum nostrum fundam : et ita solvi me patiémini. Eo quoque adjuránte : acquiévit plebs. Tunc beátus Andréas apóstolus cum ingénti clamóre, dixit, Non me permíttas Dómine fámulum tuum ex

hac hora separári a te, tempus enim est ut comméndes terre corpus meum, et me ad te venire precípias : qui vitam tríbuis sempitérnam. Tu es Magíster meus Christus, quem diléxi, quem vidi, quem secútus sum, quem cognóvi : quem in ista cruce confiteor. Et sicut ego te uno verbo audívi : sic modo in isto verbo me exáudi, et ántequam corpus meum de cruce solváatur, assúme me. Et cum hec dixísset : vidéntibus cunctis, splendor nímius sicut fulgur de celo véniens emíciuit, et ita circündedit eum : ut pénitus pre ipso splendóre óculi humáni eum non possent

aspícere. Cumque permansisset
splendor fere dimídie hore spácio,
abscedénte lúmine emísit spíritum

simul cum ipso lúmine pergens ad
Dóminum.

R. Homo Dei. *iij.* {12}.

Ps. Te Deum. [41].

V. Diléxit Andréam Dóminus. {3}.

[*In laudibus.*]

C In laudibus hec sola antiphona Salve crux. j. de laudibus. {26}.

Ps. Dóminus regnávit. (xcij.) [45].

Capitulum. Corde créditur [ad justíciā, ore autem conféssio].⁸⁴ {2}.

Hymnus. Exultet Celum. *In communi.* [664].

V. Annunciaréunt [ópera Dei].

R. Et factus ejus intellexérunt.]⁸⁵

AS:354; 1519-S:9v; 1531-S:4v.⁸⁶

Ant. VIII.i.

5383.

V I-dens * André-as cru-cem cum gáudi-o di-
cé-bat, Qui-a amá-tor tu-us semper fu-i, et de-si-de-
rá-vi amplécti te o bo-na crux. *Ps.* Benedíctus. 60*.

Oratio. Majestátem tuam. {28}.

Memoria de cruce et de sancta Maria ut supra et de omnibus sanctis.

C Ad primam.

Ant. Salve crux. j. de laudibus. {26}.

Ps Deus in nōmine tuo. (lij.) [95].

Ant. Glória tibi Trínitas. [100].

Ps. Quicúnque vult. [100].

C Ad iij. et ad omnes alias horas antiphone, capitula, R̄. et V̄. cum oratione sicut in prima die [dicantur].⁸⁷

C Ad vesperas et deinceps usque ad octavam diem nichil fiat de apostolo : nisi tantum memoria que precedet memoriam beate Marie : cum antiphonis prime diei de nocturnis, quibus dictis dicatur ant. Unus ex duóbus qui. {1}. ut supra in vigilia, et semper cum hoc versu tam ad vesperas quam ad matutinas V̄. Diléxit Andréam. {3}. [Et cum hac]⁸⁸ oratione Majestátem tuam. {28}. Nam in sabbato fit plenum servitium de sancta Maria.

Quod si festum sancti Andree quavis alia feria contigerit tunc nichil fiat de festo infra octavas usque ad octavam diem : nisi tantum memoria cum antiphona Vidit Dóminus. {34}. et cetere antiphone per ordinem dicentur : similiter et antiphona Videns Andréas crucem. ut supra, {39}. et Unus ex duóbus. {1}. et semper cum precedente V̄. et predicta oratione dicantur.

¶ *In depositione⁸⁹ sancti Osmundi episcopi et confessoris.*

(iv. Decembris.)

[*Omnia de communi unius confessoris et pontificis secundum picam Sarum.*]⁹⁰

Ad vesperas.

Ant. Justum dedúxit. [Major.] *In communi.* [791].

Capitulum. Ecce sacérdos. [791].

R. Miles Christi. [817].

Hymnus. Iste conféssor. [792].

V. Amávit. [800].

Ant. Conféssor [Dómini N.]. [800].

Ps. Magníficat. 53*.

[*Orémus.*]⁹¹

Oratio.

DEUS cujus antiqua miracula
étiam nostris tempóribus ad tui
nominis magnificéntiam ac laudem et
honórem sancti confessóris tui [atque
pontificis]⁹² Osmundi choruscáre

séntimus : concéde propícius, ut cuius
commemoratióñem⁹³ cólimus, ejus
intercessióníbus et in presénti século
te glorificémus, et in futúro pérfrui
mereámur. Per Dóminum.

*Ad matutinas ix. lectiones, cetera omnia de communi unius confessoris et pontificis.
[801].*

In festo sancti Nicholai.

¶ *In festo sancti Nicholai episcopi*
[et confessoris].⁹⁴

(vj. Decembris.)

Ad [primas]⁹⁵ vespertas.

Ant. Justum dedúxit. in communi. Major. [791].

Psalmi feriales.

Capitulum. Ecce sacerdos. [791].

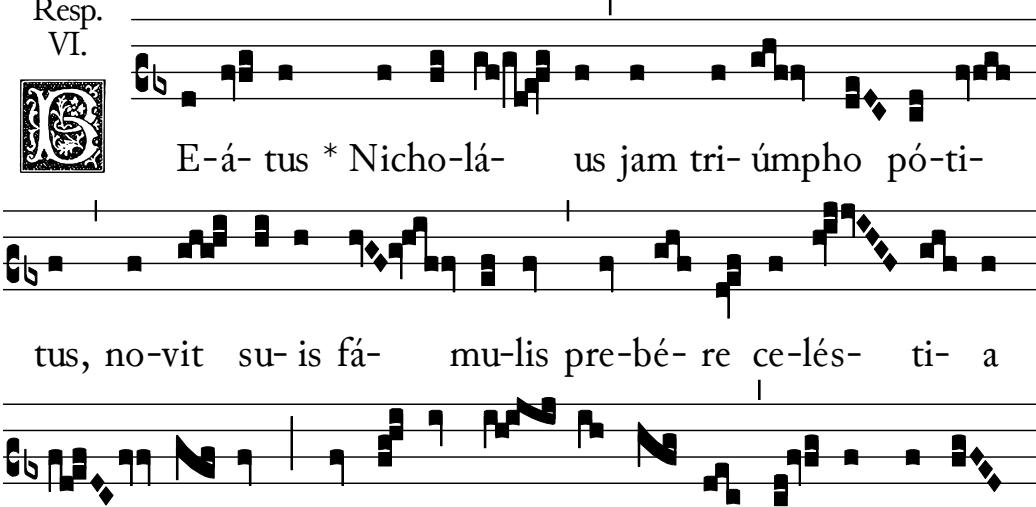
AS:358; 1519-S:10r; 1531-S:4v.⁹⁶

6222. Resp. VI.

E - á - tus * Nicho - lá - us jam tri - úmpho pó - ti -

tus, no - vit su - is fá - mu - lis pre - bé - re ce - lés - ti - a

cóm - mo - da : qui to - to cor - de pos - cunt e - jus largi -

In festo sancti Nicholai.

ti- ó- nem. †Il- li nimí- rum to-ta nos de- vo-
ti- ó- ne. ‡Opór- tet commít- te- re.
¶. Ut a-pud Chris-tum e-jus patro- cí-ni- is adju-vé-
mur semper. †Il- li nimí- rum to-ta nos de-
vo- ti- ó- ne.

6222a.

Non dicatur ulterius : sed statim clerici incipient prosam hoc modo.

AS:358; 1519-S:10r; 1531-S:4v.⁹⁷

Prosa.

VI.

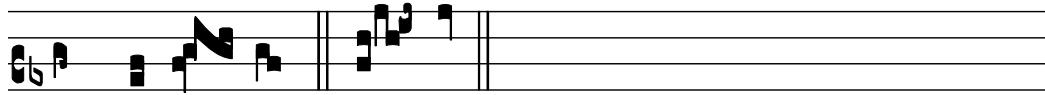
- pörtet de-vó-ta mente sincé-ri-ter. ¶.

6222P.

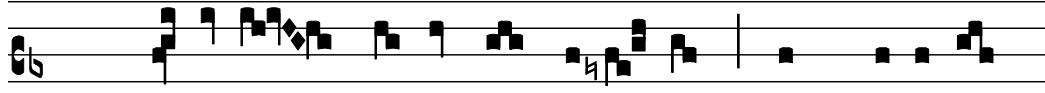
- pörtet de-vó-ta mente sincé-ri-ter. ¶.
¶. Pecca-tó-res Chris-ti- á-nos te-ná-ci-ter. ¶.
¶. Pré-su-li tanto.

In festo sancti Nicholai.

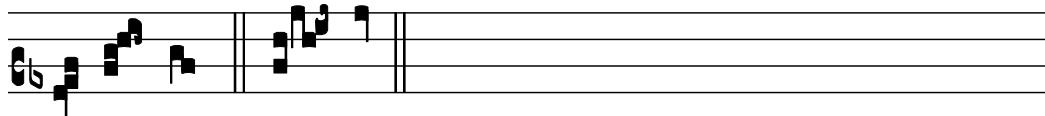
[*Chorus respondeat sic.*] ⁹⁸

Commítte- re. †Il- li.

℣. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-tu-

i Sancto. †Il- li.

Hymnus. Iste conféssor. [792].

℣. Amávit [eum Dóminus].⁹⁹ [800].

AS:354; 1519-S:10v; 1531-S:4v.¹⁰⁰

4051.

Ant.

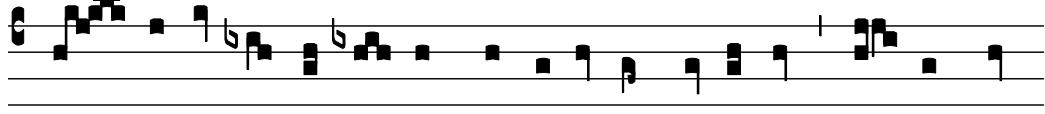
I.ii.

Pas-tor e-tér-ne, * o clemens et bo-ne custos,

qui dum de-vó- ti gre-gis pre-ces at-tén-de-res :

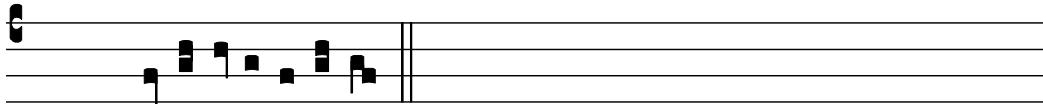

vo- ce lapsa de ce- lo pré-su-li sanctíssimo, dig-num e-

pisco-pá-tu Nicho-lá- um ostendís-ti tu- um fá-mu-lum.

In festo sancti Nicholai.

Ps. Magnificat. 53.*

Oratio.

[5r.] **D**eus qui beatum Nicholáum pontíficem tuum innúmeris decorásti miráculis : tríbue nobis quésumus, ut ejus méritis et prémibus, a gehénne incéndiis liberémur. Per Dóminum nostrum.

Memoria de sancto Andrea, et de adventu : et de sancta Maria.

Deinde eat processio ad altare sancti Nicholai si habeatur : cum thuribulis et ceroferariis et puerō librum deferente : sine cruce, choro prosequente, habitu non mutato : cantando R. Ex ejus tumba. infra ix. {64}. Rectores simul dicant V. Catervátim. Chorus. †Surdis.

Non dicitur prosa in hac processione.

[In hac processione]¹⁰¹ Dum versus canitur incenset altare sacerdos [deinde imaginem sancti Nicolai]¹⁰² : et postea dicat V. Ora pro nobis beáte Nicholáe. [530].

Oratio.

Deus bonitatis auctor et bonorum dispensátor, concéde propícius : ut qui beati Nicholái confessoris tui atque pontificis solen-nitátem venerámur, ejus patrocíniiis atque suffrágiis¹⁰³ majestatis tue propiciatiómem consequámur. Per Christum Dóminum nostrum.

In redeundo de omnibus sanctis ant. Salvátor mundi. {1596}. V. Letámini in Dómino. [195]. Oratio. Infirmitátem nostram. [192].

In festo sancti Nicholai.

¶ *Ad matutinas.*

[*Rectores chori non mutantur sed tertius de superiori gradu ex parte chori pro voluntate cantoris eis in cappis sericis associatur ad cantandum invitatorium.*]¹⁰⁴

AS:355; 1519-S:11r; 1531-S:5r.¹⁰⁵

1017. Invit. IV.v.

- do-ré-mus * Re-gem se- cu-ló-rum. †In quo vi-
vit Nicho-lá- us honor sa-cerdó- tum. Ps. Ve-ní-te. 24*.

[¶ *Sciendum est itaque quod hec sunt festa et octava in quibus Invitatorium a tribus cantatur, videlicet in octava Epyphanie, in conversione sancti Pauli, in cathedra sancti Petri, in festo sancti Johannis ante portam Latinam, in octava ascensionis, et in octava Corporis Christi, in translatione sancti Edmundi archiepiscopi, in festo sancti Barnabe apostoli, in commemoratione sancti Pauli, in octava apostolorum Petri et Pauli, in festo sancte Marie Magdalene, ad vincula sancti Petri, in festo sancti Laurentii, in octavis assumptionis et nativitatis beate Marie, in decollatione sancti Johannis baptiste, et in octava dedicationis ecclesie, in festo sancti Michaelis in monte tumba. In festo sancti Martini, in festo sancti Edmundi archiepiscopi, et in festo sancti Nicolai.*]¹⁰⁶

Hymnus. Iste confessor. [793].

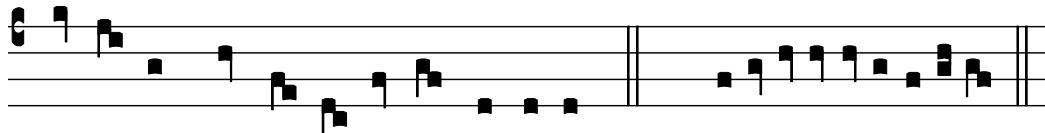
¶ *In j. nocturno.*

AS:355; 1519-S:11r; 1531:5r.¹⁰⁷

3888. 1. Ant. I.ii.

Obi-líssimus síqui-dem * na-tá- li-bus ortus : ve-lut

In festo sancti Nicholai.

lú-ci- fer Nicho- lá- us e-mí-cu- it. *Ps.* Beátus vir. (*j.*) [12].

AS:355; 1519-S:11r; 1531-S:5r.¹⁰⁸

2. Ant.

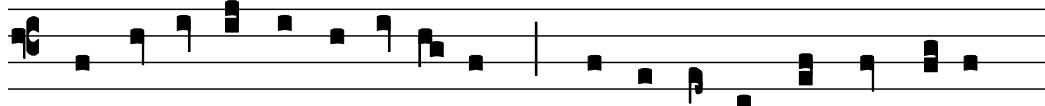
II.i.

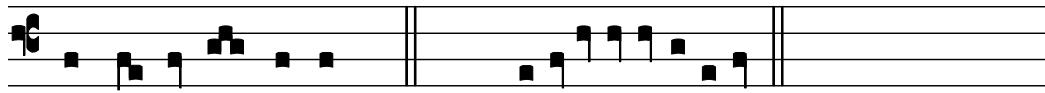
Ostquam domi * pu-e-rí-lem de-cúr-rit e- tá-tem,

4336.

cunctis mundi hu-jus spre- tis oblecta-ti- ó-ni-bus

Chris-ti se ju-go subjí-ci- ens : do-cuméntis sanctis su- um

pré-bu- it au-dí-tum. *Ps.* Quare fremuérunt. (*ij.*) [12].

AS:355; 1519-S:11v; 1531-S:5r.¹⁰⁹

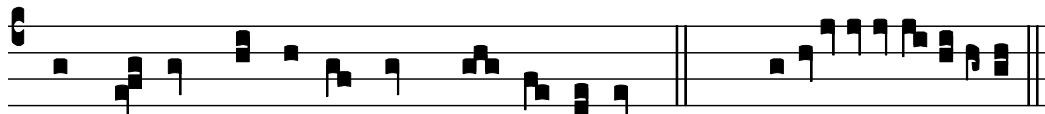
3. Ant.

III.i.

U-dó-re * bono replé-tus De- i fá-mu- lus : súmpti-

4408.

bus da- tis stupri nephas pro- hí-bu- it. *Ps.* Dómine quid. (*ijj.*) [13].

XV. Amávit eum Dóminus. [800].

Lectio prima.

BÉatus Nicholáus ex illústri prosápia ortus : civis fuit Páthere urbis. Cujus paréntes inter catérvas poténtium quanta honorificéntia celebrabántur : tanto supérne pátrie accénsi desidério, magis celéstis dignitatis quam terréne glóriam appetébant. Revéra enim cum essent nímium locupletáti, nullíus honóris insígnia, nulliúsque summe poténtie dispónere moderámina voluérunt : sed omni stúdio continéntium se lege vinciéntes, célibem vitam actitare satagébant. Et

mirum in modum cum in primévo juventútis flore hunc solum genuíssent filium, cunctis se voluptátibus abdicárunt, et inter suas preces quas frequénter in templo Dómini fundébant : hunc solum supérstitem, hunc non tantum divitiárum quantum et morum flagitábant herédem. Horum vota Deus ex alto prospéctans : haud petitíóni eórum défuit. Nimírum qualis futúrus esset puer : in ipso (ut ita dicam) primórdio nativitatis ejus monstráre dignátus est.

AS:355; 1519-S:11v; 1531-S:5r.¹¹⁰

6310. 1. Resp. I.

Onfés-sor * De-i Nicho-lá- us nó-bi-lis pro-gé-
 ni- e sed no-bí- li- or mó-ri-bus. †Ab ipso pu-e-rí- li-
 e- vo se-cú-tus Dó- mi- num mé-ru- it di-ví- na
 re-ve-la-ti- ó-ne ad sum- mum pró-

6310a.

ve-hi sa-cerdó-ti- um. *XV.* E-rat e-nim val-de compá-ti-
ens : et su-per af-flíctos pi- a gestans víscera. †Ab ipso.

Lectio ij.

Nimvéro cum matris adhuc lacte alerétur, cepit bino in ebdómada die quarta scílicet et sexta féria semel bíbere mammae : et hac vice conténtus tota die sic permanébat. Puerílibus ígitur annis simplíciter domi transáctis : cepit bone índolis adoléscens esse. Et non sicut illa etas ássolet lascíviam compléxus est mundi : sed nunc paréntum comitátus vestígiis, nunc solus ecclesiárum terébat límina, et quod ibi de Scriptúris pátulo advertébat audítu non ímmemor, armariolo condébat péctoris. Ubi autem utróque parénte orbátus est : sépius illud Evangélium ante sue mentis ducébat óculos, Nisi quis renunciáverit ómnibus que pósseidet : non potest meus esse discípulus. Tália beáto Nicholáo

cogitánte, áccidit ut quidam convicáneus ejus nímium locúplos ad tantam veníret inópiam : ut nec étiam necessária vite habéret. Quid plura ? Ingruénte inédia : tres vírgines quas habébat filias, quarum núptias étiam ignóbiles spernébant viri, fornicári constítuit, ut eárum saltem commércio infelícem ágeret vitam. Hoc ubi vir sanctus fama vulgánte cóperit, cóndolet misérrimo hómini, atque vírginum éxecrans stuprum : notáta cujúsdam noctis hora, sumens non módicum aurum, ligánsque in panno, perréxit ad domum viri. Quam¹¹¹ úndique circumspíciens : per fenéstram que cópetens videbátur, clam intro projécit, clamque discéssit. [Tu autem.]¹¹²

In festo sancti Nicholai.

AS:356; 1519-S:11v; 1531-S:5r.¹¹³

2. Resp. II.

7324. - pé-ri-bus * sanctis Ni-cho- lá- us hu-mí-li-
ter insís- tens. †Re-ve-la-ti- ó- ne di-ví- na
[5v.] pro- véctus est ad sum-mum sa-cerdó- ti-
7324a. i gra-dum. ¶ Vo- ce quippe de ce-lo lap-sa : cu- í-dam
in-si-nu- á- tur pré- su-li, dig-num e-pisco-pá-tu Ni-
cho-lá- um. †Re-ve-la-ti- ó- ne.

Lectio tertia.

Anē itaque facto cum sur-rexisset homo, aurūmque reperīsse illud, gáudio gavísus est magno : et grátias réddidit omnipoténti Deo. Tunc trádedit filias marítis, quas prostitúere volúerat fornicatóribus. Celebrátis ígitur ex

more primogénite filie sue núptiis : Nicholáus Jesu Christi fámulus haud multo post, stropha qua prius símile perégit opus. Ubi vero terris est réddita dies, et homo prosilívit de stratu suo : invénit fulvi pondus metálli priórís equále. Tunc máximo

exultávit gáudio : et orávit sic, Dómine qui ómnia nosti, déprecor ineffábilem cleméntiam tuam : ut osténdere dignérис michi peccatóri, quis sit ille, qui tanta bona erga me exhíbere non désinit. Intérea paucis ádmodum evolútis diébus, ecce cultor Trinitátis Nicholáus ádvenit : et iteráte vícis factum trino cúpiens supplére número, equále duum jactávit taléntum. Cujus sónitu excitátus homo statim egréssus : jam vadéntem jamque fugiéntem, tali subsequebátur

voce, Siste gradum : teque aspéctui ne súbtrahe nostro. Olim te vidére desiderávi : olim te cérnere concupívi. Sic fatus ócior ádvolat : spacióque corrépto, Nicholáum agnóvit per umbras. Mox humi prostrátus : osculári satagébat pedes ejus. Quod sanctus (pio ut erat péctore) prohíbuit fieri : sed bréviter allocútus exégit ab eo, ne cuíquam, dum vitáles cárperet auras, Nicholáum hujus rei indicáret auctórem.

AS:356; 1519-S:12r; 1531-S:5v.¹¹⁴

3. Resp.

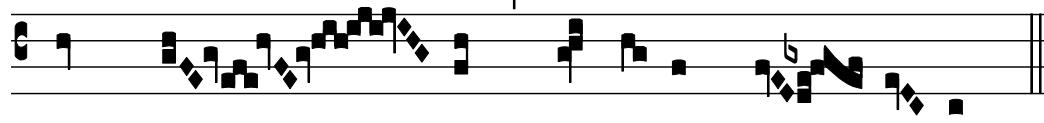
III.

Uadam di- e * tempestá- te se- víssi-ma quassá-

7453.

ti nau- te ce-pé- runt sanc-tum vo-cá-re Nicho-lá- um.

†Et sta- tim ces-sá-vit tem- pés-tas.

7453a.

¶. Mox il- lis clamánti-bus appá-ru- it qui-dam di-cens

In festo sancti Nicholai.

Musical notation for the feast of St. Nicholas, featuring three staves of square neumes on four-line staffs. The lyrics are:

il- lis : Ec- ce assum quid vo-cás- tis me. †Et.
¶ Gló-ri- a Pa-tri et Fi-lí- o : et Spi- ri-tu- i
sancto. †Et.

¶ *In ij. nocturno.*

AS:356; 1519-S:12r; 1531-S:5v.¹¹⁵

4. Ant. 1534. IV.i.

Musical notation for the nocturnal of the fourth antiphon, featuring three staves of square neumes on four-line staffs. The lyrics are:

A U-ro *vírgi-num incéstus, auro pa-tris e-á-rum
in- ó-pi- am : auro prorsus utro- rúmque de-testá-bi-lem
infámi- am De- i ser-vus ad-é-mit Ni-cho- lá- us.

Ps. Cum invocárem. (iiij.) [13].

In festo sancti Nicholai.

AS:357; 1519-S:12v; 1531-S:5v.¹¹⁶

5. Ant.

V.ii.

Nno-cénter * pu-e-rí-li-a ju-ra transcén-dens :

3348.

e-vangé-li-ce insti-tu-ti-ó-nis discí-pu-lus efféctus est.

Ps. Verba mea. (v.) [14].

AS:357; 1519-S:12v; 1531-S:5v.¹¹⁷

6. Ant.

VI.

Ló-ri-am * mundi spre-vit cum su-is oblecta-

2949.

ti-ó-ni-bus : et í-de-o mé-ru-it pró-ve-hi ad summum

sa-cerdó-ti-i gra-dum. Ps. Dómine Dominus noster. (vij.)

[17].

¶. Justum dedúxit. [808].

Lectio iiiij.

His itaque transáctis : Mírrea metrópolis orbáta est suo antistite. Cujus óbitum non medi-ócriter adjacéntium parrochiárum

condoléntes epíscopi : (fuerat enim bene religíosus) convenérunt in unum cum cléricis cunctis, ut Dómino annuénte providérent illi ecclésie

secúndum scita canónum ydóneum
présulem. Concióne ítaque facta,
intérerat quidam pótifex magne
auctoritatis, ad cujus intútum óm-
nium¹¹⁸ pendébat senténtia : ut quem
ille voce prôderet : hunc proculdúbio
éligerent univérsi. Illis ítaque summa
cum devotíone orántibus : vocem de
celo audívit predíctus pótifex
dicéntem sibi, ut egrédiens ante
portas ecclésie staret, et quem
primum hora matutináli veníre
conspíceret, ipsum consecrárent
antistitem, adjungéntem étiam quod
Nicholáus vocarétur. Tum presul ille
céteris coepiscopis hanc insínuans
revelatióñem, adjécit, Vobis in orati-

óne persisténtibus : ego forínsecus
excubábo. Credo enim : quod non
privémur promíssō Dei. Sic ait, et
valvas basílice sancta calliditatē obser-
vábát. Mirum in modum matutináli
hora quasi a Deo missus : ante omnes
se agébat Nicholáus. Cunque ad
jánuas ecclésie propinquáasset, injécta
manu apprehéndit eum epíscopus :
blandéque sciscitátus est dicens,
Quale nomen habes ? Ille (columbína
ut erat simplicitáte) inclináto cápite :
Nicholáus inquit, servus vestre
sanctitatis. Cui prótinus presul
palmis innéxis ait, Fili veni mecum :
est enim áliquid secréti quod tue
índoli fari débeam.

AS:357; 1519-S:12v; 1531-S:5v.¹¹⁹

6146. 4. Resp. IV.

U- di- ens * Chris-ti con- fés-sor tri- um jú-ve-
num inno-céntum ne- cem : pre-cu-cúrrit quantó- ti- us
ad lo- cum quo fú-e-rant plec- té-n- di. †Et li-

be- rá- vit e- os. *V.* Sta-tímque so- lú-tos a
 víncu- lis usque ad pre-tó-ri- um cónsu- lis se-cum ad-
 dúx- it. †Et li-be- rá- vit e- os.

Lectio v.

[6r.] **N**ox introgréssus : en fratres proclamávit, vere ait Dóminus, Quodcúnque petiéritis in nómine meo, crédite quia accipiétis et fiet vobis. En inquam quod petívimus accépimus. En adest, de quo vestra flagitávit cháritas. Quo viso : omnes ingéntem tulére clamórem ad sýdera, et certátim Salvatóris laudábant magnália. Beátus ígitur Nicholáus licet plúrimum renítens obstíterit, pluri-múmque repugnáverit : intronisátus ílico (sicut mos exigébat régiónis illús) pontificálem accépit ínfulam. Qui pontificáli sublimátus honóre, sic cepit choruscáre miráculis : ut non tantum sui, sed étiam aliéni quibús-libet oppréssi angústiis, invocáto nómine ejus statim sentírent levámen.

Quadam namque die cum quidam naute súbita maris tempestáte periclitaréntur, ádeo ut preséntem illis intentárent ómnia mortem : extémplo dissolútis frigóre membris clamitáre cepérunt, Nicholáe fámule Dei, si vera sunt que de te audívimus : nunc nos ea suprémo in perículo constitúti experiámur, quátenus erépti ex se-viéntis¹²⁰ flúctibus maris, Deo et tue liberatióni grátias agámus. Mira res. Tália referéntibus : appáruit quidam in similitúdine viri dicens eis, Vocástis enim me : ecce assum. Et cepit eos in rudéntibus et anténnis : aliísque adju-váre navis armaméntis. Nec multo post omnis pelági cécidit fragor : omnísque cessávit tempéstas. Tunc naute leti quantótius optátum

In festo sancti Nicholai.

subeúntes portum : mirábile dictu,
Nicholáum quem nunquam nóverant,
sine índice cognovérunt. Mox
prostráti ad pedes ejus, cepérunt ei

grátias ágere : dicéntes quáliter de
confínio mortis ipso suffragántem
liberáti essent. Tu autem.

AS:357; 1519-S:13r; 1531-S:6r.¹²¹

7474. 5. Resp.

V.

Ui cum audíssent * sanc-ti Nicho- lá- i no- men

This block contains three staves of musical notation in square neumes on four-line red staves. The first staff begins with a large decorative initial 'C'. The lyrics 'Ui cum audíssent * sanc-ti Nicho- lá- i no- men' are written below the first two staves. The third staff continues the musical line with the lyrics 'sta- tim expán- dunt ma-nus utrásque ad ce- lum.'

†Salva-tó- ris laudán- tes clemén-

7474a.

ti- am. *V.* Cla-ra quippe vo-ce co-ram homí-ni- bus :

This block contains two staves of musical notation in square neumes on four-line red staves. The lyrics '†Salva-tó- ris laudán- tes clemén- ti- am. V. Cla-ra quippe vo-ce co-ram homí-ni- bus :' are written below the staves.

dignum re-fe-ré-bant il-lum De- i fámu-lum. †Salva-tó- ris.

Lectio sexta.

Cum in Frígie pártibus quedam gens a Constantíni Césaris império discessísset : conféstim idem Augústus tres milítie sue príncipes quos Dólopes stratilátes vocant, jussit

ut cum preparáto naváli apparátu ad subjiciéndos proficisceréntur rebélles. Qui armáta juventúte stipáti, postquam longíssima maris itínera transfretavérunt : súbita intempérie

exórtā, tandem lítóribus Adriátici portus qui a Mírrea urbe tribus distábat mílibus,¹²² allabúntur. Ad quem beátus Nicholáus festínus perréxit, et eósdem stratilátes alacríter suscípiens invitávit : ut páriter ad urbis profiscéntes ménia, non dedignaréntur illíus pérfrui benedictióne. Quibus pergéntibus : ecce relátum est sibi a dicéntibus, tres júvenes injúste capitálem accepísse senténtiam, et cónsulem magno excecéatum múnere neci eórum consentíre. Hoc audíto : pietátis igne inflammátus, cucúrrit ad locum decollatiónis expedítius, secum pre-

fátos ducens príncipes. Quo pervéniens : répperit eos póplite flexo veláta fácie super exértam cervícem operíri jam vibrátum spiculatóris ensem. Qui non potestáte mundána, non mucróne térritus, totum se audácter in lictórem ingéssit : eminúsque de manu ejus gládium propéllens, non prius abscéssit quam illos solútos a vínculis secum redúceret. Favóre ígitur prosecútus pópuli qui ejus expectándo advéntum gladiatóribus impedíménto fúerat, ad pretórium cónsulis accéssit : nec prius déstitut, donec innocéntes illos fáceret abíre indemnátos. [Tu.]¹²³

AS:358; 1519-S:10r; 1531-S:6r.¹²⁴

6. Resp.

VI.

6222.

E-á- tus * Nicho-lá- us jam tri- úmpho pó-ti-

tus, no-vit su- is fá- mu-lis pre-bé- re ce-lés- ti- a
cóm- mo-da : qui to-to cor- de pos-cunt e- jus largi-

In festo sancti Nicholai.

ti- ó- nem. †Il- li nimí- rum to-ta nos de- vo-
ti- ó- ne. ‡Opór- tet commít- te- re.
6222a. *X.* Ut a-pud Chris-tum e-jus patro- cí-ni- is adju-vé-
mur semper. †Il- li. *X.* Gló- ri- a Pa-tri et Fí-li- o :
et Spi-ri-tu- i Sancto. ‡Opór- tet.

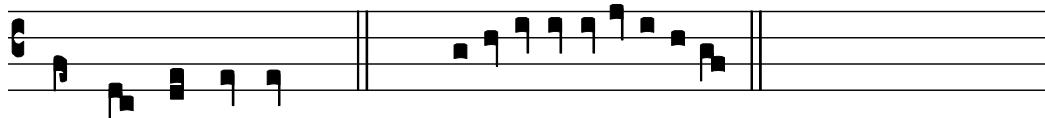
¶ *In iij. nocturno.*

AS:358; 1519-S:13r; 1531-S:6r.¹²⁵

7. Ant. VII.i.

4309. *O*ntí- fi-ces * al- mi di-ví-na re-ve-la- ti- óne
le- ti- fi-cá-ti : Nicho- lá- um pré-su-lem de-vo-tís-si-me

In festo sancti Nicholai.

conse-cra-vé-runt. *Ps. Dómine quis habitábit. (xiv.)* [23].

AS:358; 1519-S:13r; 1531-S:6r.¹²⁶

8. Ant.

VIII.i.

4795.

Anctus * qui-dem trí-ti-cum quod a nau-tis postu-

lá-ve-rat accéptum : et sa-ga-ci-tá-te distri-bú-e-re,

et augé-re pré-ci-bus impe-trá-vit. *Ps. Dómine in virtúte.*

(xx.) [38].

AS:358; 1519-S:13v; 1531-S:6r.¹²⁷

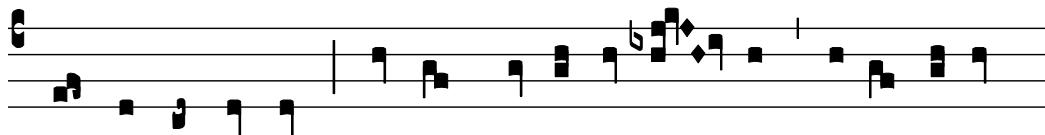
9. Ant.

I.ii.

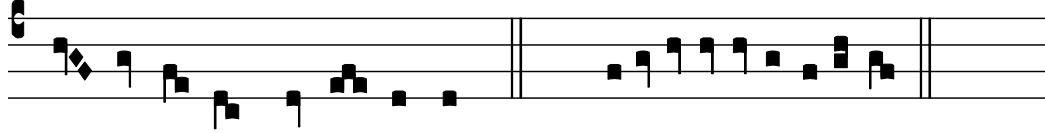

3842.

Uné- ri-bus * da-tis ne- ci sunt jú-ve-nes inno-

cén-tes addíc-ti : qui-bus Dómi-ni ser- vus fu- it vi-te

pre- sí-di- um festi- nánter. *Ps. Dómini est terra. (xxij.)* [93].

V. Justus ut palma. [699].

Lectio vij.

STratilátes deinde illi post celebrátum convívium, pontíficis benedictióne aucti : iter aggréssi sunt ceptum : et flátibus secúndis velóciter Frígiā pervenérunt. Quam cum sagáriter sub impérii jura redegíssent : Constantinopoléam repedántes ad urbem, triumpháliter ab imperatóre recépti sunt. Quibus invidéntes quidam dolósi ad preféctum nómine Ablávium¹²⁸ accessérunt : magnisque munéribus ánimū ejus allícere¹²⁹ cepérunt : ut eum in pernícier armárent inno-
[6v.] céntium. Qui extémplo corrúptus immensitáte fulvi métalli : intrávit ad Augústum : et sic orsus est fari. Excellentíssime dómīne : ecce invídia diáboli suscitávit intestínos contra vos inimícos. Revéra enim stratilátes illi quos dudum Frígiā vestra misit sublímitas : insídias machinántur

dómino meo. Illico Augústus quasi suam comperísset mortem, tanta fúria actus est : ut absque inquisitióne precíperet illos in cárcere retrúsos occídi. Qui ingemiscéntes spársis crínibus scidérunt vestiménta sua : et cum magno ululátu tália clamítabant, Deus Rex excélse succúrre nobis míseris, succúrre peritúris, nostrám que deprecátiōnem méritis servi tui Nicholái dignánter atténdas, quátenus sicut ejus instántia tres illos viros erútos a morte conspéximus : ita nos per ejus intercessiónem ab instánti e-ripiámur senténtia. Sic supplicábant : sic simul uno ore béatum Nicholáum invocábant, Sancte Nicholáe : áduva nos. Serve Dei licet absens, intervéni pro nobis : quem crédimus ómnium compáti necessitatibus : et pro eis Dómino sépius supplicáre. Tu autem.

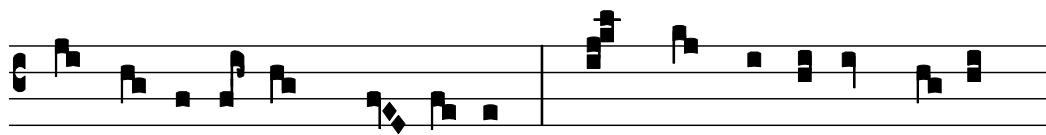
AS:359; 1519-S:13v; 1531-S:6v.¹³⁰

7. Resp.
VII.
7719.

Um- me * De- i confés-sor Nicho-lá- e :

In festo sancti Nicholai.

te ve-ne-rántes pró-te-ge. †Namque cré-dimus tu-is
pré-ci-bus nos pos- se salvá- ri.

7719a.

¶ Qui tres pú-e-ros morti addíc-tos il-lé-sos ab-í-re
fe-cís-ti : tu-is láudi-bus in-stántem con-sérva ple-bem.
¶

†Namque.

Lectio viij.

POcte ígitur insecúta qua
plecténdi erant stratilátes illi,
cum se Augústus sopóri dedísset :
appáruit ei quedam effigies sancti
Nicholái dicens, Constantíne cur
stratilátes illos injúste comprehéndi
fecísti ? Cur sine crímine morti
addixísti ? Surge celer, eósque dimítti
quantotíus jubéto. Quod si fortássis
me spreto ália fáceré volúeris : ce-
léstem déprecor Regem, ut contémp-
tus mei ultor exístens : tibi induráto

bellum sinat insúrgere : et te ibi
perémpto, caro tua béstii avibúsque
sit cibus. Cui Augústus, Quis vel
cujus auctoritátis es tu, ut hac hora
palátium meum ingréssus, tália áudeas
loqui ? Et ille, Ego sum Nicholáus
peccátor : Míree metrópolis epís-
copus. Tali ígitur imperátor pertér-
ritus visióne, excútitur somno : et
conféstim accérsitis magnátibus suis,
fecit sibi stratilátes illos presentári.
Quibus astántibus : Noris¹³¹ inquit

áliquem hóminem cui nomen est Nicholáus ? Mox illi audíto tanto nómine, tendéntes ad sýdera palmas utrásque : magna voce Dóminus benedicébant. Et contínuo prosequéntes narravérunt, qualis quantéque humilitatis vir esset et bonitatis : predictámque júvenum ereptiónem per órdinem pandunt. His Cesar áuditis plúrimum mirátus est : et protanti viri bonitáte Deum vénérans ait,

Ite inquit ac fámulo Dei grátias agíte : immo Deo qui vos per eum liberávit. Ex mei autem Constantíni donáriis munúscula, necnon et ápices nostros ferte vobíscum, eíque dícite ut dignánter suscípiat : et michi libentíssime precéptis ejus obediénti non minári sed pro me oráre stúdeat : atque pro pace regni nostri, ac magis pro totius orbis Dóminum depóscat. Tu.

Hoc R̄. incipiatur ab uno solo clérico de superiori gradu : loco nec habitu mutato.

AS:359; 1519-S:13v; 1531-S:6v.¹³²

7643. 8. Resp. VIII.

Er-vus * De- i Nicho-lá- us au-ri pon-do
 tri- um vír- gi-num re-dé-mit pu- dó-rem. †E-a-rúm-que
 pa-tris im-pu-dí- cam re-ménso auro fu- gá-
 vit in-ó-pi- am.

*Omnes cantent versum qui volunt in statione puerorum.*¹³³

7643a.

V. Afflu-ens í-taque mi-se-ri-córdi- e viscé-ri- bus :
 me-tál-lo dupli-cá-to propulsá- vit e- á- rum infá-mi- am.
 †E-a-rúm-que.

Lectio ix.

Cum igitur his beneficiis ac virtutibus beatissimus floréret Nicholáus decídit in egritúdinem qua ex hac instabili luce subtráctus est. Cernens itaque mortem sibi adésse präsentem, quam nemo mortálium valet preterire : indesinénter cepit oráre et psállere, déprecans Dóminum atténtius, ut ad suscipiéndam ánimam ipsíus sanctos suos ángelos dirígeret. Et cum in tanta mentis intentióne profúsius oráret : vidi gloriósos patrónos, sanctos videlicet ángelos ad se veniéntes. Inclinatóque cápite, signo crucis armávit se, eucharístiam percépit, astántibus benedíxit, et óscula pacis dedit : et tricésimum psalmum incépit dicens, In te Dómine sperávi non confundar in etérnum : usque In manus tuas

Dómine comméndo spíritum meum. Et cum hec dixisset : trádidit preciosam ánimam in manus sanctórum angelórum qui ei apparuérunt. Dormívit autem in senectúte bona et [7r.] appósitus est ad patres sanctos octávo idus Decémbbris, sexta félia, quinta-décima indictióne : imperánte Christianíssimo et Dei cultóre imperatóre Joviniáno, anno trecentésimo et nono a passióne Dómini. Positúsque est in sacratíssima domo sancte Syon : in déxtera parte ipsíus aule in sepúlchro excélsø, tanti sacerdótis humatióni digno de quo sepúlchro duo fontes exoriúntur. Ex uno meátu a parte capitáli ólei liquor lucidíssimus éffluit : ex áltero vero qui est ad pedes ejus, delectabilis aqua atque perspícuá prósilit, ad beneficium et remédium

In festo sancti Nicholai.

infirmis. Qui dum de eódem liquóre
sancto perúncti fúerint : et ex ea aqua
potum¹³⁴ súmpserint, optáte red-
dúntur sanitáti, prestánte Dómino

nostro Jesu Christo, qui vivit et
regnat Deus per ómnia sécula
seculórum amen. Tu autem.

AS:359; 1519-S:14r; 1531-S:7r.¹³⁵

9. Resp.

I.

X e-jus tumba * mar-mó-re- a sac-rum re-sú-

dat ó-le- um : quo li-ní- ti sa- nán- tur ce- ci.

que sos- pes regré-di- tur.

V. Ca-tervá-tim ru- unt pópu- li, cér-ne-re cu-pi-

én- tes : que per e-um fi- unt mi- ra-bí- li- a.

In festo sancti Nicholai.

*Et non dicatur ulterius, sed statim sequatur prosa, [et chorus respondeat cantum prose super litteram prose scilicet ☩. post unumquemque versum choro interim sedente].*¹³⁶

AS:360; 1519-S:14v; 1531-S:7r.¹³⁷

Prosa.

I.

Ospi-tá-ti de-dit egros * ó-le- i perfú-si- o.

6679P.

¶.

¶. Nicho-lá- us naufra-gá-tum áffu- it pre-sí-

di- o. ¶.

¶. Re-le-vá-vit a de-fúnctis de-fúnctum

in bí-vi- o.

¶.

¶. Bapti-zá-tur auri vi-so Ju-dé-

us indí-ci- o.

¶.

¶. O quam pro-bat sanctum De-

i, far-ris augmentá-ti- o ? ¶.

¶. Vas in ma-ri

In festo sancti Nicholai.

mersum pa-tri, réddi-tur cum fí-li-o. **¶**. *V.* Er-

go laudes Nicho-lá-o, có-ci-nat hec cónci-o. **¶**.

V. Nam qui corde poscit il-lum propulsá-to ví-ci-o.

Sos-pes regré-di- tur. *V.* Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o :

[*Deinde repetatur R. Ex ejus tumba.*]¹³⁸

[*Ante laudes.*]

V. Ora pro nobis beáte Nicholáe. [530].

¶ *In laudibus.*

AS:360; 1519-S:15r; 1531-S:7r.¹³⁹

1. Ant.

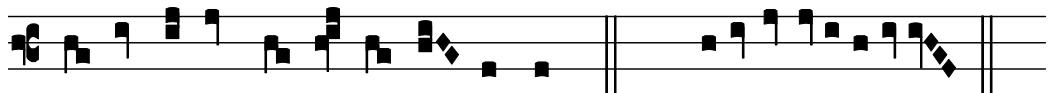
1651.

I.v.

E-á-tus * Nicho-lá-us adhuc pu- é-ru-lus : multo

In festo sancti Nicholai.

je- jú-ni- o ma-ce- rá-bat corpus. Ps. Dóminus regnavit. (xcij.)

[45]
AS:360; 1519-S:15r; 1531-S:7r.¹⁴⁰

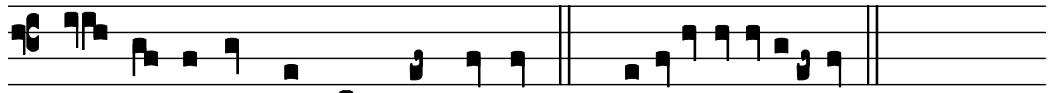
2. Ant.

II.i.

2562.

Cclé-si- e * sancte frequéntans lí- mi-na sa-cra

péc-to- ri condé-bat mandá-ta. Ps. Jubiláte. (xcix.) [46].

AS:361; 1519-S:15r; 1531-S:7r.¹⁴¹

3. Ant.

IV.i.

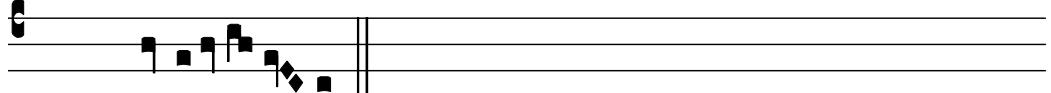

3532.

Us-te * et pi- e vi-vén-do ad honó-rem sa-

cerdó-ti- i mé-ru- it promó-ve- ri di- ví-ni-tus.

Ps. Deus Deus meus. (lxij.) [47].

AS:361; 1519-S:15r; 1531-S:7r.¹⁴²

4. Ant.

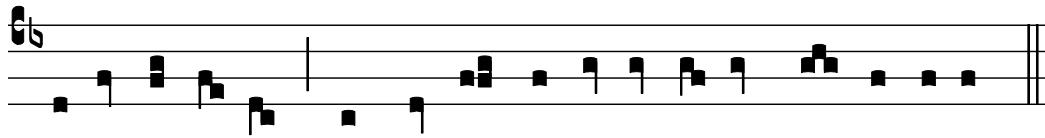
VI.

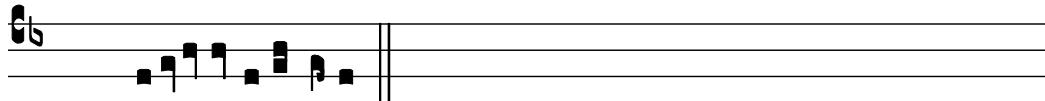
1387.

- mí-cus * De- i Nicho- lá- us ponti-fi-cá-li de-co-

In festo sancti Nicholai.

rá-tus ínfu-la : ómni-bus se amá-bi- lem ex-hí-bu- it.

Ps. Benedícite. (Daniel iij.) [48].

AS:361; 1519-S:15r; 1531-S:7r.¹⁴³

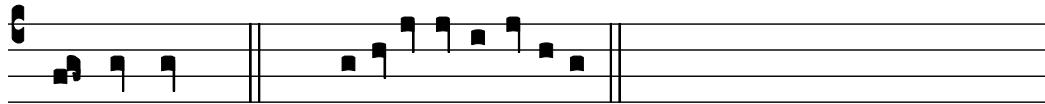
5. Ant.
VIII.i.

4052.

per ómni- a * lau- dá-bi- lem vi-rum cu-jus mé-ri-

A musical score in square neume notation on four-line red staves. It features a large, ornate initial letter 'C' at the beginning of the line, followed by a series of neumes. The music is divided into measures by vertical bar lines.

tis ab omni cla-de li-be-rán-tur, qui ex to- to cor- de que-

runt il-lum. *Ps. Laudáte. (cxlvij.) [49].*

Capitulum. Ecce sacérdos. [791].

Hymnus. Jesu Redémptor. [820].

V. Justus germinábít. [829].

AS:361; 1519-S:15v; 1531:7r.¹⁴⁴

Ant.
III.iii.

1927.

O-pi- ó-se * cha- ri-tá-tis Nicho-lá- e pónti-fex

A musical score in square neume notation on four-line red staves. It features a large, ornate initial letter 'O' at the beginning of the line, followed by a series of neumes. The music is divided into measures by vertical bar lines.

In festo sancti Nicholai.

qui cum De-o glo-ri- á- ris in ce-li pa-lá- ti- o, condescénde
suppli-cá-mus ad te suspi-ránti-bus, ut ex-ú-tos gra-vi carne
pértra-has ad sú-pe-ros. *Ps. Benedíctus.* 56*.

Oratio. Deus qui beátum Nicholáum. {45}.

C Memoria de sancto Andrea cum hac antiphona Unus ex duóbus. *ut supra in vigilia Andree,* {1}. nisi festum sancti Nicholai in sabbato contigerit, tunc enim dicitur hic ad memoriam [de apostolo]¹⁴⁵ antiphona Bíduo vivens. {37}. Cum vero festum sancti Nicholai a dominica reservatum fuerit in crastinum¹⁴⁶ tunc [enim]¹⁴⁷ dicatur ad memoriam de apostolo [scilicet]¹⁴⁸ antiphona Concéde nobis. {28}. [oratio Prótegat nos. ut infra. {71}.]¹⁴⁹ Si vero festum apostoli in quinta feria ante adventum contigerit tunc dicatur hic ad memoriam ejusdem, antiphona Unus ex duóbus. {1}.

Memoria de adventu, et [postea]¹⁵⁰ de sancta Maria.

C Ad i.

Ant. Beátus Nicholáus. *j. de laudibus.* {66}.

Ps. Deus in nómine. (*lij.*) [95].

Ant. Te jure. [99].

Ps. Quicúnque vult. [100].

C Ad ii.

Ant. Ecclésie sancte. *ij. de laudibus.* {67}.

Ps. Legem pone. (*cixvij.*) [132].

Capitulum. Ecce sacérdos. [791].

In festo sancti Nicholai.

R. et V. de communi unius confessoris et pontificis ad omnes horas dicuntur similiter et capitula. [831].

¶ Ad vj.

Ant. Juste et pie.¹⁵¹ iij. de laudibus. {67}.

Ps. Defecit. (cxvij. 81.) [141].

Capitulum. Benedictiónem. [820].

¶ Ad ix.

Ant. O per ómnia. v. de laudibus. {68}.

Ps. Mirabília testimónia. (cxvij. 129.) [150].

Capitulum. Cognóvit. [831].

¶ Ad secundas vespertas.

Ant. Beátus Nicholáus. {66}.

Psalmi feriales.

Capitulum. Ecce sacérdos. [791].

Hymnus. Jesu Redémptor. [821].

V. Justus germinábit. [829].

AS:361; 1519-S:15v; 1531-S:7r.¹⁵²

4008.

Ant.
VI.

Chris-ti* pí- e-tas om- ni pro-sequén-

da laude, qui su- i fámu- li Nicho-lá- i mé-ri- ta longe la-

In festo sancti Nicholai.

téque de- clá- rat : nam ex tumba e- jus ó- le- um ma-
nat, cunctós-que lángui-dos sa- nat. *Ps. Magníficat. 64**.

Oratio. Deus qui beátum Nicholáum. {45}.

Memoria de sancto Andrea.

Ant. Ambulans Jesus. *ut supra in vigilia sancti Andree.* {3}.

V. Diléxit Andréam Dóminus.

[*R.*] In odórem. {3}.

Oratio.

Próteget nos quésumus Dómine sépius beáti Andréa apóstoli tui repetita solénnitas : ut cujus patro-

cínia pia devotíone recólimus, per- pétuam defensiónem sentiámus. Per Dóminum nostrum.

C *Memoria de adventu et de sancta Maria.*

¶ *In octava¹⁵³ sancti Andree apostoli.*

Ad matutinas.

Invitatorium. Diléxit Andréam Dóminus. {33}.

Ps. Veníte. 13*.

*Quando vero hoc predictum invitatorium cum antiphonis sequentibus et cum tribus primis responsoriis de hystoria in vj. feria ante adventum Domini dicitur : tunc invitatorium Adorémus. {6}. [ps. Veníte. cum antiphoniis et psalmis de die et duobus Responsoriis de ij. nocturno et ix. R. quod sit iij.]*¹⁵⁴ *hac die dicitur.*

[7v.] ¶ *Notandum [est]¹⁵⁵ quod quando octava sancti Andree in sabbato contigerit : fiet tunc ibi plenum servitium de sancta Maria et de octava tantum memoria cum missa in capitulo.*

Et sciendum est quod per totum annum solet dici invitatorium duplex infra octavas et etiam in octavis que fiunt¹⁵⁶ sine regimine chori quando de octavis fit servitium.

Hymnus. Andréa pie sanctórum mitíssime. {3}.

Versus. Annue Christe. *in communi.* [647].

Antiphone etiam de nocturnis prime diei in quacunque feria festum apostoli contigerit hac die dicuntur. {6}.

V. In omnem terram exívit sonus eórum. *et cetera.* [651].

Lectio prima.

 Aximilla quedam potenteríssima matronárum in spelúnca¹⁵⁷ pósita, statim ut agnóvit apóstolum Andréam perrexisse ad Dóminum : accéssit ad crucem, et suórum solátio cum omni reveréntia depósuit corpus, et condívit

aromátibus, et ibi eum sepelívit ubi se sepeliéndam constitúerat. Egéas vero irátus,¹⁵⁸ disponébat contestatióne publicam fácere : et accusatióne contra Maximíllam et pópulum ad Césarem destináre.

R. Dum perambuláret. *j.* {9}.

Lectio ij.

 Um autem hec ordináret Egéas : priúsquam domum veníret, in

médio foro civitatis in conspéctu ómnium, a diábolo vexáitus expirávit.

Frater vero ejus tenens corpus sancti Andrée : evásit. Nunciátum est fratri ejus cui nomen erat Strátocles : et

misit servos suos dicens eis, ut inter biothanáthos sepelírent eum.

R. Mox ut vocem. *ij.* {10}.

Lectio tertia.

STrátocles vero frater Egée : de facultáibus ejus nichil quesívit dicens, Non michi permíttat Dóminus meus Jesus Christus cui créddi, ut ego de bonis fratris mei áliquid contíngam, ne pólluat me crimen ejus qui apóstolum Dómini ausus fuit pro amóre pecúnie occídere. Hec autem gesta sunt apud Acháiam provínciam, civitátem Patras, prídie

kaléndas Decémbris : ubi étiam prestántur gloriósa ejus beneficia usque ad preséntem diem. Tantus autem timor invásit univérsos : ut nullus remanéret qui non créderet Salvatóri nostro Deo, qui vult omnes salvos fieri¹⁶⁰ et ad agnitionem veritatis¹⁶¹ venire, ipsi glória in sécula seculórum amen.

R. Vir iste. *ix.* {24}

[*Ante laudes.*]

V. Diléxit Andréam Dóminus. {25}.

[*In laudibus.*]

C*In laudibus hec sola antiphona Salve crux. j. de laudibus. {26}.*

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45].

Capitulum. Corde créditur. {2}.

Hymnus. Exúltet celum. [664].

V. Annunciatérunt. [672].

Ant. Concéde nobis. {28}.

Ps. Benedíctus. 65*.

Oratio. Prótegat. {71}.

Memoria de adventu et de sancta Maria : et postea de omnibus sanctis.

In octava sancti Andree.

Si dies dominicus fuerit, vel si festum sancti Nicholai a dominica reservatum hac die celebretur, vel si in sabbato contigerit octava, tunc tantum memoria de octava fiet ad j. vespertas et ad matutinas, cum missa in capitulo.

Ad j. et ad alias horas fiat¹⁶² sicut in crastino sancti Andree notatum est.

In conceptione beate Marie virginis.

¶ *In conceptione beate Marie virginis.*¹⁶³

(viii. Decembris.)

*Ad primas vesperas.*¹⁶⁴

AS:518; 1520-S:105r; 1531-S:7v.¹⁶⁵

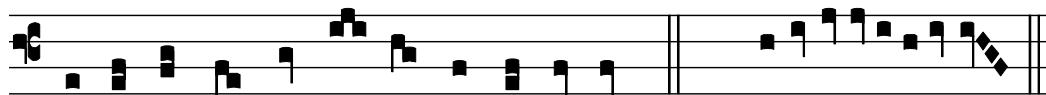
1. Ant.

I.v.

E- i * Gé- ni-trix Vir-go semper Ma- rí- a

2142.

intercé-de pro no- bis depre-cámur. Ps. Laudáte púeri. (cxij.)

[313].

AS:518; 1520-S:105r; 1531-S:7v.¹⁶⁶

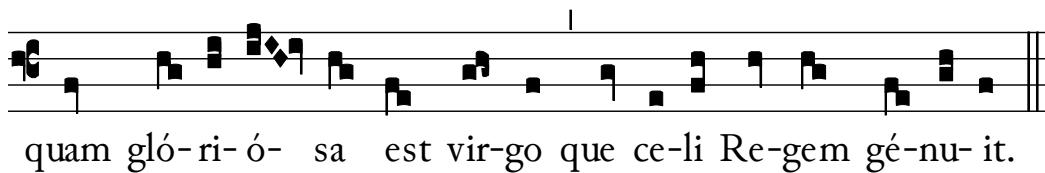
2. Ant.

II.i.

E-á- ta * pro-gé-ni- es unde Christe na-tus est :

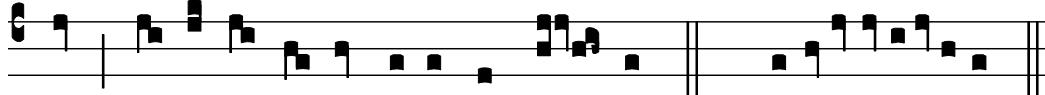
In conceptione beate Marie virginis.

Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. (cxvj.) [320].

AS:518; 1520-S:105r; 1531-S:7v.

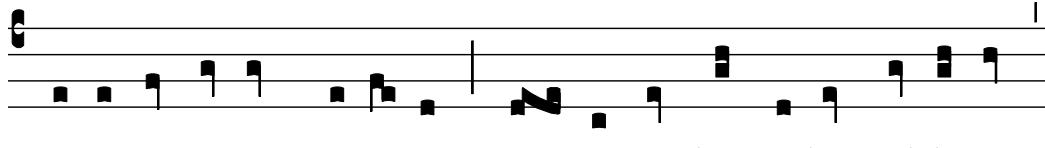
4705. 3. Ant. VIII.i. Ancta * Ma-rí- a virgo intercé-de pro to-to mun-

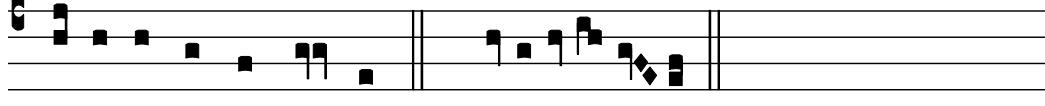
do : qui- a ge-nu- ís-ti re-gem or- bis. *Ps. Lauda ánima mea. (cxlv.) [354].*

AS:518; 1520-S:105r; 1531-S:7v.¹⁶⁷

5040. 4. Ant. IV.iii. Ub tu- am * pro-tecti- ónem confú-gimus u-bi infír-

mi acce-pé-runt virtú-tem : et propter hoc ti-bi psál-limus

De- i gé-ni-trix vir-go. *Ps. Laudáte Dóminum quóniam bonus. (cxlvj.) [355].*

In conceptione beate Marie virginis.

AS:519; 1520-S:105r; 1531-S:7v.

5. Ant.

VIII.i.

E-á-ta De- i * gé-ni-trix Ma-rí- a virgo perpé-tu- a :
 templum Dómi-ni, sacrá- ri- um Spi- ri-tus-sáncti so-la
 si-ne ex-émplo pla-cu- ís-ti Dómi-no Je- su Christo : o-
 ra pro pópu-lo, intervé-ni pro cle-ro, intercé-de pro de-
 gó-to femí- ne- o se-xu. *Ps. Lauda Hierúsalem. (cxlvij.) [356].*

[7v.]

Capitulum. Ecclesiastici xxiv. [23.]

Go quasi vitis fructificávi sua-
 vitátem odóris : et flores mei

frúctus honórís et honestátis.

R. Stirps Jesse. infra iij.¹⁶⁸ {83}.

Hymnus. Ave maris stella. {405}.

V. Sancta Dei génitrix. [194].

In conceptione beate Marie virginis.

AS:519; 1520-S:106r; 1531-S:8r.¹⁶⁹

3852. Ant. I.i.

Oncép-ti- o tu- a * De- i gé-ni-trix virgo gáudi- um
annunci- á-vit u-ni-vérso mundo : ex te e-nim ortus est
sol justí- ci- e Christus De- us noster, qui solvens ma-le-dic-
ti- ó-nem de-dit be-ne-dic-ti- ónem, et confúndens mor-tem
do- ná-vit no- bis vi-tam sempi- térnam. *Ps. Magníficat. 53**.

[*Ad primas vespertas*]¹⁷⁰ *Non dicatur tota antiphona ante psalmum Magníficat. nec thurifcretur nisi principale¹⁷¹ altare : nec ulla lectio legatur in cappa serica.*

Oratio.

Upplicátióne servórum tuó- rum Deus miserátor exáudi : ut qui in conceptione Dei genitrícis et vírginis congregámur, ejus interces- siónibus a te de instántibus perículis eruámur. Per eúndem.

Completorium de adventu non mutatur : nisi quod in fine hymni Salvátor. [369]. dicetur versus Glória tibi Dómine, Qui natus.

In conceptione beate Marie virginis.

¶ *Ad matutinas.*

AS:520; 1520-S:106v; 1531-S:8r.¹⁷²

Invit.
IV.v.

1057.

Orde * et vo-ce si-mul Chris-tum Re-gem ve-ne-

ré- mur. †Vírgi-nis et ma- tris ju-bi-lé- tur nó-bi- lis

ortus. *Ps.* Ve-ní-te. 24*.

Hymnus. Quem terra. {244}.

¶ *In j. nocturno.*

AS:520; 1520-S:106v; 1531-S:8r.¹⁷³

1. Ant.

I.iv.

3108.

Odi- e concépta est * be- á-ta virgo Ma- rí- a

ex pro-gé-ni- e Da- vid : per quam sa-lus mun- di cre-

dénti-bus ap-pá-ru- it. *Ps.* Dómine Dóminus noster. (*vij.*) [17].

In conceptione beate Marie virginis.

AS:520; 1520-S:106v; 1531-S:8r.¹⁷⁴

2. Ant.
II.i.

1596. E-a-tís-sime * vírgi-nis Ma-rí-e concep-ti-ónem
 de-vo-tíssime ce-le-brémus : ut ipsa pro no-bis intercé-
 dat ad Dómi-num Je-sum Christum. Ps. Celi enárrant.
 (xvij.) [34].

AS:520; 1520-S:106v; 1531:8r.¹⁷⁵

3. Ant.
III.i.

4440. Uando concépta est * vir-go sa-cra-tís-si-ma, tunc
 il-lumi-ná-tus est mundus : stirps be-á-ta, ra-dix sanc-
 ta : et be-ne-díc-tus fruc-tus e-jus. Ps. Dómini est terra.
 (xxij.) [93].

V. Sancta Dei Génitrix [Virgo semper María].¹⁷⁶ [194].

*Lectio j. Fulbertus, episcopus Carnotensis.*¹⁷⁷

 Nter omnes sanctos me-mória beatíssime Vírginis Maríe, eo frequéntius ágitur atque festívius : quo majórem grátiam apud Deum créditor invenísse. Unde post ália quedam ipsíus antiquóra solénnia, non fuit conténta devótio fidélium quin conceptionis ejus

solénne superádderet hodiérnum.
Hac ítaque die peculiáriter in ecclésia
recitándus viderétur esse liber ille, qui
de ortu ejus atque vita scriptus
inveniebátur : si non judicássent eum

patres inter apócripha numerándum.
At quóniam magnis ac sapiéntibus
viris ita visum est : nos ália quedam
sed non aliéna legéntes, ecclesiásticum
morem débitis officiis exequámur.

AS:521; 1520-S:107r; 1531:8r.¹⁷⁸

1. Resp.

III.

6854.

O-di- e * concép- ta est be- á- ta virgo Ma-

ri- a ex pro-gé-ni- e Da- vid : per quam sa-lus

mun- di cre-dén- ti-bus ap- pá-su- it. †Cu-jus vi-ta

glo-ri- ó- sa lu-cem de- dit sé-cu- lo. ⁊ Be- a-tís-

sime vírgi-nis Ma-rí- e concépti- ónem de-vo-

tíssime ce- lebré- mus. †Cu-jus.

6854a.

Lectio ij.

BÉata ígitur Dómini Mater et
perpé-tua Virgo María,

priúsqam conciperétur oráculis
enunciáta est : et designáta miráculis.

Concépta vero ex progénie¹⁷⁹
divínitus ordináta : privilégio
virtútum insígnis enítuit, Salvatórem
edídit. A quo glorificáta in celo :
nunquam terrígenis patrocinári

desístit. Propositióne sequátur
órdo suo narrátió. Jamque re-
ferámus unum de pretaxátis oráculis :
ac deínde paucis expediámus.

AS:521; 1520-S:107r; 1531:8r.¹⁸⁰

2. Resp. 6184. IV.

E-a-tíssime * vírgi-nis Ma-rí- e

concepti- ónem de- vo-tíssi- me ce- lebré- mus.

†Ut ipsa pro no- bis intercé-dat ad Dómi-num Je-

6184b. sum Chris- tum. ¶ Cum jo-cundi-tá-te concepti-

ó- nem be- á-te Ma-rí- e ce-le- bré- mus. †Ut ipsa.

Lectio iij.

Dixit etérnus ad véterem : Deus
ad serpéntem, Inimicítias po-
nam inter te et mulíerem : et semen
tuum et semen illíus. Ipsa cónteret

caput tuum. Quid est fratres in hoc
loco caput serpéntis conterére, nisi
principálem diáboli suggestióinem id
est concupiscéntiam resisténdo su-

peráre ? Si ergo querátur quenam
múlier hujúsmodi victóriam operáta
sit : profécto non repéritur in línea
generatiónis humáne, donec per-
veniátor ad illam de qua nunc ágimus

sanctárum sanctam. Ac si inter-
rogétur in quo serpéntis caput vel ipsa
contríverit : nimírum in eo quod
virginitátem simul et humilitátem
sacrávit Deo.

AS:519; 1520-S:105v; 1531-S:8r.

3. Resp.

II.

7709.

Tirps * Jes- se vir- gam pro-

dúx- it vir- gá-que flo- rem. †Et su-per hunc

flo- rem. ‡Requi- és- cit Spí-ri- tus al-

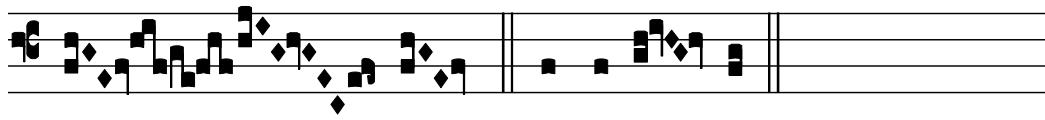
mus. ¶ Vir- ga De- i gé-ni-trix vir-go est

flos Fí-li- us e- jus. †Et su-per.

¶ Gló- ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-ri-tu- i

7709a.

In conceptione beate Marie virginis.

¶ *In ij. nocturno.*

AS:521; 1520-S:107v; 1531-S:8r.¹⁸¹

3110. 4. Ant. IV.ii.

Musical notation for the antiphon 'Odi- e * concépta est virgo Ma-rí- a ex sémi-ne'. It features a large initial decorated letter 'Q' and includes a small square symbol above the first note. The lyrics are: Odi- e * concépta est virgo Ma-rí- a ex sémi-ne
Abra-he, le-tántur archángeli ex-últant omnes sancti,
et congáu- det om- nis mundus. Ps. Eructávit. (*xliij.*) [206].

AS:522; 1520-S:107v; 1531-S:8r.¹⁸²

2220. 5. Ant. V.i.

Musical notation for the antiphon 'Ignum namque est * ut e- i cum summa de-vo-ti- óne fa-mu-lé-mur : per quam no- bis virgi-ni-tá- tis insíg- ni- a pul-lu- lá-runt. Ps. Deus noster refúgium. (xlv.) [207].' It features a large initial decorated letter 'Q' and includes a small square symbol above the first note. The lyrics are: Ignum namque est * ut e- i cum summa de-vo-ti- óne fa-mu-lé-mur : per quam no- bis virgi-ni-tá- tis insíg- ni- a pul-lu- lá-runt. Ps. Deus noster refúgium. (xlv.) [207].

In conceptione beate Marie virginis.

AS:522; 1520-S:107v; 1531-S:8v.¹⁸³

6. Ant.

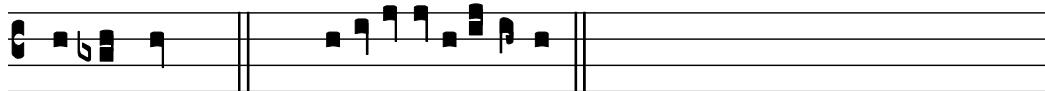
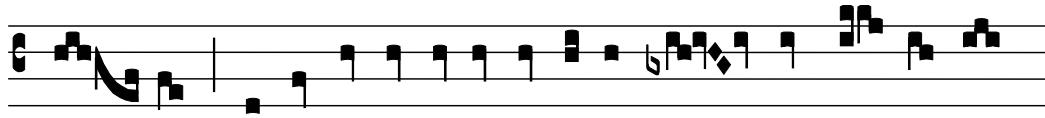
VI.

1704.

Ene-dícta * et ve-ne-rá-bi- lis est sancta Ma-

rí- a Virgo De- i Gé-ni- trix cu-jus na-ti-vi-tá-tem ce-le-

Dómi-num. Ps. Fundaménta ejus. (*lxxxvj.*) [270].

V. Post partum. [188].

Lectio iiiij.

Griginitáte namque serváta, probátur extinxísse concupiscéntiam carnis : humilitáte que facit páuperem spíritu, concupiscéntiam mentis. Sicque principáli suggestióne diáboli victa : viciósum ejus caput virtútis pede contrívit. Non tamen hoc solo,

sed eo quam máxime triumphávit, quod de sua mundíssima carne corporáta Dei sapiéntia vicit usquequáque malíciam : attíngens a fine usque ad finem fórtiter, et dispónens ómnia suáviter.

AS:522; 1520-S:107v; 1531-S:8v.¹⁸⁴

4. Resp.

I.

7198.

Oncépti- o * glo- ri- ó- se vírgi- nis Ma-

In conceptione beate Marie virginis.

réie ex sémi-ne Abra- he orta de tri-bu
Ju- da : cla- ra ex stirpe Da- vid. †Cu-jus
vi-ta íncli- ta cunc- tas il-lús- trat ec- clé-
si- as. ¶ Cum jo-cundi-tá-te concepti- ó- nem
be- á-te Ma-rí- e ce- lebré- mus. †Cu-jus.

Lectio v.

Hec est ergo mulier ad quam divinum illud intendebat oraculum. Hanc quandoque nascituram innuebat¹⁸⁵ : hanc singuläriter designabat. Expedito quam paucis oraculo : unum quoque¹⁸⁶ de miraculis absolvamus. Accépte sunt olim a

sancto Móyse singule virge de singulis tribubus Israélis : nomínibus eárum inscrípte (jubénte Deo) et pósite sunt in tabernáculo ejus. Inter quas una que fúerat Aaron : invénta est sequénti die germinásse, fronduísse, floruísse : ac peperísse amígda.

In conceptione beate Marie virginis.

AS:522; 1520-S:108r; 1531-S:8v.¹⁸⁷

5. Resp.

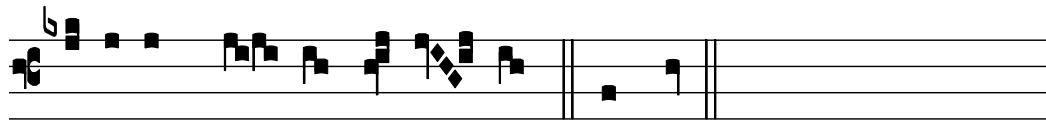
I.

Oncép-ti- o * tu- a De- i gé- ni-trix vir- go
gáudi- um annunci- á- vit u-ni- véro mun- do.
†Ex te e-nim or-tus est sol jus-tí- ci- e Chris-
tus De-us nos- ter : qui sol-vens ma-le-dic-ti- ó-
nem de- dit be-ne-dic-ti- ó- nem : et confún-dens
mor- tem do-ná- vit no- bis vi- tam sempi-
té- nam. ¶ Fe-lix namque es que so-la ge-ni-trí-cis
digni-tá-tem ob-ti-nu- ís- ti : et virgi-ná-lem pu-di-

7199.

7199e.

cí-ti- am non a-mis- ís- ti. †Ex te.

Lectio vj.

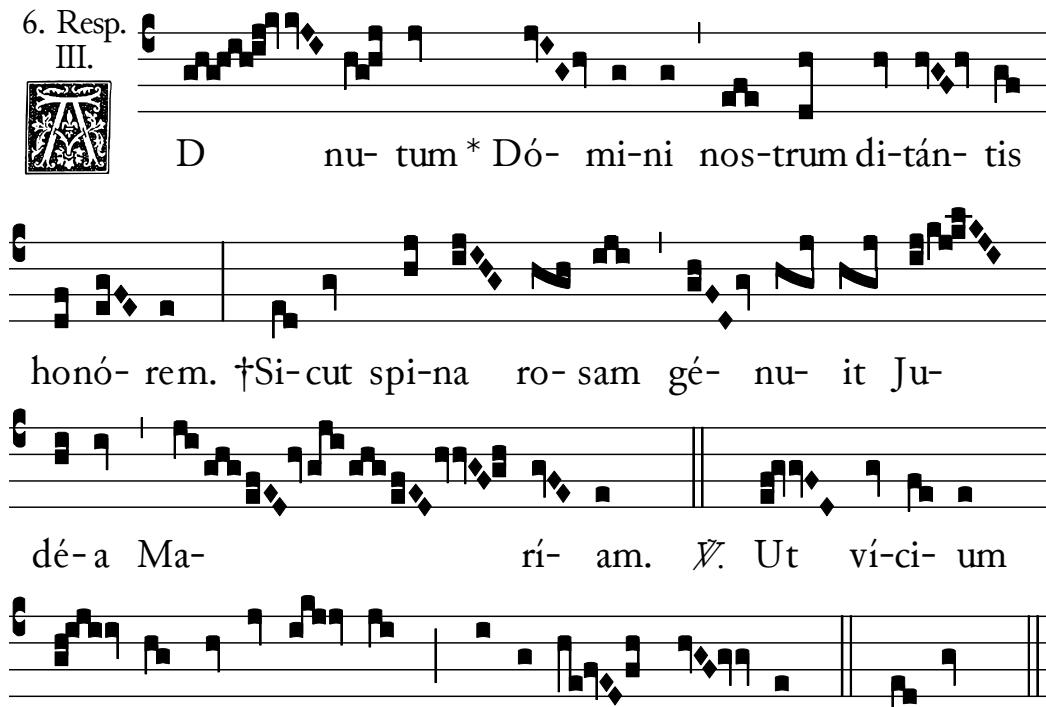
Sciens ergo Dóminus hoc opus suum magni esse mystérii : jussit servári¹⁸⁸ virgam ad moniméntum. Monebántur autem filii Israel preséntia virge quérere sollícite : quid significáret tam mirábile factum. Quod longe post aperíre pergens divínus Esáyas, Egrediétur (inquit) virga de radíce Jesse, et flos de radíce

ejus ascéndet : et requiéscet super eum Spíritus Dómini. Ad hec verba tanquam auditóres ejus dícerent, O pater Esáia obscúre lóqueris, dic nobis [quésumus]¹⁸⁹ ipsam rem maniféstius : adjécit claritatēm et ait, Ecce virgo concípiet et páriet filium : et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem Dómine.

AS:523; 1520-S:108v; 1531-S:8v.¹⁹⁰

6. Resp. III. 6024. D nu- tum * Dó- mi-ni nos-trum di-tán- tis

honó- rem. †Si-cut spi-na ro- sam gé- nu- it Ju-
6024a. dé-a Ma- rí- am. ¶ Ut ví-ci- um
vir- tus ope-rí- ret : grá-ti- a cul- pam. †Si-cut.

In conceptione beate Marie virginis.

X. Gló- ri- a Pa- tri et Fi-lí- o : et Spi-rí- tu- i
Sanc- to. †Si- cut.

¶ *In iij. nocturno.*

AS:523; 1520-S:108v; 1531-S:8v.¹⁹¹

7. Ant.

VII.i.

3848.

Oncép-ti- o * est hó-di- e sancte Ma-rí- e vírgi-nis :

cu-jus pulchri-tú-di-nem respéx-it De-us et vi-si-tá- vit
humi-li-tá- tem su- am. *Ps. Cantáte. j. (xcv.) [278].*

AS:523; 1520-S:108v; 1531-S:8v.¹⁹²

8. Ant.

VIII.i.

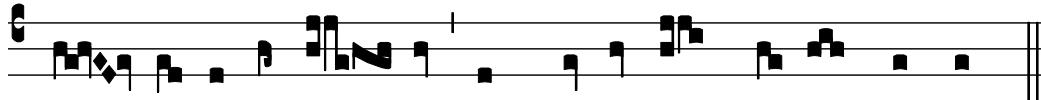

3414.

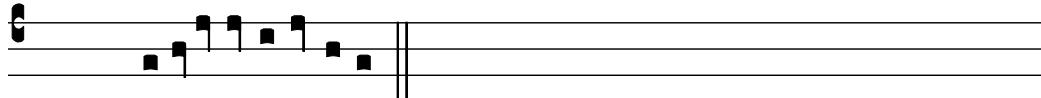
S-ta est * spe-ci- ó-sa e-léc-ta a Dómi-

no : cu-jus concep-ti- ónem ce-le-bré- mus ut ipsa pro

In conceptione beate Marie virginis.

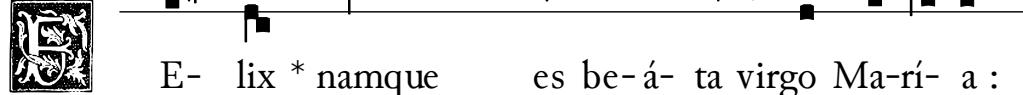
no- bis intercé- dat ad Dómi-num De- um nostrum.

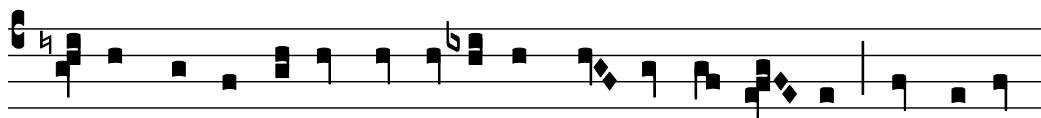
Ps. Dóminus regnávit exúltet. (xcvij.) [278].

AS:524; 1520-S:109r; 1531-S:8v.

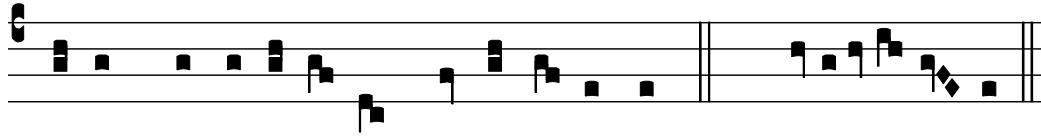
9. Ant. 2860. IV.i.

E- lix * namque es be- á- ta virgo Ma-rí- a :

que et ge-ni-trí-cis digni-tá-tem ob-ti-nu- ís- ti : et virgi-

ná-lem pu-di-cí-ti- am non ami- sis-ti. *Ps. Cantáte. ij. (xcvij.)*

[289].

V. Speciosa facta [es et suávis].¹⁹³ [481].

¶ *Initium sancti Evangelii secundum Mattheum. j. (1-16.)*

Liber generatió-
nis Jesu Christi
filii David : filii A-
braham. Et relíqua.
Omelia venerabilis
Bede presbyteri.

¶ Refatiónem¹⁹⁴ totius óperis pre-
mísit de quo dictúrus erat, id est

de Christo, per quem ascéndit ad
David cui dictum est, de fructu
ventris tui ponam super sedem tuam,
et a David usque ad Abraham, cui
promíssum est, in sémine tuo
benedicéntur omnes gentes terre : ad
quem fuit princípium promissiónis.
Ideo pósuit eum evangelísta

principium narratio[n]is sue : et per eum per singulas genealogias descéndit ad Christum : ut in eo, id est, in Christo séries generatio[n]is terminaréatur. Ideo in Christo inítium libri incipiebátur : quia ille est inítium

salútis nostre et finis, id est perféctio etérnas beatitudinis. Nam et Móyses librum creationis celi et terre scripsisse se testáatur : in quo peritúri hóminis oríginem texúerat. Tu autem.

AS:524; 1520-S:109r; 1531-S:8v.

7. Resp.

VIII.

E-á-ta * pro-gé-ni- es unde Christus na-
 tus est : o quam glo- ri- ó-sa est vir- go.
 †Que ce- li re- gem gé-nu- it. V. Fe- lix certe et
 omni laude digníssi- ma : sacra vir-go Ma-
 rí- a. †Que ce- li.

6169z.

Lectio viij.

Athéus librum generatio[n]is Jesu Christi se esse scriptúrum promísit, in quo salus géneris humáni

ostenderéatur, que in nōmine Jesu sonat : quia Jesus Salvátor interpretátur. Nam Christus, Unctus in

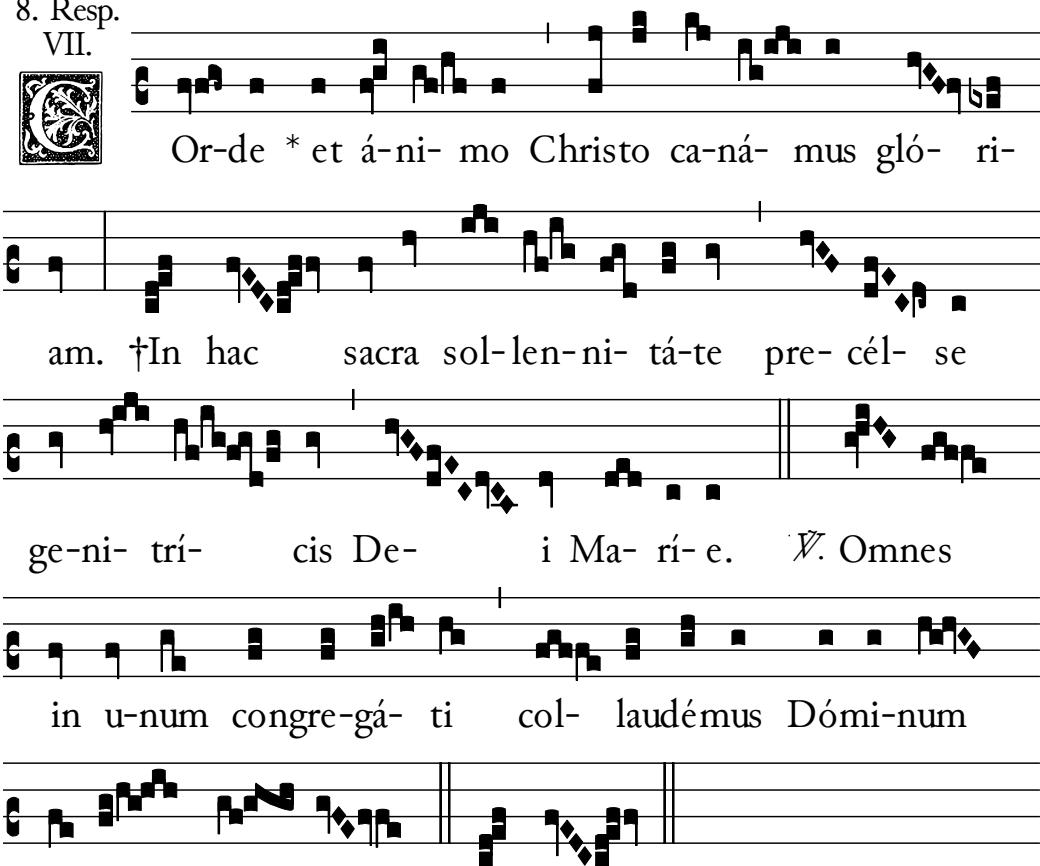
Latínūm interpretátur, et est nomen dignitatis : quia antiquis tempóribus, reges, prophéte, et sacerdótes, óleo sanctificatiónis ungebántur. Ipse autem Christus pre particípibus suis, a Deo unctionis legitur esse : quia in eo omnem plenitúdinem divinitatis inhabitare complácuit, qui venit in mundum per eléctos patres et circuncícos. Nam eléctio in David : et circuncísio in Abraham demonstrátur.

Etiam David Manu fortis interpretátur : qui fortissimum Dei populi hostem solus aggréditur, vincit et occidit. Ita et bellátor¹⁹⁵ noster fortissimus Christus, solus cum diábolo hoste atrocíssimo certávit, eumque superávit et damnávit : et post hanc victóriam multórum pater efféctus est, quia Abraham Pater multárum interpretátur, et subáuditur géntium.

AS:524; 1520-S:109r; 1531-S:9r.

8. Resp.
VII.
6339. Or-de * et á-ni- mo Christo ca-ná- mus gló- ri-

am. †In hac sacra sol-len-ni- tás-te pre- cé- se
6339z. ge-ni- trí- cis De- i Ma- rí- e. ¶ Omnes
in u-num congre-gá- ti col- laudémus Dómi-num
¶ Je-sum Chris- tum. †In hac.

Lectio ix.

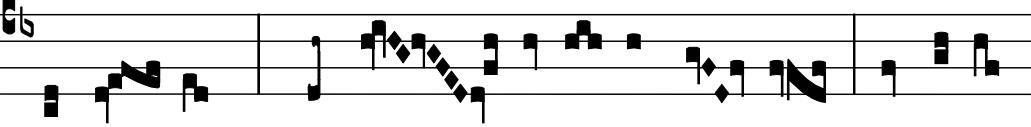
Joseph interpretáatur Auctus, id est augmémentum vite éterne : ut ipse dixit, Ego veni ut vitam hábeant : et abundántius hábeant. María interpretáatur Stella maris : sive Amárum mare. Et hoc nomen : apte compétit Matri Salvatóris. Ipsa quippe Stella maris recte vocátur : quia huic mundo ténebris perfidie et peccatórum obscuráto, veram lucem edídit, de qua Johánnes ait, Erat lux vera : que illúminat omnem hóminem veniéntem in huuc mundum. Hec et amárum mare rite dici potest, quia voluptátes istiús mundi ac libídinis luxum, que mare, id est amarítudo recte nuncupántur, eo quod ad

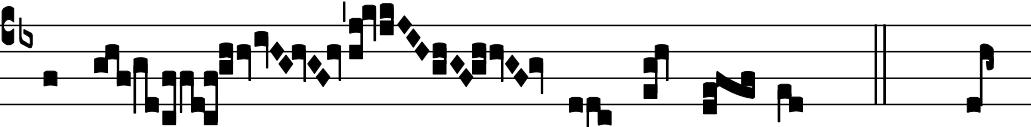
amarítudinem perpétue gehénne se sequéntes pertráhunt, fecit unde amaréscre : cum suo exémplo dócuit, ab illécebris hujus séculi abstínere. Nam cum a primórdio mundi nuptie institúte essent, et totus mundus post concupiscéncias suas abíret : ista in corde suo serváre virginitátem suam státuit, et carnis desidéria in se mortificáre, celestémque conversatióne in terris habére, ut ei per ómnia placéret, cui servíre se probávit. Sciéndum quoque est : quod María sermóne Syro Dómina vocátur. Et mérito illa Dómina vocátur : que Dóminum generáre méritu celi ac terre. Tu.

AS:524; 1520-S:109v; 1531-S:9r.

9. Resp. I. 7677.

O- lem * jus-tí- ci- e Re-gem pa-ri-tú- ra

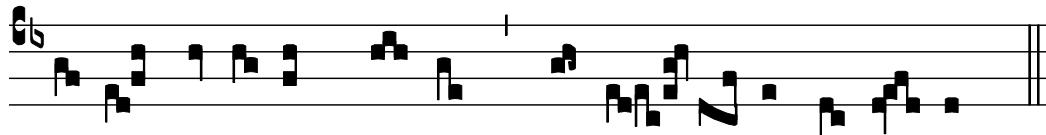

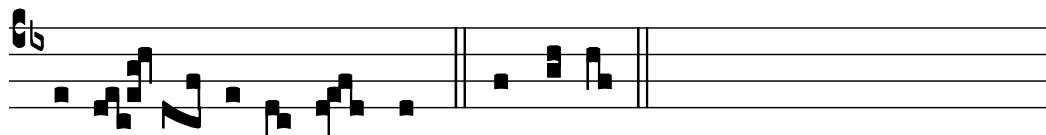
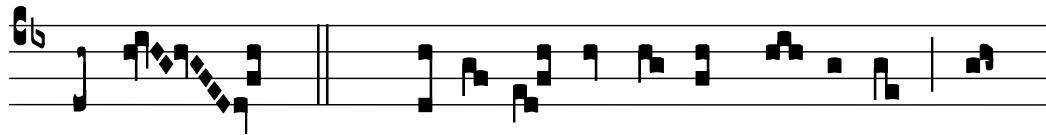
pro-cés- sit ad or- tum. Cér-

7677a.

In conceptione beate Marie virginis.

ne-re di-ví-num lu-men gaudé- te fi-dé- les.

Spi-rí- tu- i Sanc-to. ‡Hó-di- e.

Non dicatur Te Deum.

[*Ante laudes.*]

V. Ora pro nobis sancta Dei Génitrix.

R. Ut digni. [530].

¶ *In laudibus.*

AS:526; 1520-S:110v; 1531-S:9r.¹⁹⁶

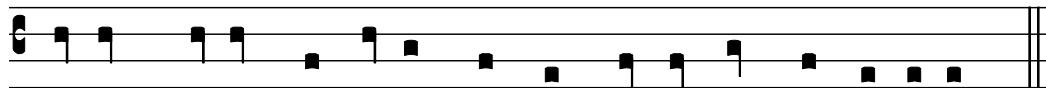
1. Ant.

VII.i.

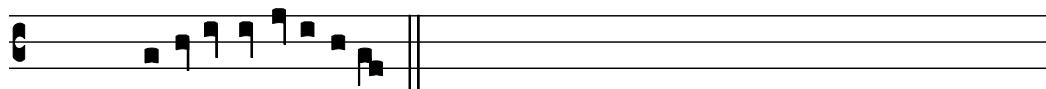
3849.

Oncépti- o est hó-di- e * sancte Ma-rí- e vírgi-nis :

cu-jus vi-ta íncli-ta cunctas il-lústrat ecclé-si- as.

Ps. Dóminus regnávit. (xcij.) [45].

In conceptione beate Marie virginis.

AS:526; 1520-S:110v; 1531-S:9r.¹⁹⁷

2. Ant.

VIII.i.

3850.

Oncépti- o glo-ri- ó-se * vírgi-nis Ma-rí- e ex sé-

mi-ne Abra-he orta de tri-bu Ju-da : cla-ra ex stirpe Da-vid.

Ps. Jubiláte. (xcix.) [46].

AS:526; 1520-S:110v; 1531-S:9r.¹⁹⁸

3. Ant.

VI.

4591.

E-gá-li ex pro-gé-ni- e Ma-rí- a * ex or- ta re-fúl-

get cu-jus pré-ci-bus nos adju-vá-ri men-te et spí-

ri-tu de-vo-tís-sime póscimus. Ps. Deus Deus. (lxij.) [47].

AS:527; 1520-S:111r; 1531-S:9r.

4. Ant.

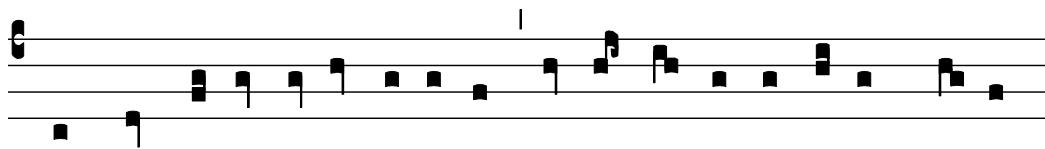
VIII.i.

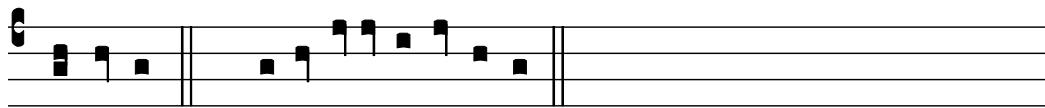
1931.

Or-de et á-ni-mo * Christo cá-namus gló- ri- am

In conceptione beate Marie virginis.

in hac sacra sollenni-tá-te pre-cél-se ge-ni-trí-cis De- i

Ma-rí- e. Ps. Benedícite. (*Daniel iiij.*) [48].

AS:527; 1520-S:111r; 1531-S:9r.

5. Ant.

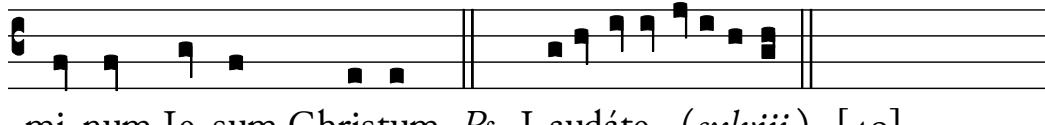
2016. VII.ii.

Um jo-cundi-tá-te * concepti- ónem be- á-te Ma-

rí- e ce- lebrémus : ut ipsa pro no-bis intercé-dat ad Dó-

mi-num Je-sum Christum. Ps. Laudáte. (*cxlviij.*) [49].

Capitulum. Ego quasi. {77}.

Hymnus. O gloriósa fémina. {267}.

℣. Elégit eam [Deus et preelégit eam].¹⁹⁹ [579].

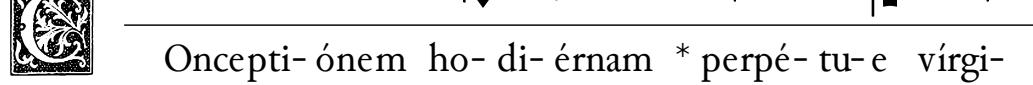
AS:527; 1520-S:111r; 1531-S:9r.²⁰⁰

Ant.

VIII.i.

3853.

Oncepti- ónem ho- di- érnam * perpé- tu- e vírgi-

In conceptione beate Marie virginis.

The musical notation consists of three staves of square neumes on a four-line staff system. The lyrics are written below the staves:

nis ge-ni-trí-cis De- i Ma- rí- e sollénni-ter ce-le-
brémus : qua celsi-túdo thro-ni pro-cés-sit al-le-lú-ya.

Ps. Benedictus. 68.*

Oratio. Supplicátióne. ut supra. {78}.

Memoria de adventu.

¶ Ad j.

Ant. Concéptio est. j. de laudibus. {94}.

Ps. Deus in nómine. (lij.) [95].

Ant. Grátias. [99].

Ps. Quicúnque. [100].

¶ Ad ij.

Ant. Concéptio glorióse. ij. de laudibus. {95}.

Ps. Legem pone. (cxvij. 33.) [132].

Capitulum. Ego quasi vitis. {77}.

R. Sancta Dei génitrix. {270}.

Et dicatur cum eodem cantu quo in purificatione beate Marie.

¶ Ad vj.

Ant. Regáli. {95}.

Ps. Defécit. (cxvij. 81.) [141].

Capitulum. Ecclesiastici xxiv. [26.]

TRánsite ad me omnes qui concupiscitis me, et a generationibus meis implémini : spíritus enim meus super mel dulcis, et heréditas mea super mel et favum.

¶ *Ad ix.*

Ant. Cum jocunditáte. {96}.

Ps. Mirábilia testimónia. (cxvij. 129.) [150].

Capitulum. Ecclesiastici xxiv. [30.]

Qui audit me non confundétur, peccábunt : et qui elúcident me vitam et qui operántur in me non etérnam habébunt.

¶ *Ad ij. vespertas.*

Ant. Concéptio est. {94}.

Psalmi. Dixit Dóminus. (cix.) [311].

Confitébor. (cx.) [312].

Beátus vir. (cxj.) [313].

De profúndis. (cxxix.) [333].

Meménto. (cxxxj.) [337].

Capitulum. Ego quasi. {77}.

R. Solem justície. ix. {93}.

Hymnus. Ave maris stella.²⁰¹ {405}.

V. Elégit eam. [579].

AS:528; 1520-S:111v; 1531-S:9r²⁰²

2957. Ant.
I.v.

Lo-ri- ó- se * vírgi-nis Ma- rí- e ortum digníssi-
mum re-co- lá-mus : cu-jus Dó-mi-nus humi-li-tá-tem respí-

Sancte Lucie virginis et martyris.

The musical notation consists of two staves of square neumes on four-line red staves. The first staff contains 12 neumes, and the second staff contains 10 neumes, separated by a vertical bar line. Below the notation, the Latin text is written in a cursive Gothic script. The lyrics are:

ci- ens ánge- lo narránte concé- pit re-demptó-rem mundi
al-le- lú- ya. Ps. Magníficat. 53*.

Oratio. Supplicatiōnem. {78}.

C Si vero hoc festum in dominica evenerit differatur in crastinum et semper ad utrasque vesperas et ad matutinas et ad missam fiat solennis memoria de adventu in quacunque [9v.] feria contigerit : nisi ubi ecclesia sit dedicata de conceptione beate Marie, tunc enim nullo modo differatur : sed semper fiat solennis memoria de adventu licet tale festum sit in ecclesia illa tantum, majus duplex secundum usum Sarum et unum de principalibus.

Sancte Lucie virginis et martyris.

¶ Sancte Lucie virginis et martyris.

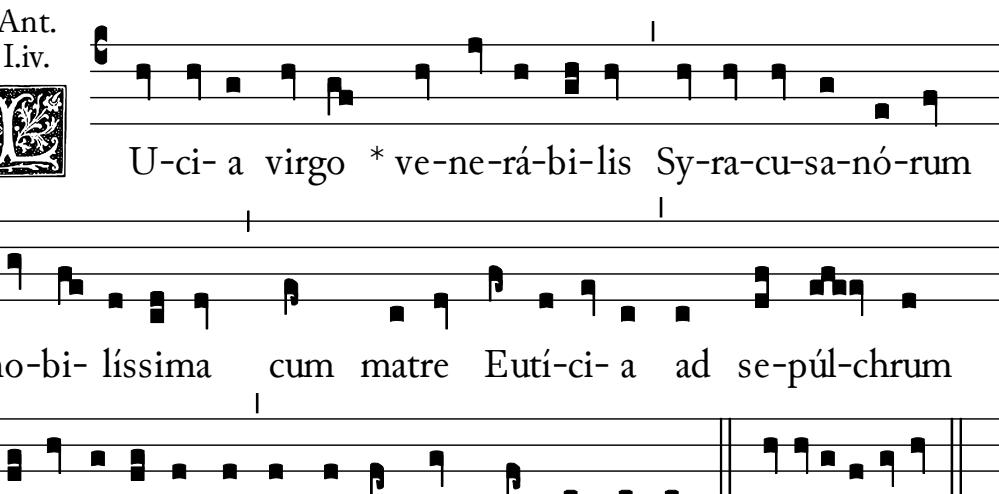
(xiiij. Decembris.)

Ad [primas] vespertas.

AS:362; 1519-S:16v; 1531-S:9v.

Ant.
I.iv.

3640.

U-ci- a virgo * ve-ne-rá-bi-lis Sy-ra-cu-sa-nó-rum
no-bi- líssima cum matre Eutí-ci- a ad se-púl-chrum
be- á-te Agathe ve-ne-randum convé-ne-rat. S. A. E.

Psalmi feriales.

Capitulum de communi unius virginis et martyris. [877].

R. Grata facta est. ix.²⁰³ {108}.

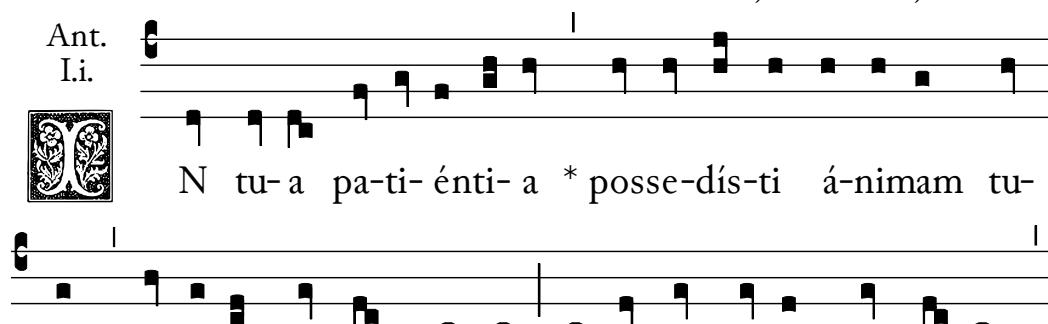
Hymnus. Vírginis proles. [*in communi*].²⁰⁴ [877].

V. Diffusa est grátia [*in lábiis tuis*].²⁰⁵ [886].

AS:362; 1519-S:16v; 1531:9v.²⁰⁶

Ant.
I.i.

3301.

N tu- a pa-ti- énti- a * posse-dís-ti á-nimam tu-
am Lú-ci- a sponsa Chris-ti : o-dís-ti que in mundo sunt

Sancte Lucie virginis et martyris.

The musical notation consists of two staves of square neumes on a four-line staff system. The first staff begins with a sharp sign, indicating G major. The lyrics are written below the notes. The second staff begins with a common time signature (C) and continues the musical phrase.

et cho-rúscas cum ánge-lis : sángui-ne própri-o i-ni-
mí-cum vi-cís-ti. Ps. Magníficat. 53*.

Oratio. Exáudi nos Deus salutáris. Require in communi unius virginis.²⁰⁷ [886].

Memoria de adventu et de sancta Maria.

¶ *Ad matutinas.*

Invitatorium. Agnum Sponsum. [887].

Ps. Veníte. 13.*

*Et cetera de communi unius virginis et martyris [fiat]²⁰⁸ usque ad viij. responsorium.
[ix. lectiones fiant sine expositione Evangelium.]²⁰⁹*

[¶ *Sciendum est quod ad matutinas non legatur expositiones Evangelii nec ad matutinas subscriptorum sanctorum, videlicet sancti Thome apostoli, sanctorum Fabiani et Sebastiani, sancte Agnetis virginis, sancti Vincentii martyris, sancte Agathe, sancte Gregorii, sancti Cuthberti, sancti Benedicti, sancti Aldelmi, sancti Barnabe apostoli, sancti Albani, sanctorum Johannis et Pauli licet dominica fuerit, sancte Margarete, inventionis sancti Stephani sociorumque ejus martyrum, sancti Ypoliti sociorumque ejus martyrum licet dominica fuerit, sancti Bartholomei, sancti Egidii abbatis nisi quando differatur in secundam feriam propter inchoationem hystorie, tunc enim legatur Evangelium Nemo accéndit lucernam.²¹⁰ exaltationis sancte Crucis, sancte Edithe virginis, sancti Mauricii sociorumque ejus, sancti Dionisii cum sociis suis, translatione sancti Edvardi regis et confessoris, dedicatione sancti Michaelis in monte tumba, sancti Martini, sancti Machuti, sancti Edmundi archiepiscopi, sancti Hugonis, sancti Edmundi regis, sancte Cecilia, sancti Katharine, et sancti Nicolai episcopi et confessoris.]²¹¹*

Lectio prima.

Gum per univérsam Sicíliam beáte vírginis Agathe fama crebrésceret, et Syracusánus pópulus per miliária²¹² quinquagínta ad urbem Cathanénsium sitiénter²¹³ pérgeret ad sepúlchrum sancte Agathe vírginis venerándum : cóntigit et Lúciam venerábilem vírginem nobílíssimam Syracusanórum simul pér gere festivitatis grátia, invitánte eam matre Eutícia : que annis quáttuor fluxum patiebátur sanguinis, et nullo medicórum póterat medicámine libe-

rári. Igitur dum processiónis mystéria ageréntur, et Evangélii lécio recitáretur, ubi múlier tactu fímbrie vestiménti Dómini a fluxu sanguinis méruit salvári : dixit sancta Lúcia matri sue, Si credis mater his que legúntur : crede Agatham passam pro Christi nómíne hec meruísse, ut semper in presénti hábeat eum pro cuius nómíne passa est. Contínge ergo ejus sepúlchrum credens : et liberáberis. Tu autem Dómine.

Lectio ij.

Igitur cum peráctis ómnibus pópulus abscessísset, prostrávérunt se ante sepúlchrum sancte vírginis mater et filia : et cepérunt cum láchrimis ejus flagitáre suffrágium. Intérea dum oratiónis pro líxitas tenderétur : somnus Lúciam vírginem arrípuit. Et vidi in sómnio beátam Agatham in médio angelórum gemmis ornátam : stantem, et dicéntem sibi, Soror mea Lúcia virgo Deo devóta : quid a me petis, quod ipsa póteris prestáre contínuo ? Nam et matri tue fides tua subvénit : ecce salva facta est. Et sicut per me cívitas Cathanénsium sublimátur a Christo,

ita per te Syracusána cívitas decorábitur ab eo : quia jocundum Deo in tua virginitáte habitáculum preparásti. Expergefácta virgo Lúcia, surréxit tremens : et ait matri sue, Mater mea : ecce salva facta es. Per ipsam te déprecor que te salvávit suis oratióibus, ne tu michi aliquándo sponsum nómines, nec velis de cóporis mei posterítate fructum mortalitatis inquirére : sed ómnia que michi eúnti ad corruptiónis mee auctórem hóminem moritúrum eras datúra, da eúnti ad integrítatis mee Auctórem Dóminum Jesum Christum.

Lectio iiij.

Cui mater Eutícia ait, Omnia que fuérunt patris tui defúncti : ante novem annos incontamináta custódiens, ampliávi pótius quam mínuí in património. Mea vero ómnia que sunt vel esse possunt : ipsa mélius nosti. Tege óculos meos : et quodcúunque tibi placúerit de istis facultátibus fácito. Lúcia dixit, Audi tu mater consílium meum. Non satis Deo carus est : qui sibi hoc dat quod secum ferre non potest. Sed si tibi vis gratum esse Deum : hoc illi da quod potes tu illi dare. Móriens enim nichil potes uti : et quod das ídeo das, quia tecum ferre non preváles. Vivens

ergo et salútem tui córporis habens : da Christo quod póssides. Et quicquid te michi datúram spopónderas vel cogitábas : Christo íncipe trádere. Igitur cum has sermocinatíones quotídie virgo ágeret cum matre : fiébat rerum distráctio, et quotídie necessitátibus páuperum expendebántur pecúnie. Intérea dum distrahúntur prédia et gemme vendúntur : ad sponsum ejus hoc verbum pervénit. Quique solícitas cepit inquirere a nutríce sancte Lúcie : quid hoc esset quod distractiónem repentinam prediórū et gemmárū audísset.

Lectio iiiij.

[10r.] **C**ui hec nutrix caute configéns ait, Sponsa tua invénit possesiónem in venálibus : que mille et eo amplius sólidos prestat. Hanc in tuo nómine cúpiens comparáre : tibi vidétur aliquánta distráhere. Crédidit stultus carnále mercimónium, et ánimum ab indignatióne révocans : étiam ipse cepit auctor esse venedictum. At ubi univérsa pene distrácta, dídicit paupéribus erogáta, propónit litem in judício Paschásii procónsulis : dicens sponsam suam

Christianíssimam contra legos vívere Augustórum. Paschásius procónsul sanctam vírginem corrípiens : cepit ad sacrificia demónum invitáre. Cui virgo ait, Sacrificium mundum et immaculátum apud Patrem hoc est : visitáre víduas et órphanos in tribulatióne eórum. Ego per istos tres annos nulli álii sacrificávi, nisi Deo vivo. Jam quia nichil súperest quod sacrificem : me ipsam óffero in sacrificium. Quod ipsi placet de hóstia sua fáceré, fáciat.

Lectio v.

PAschásius dixit, Ista verba cùvis tibi símili narráre póteris Christiáno. Michi autem qui príncipum decréta custódio : ista frustra proséqueris. Lúcia dixit, Tu príncipum leges atténdis : ego Dei leges atténdo. Tu príncipes times : ego Deum tímeo. Tu illos offéndere non vis : ego Deum offéndere cáveo. Tu illis placére desíderas : ego ut Christo pláceam soli concupíscō. Tu ergo fac quod tibi vidétur útile : et ego ago hoc quod michi útile recognósco. Paschásius dixit, Patrimónium tuum

cum corruptóribus tuis dissipásti : et ídeo quasi méretrix lóqueris. Lúcia dixit, Patrimónium meum tuto loco constítui, corruptóres autem nec mentis mee nec córporis mei, aliquando suscépi. Paschásius dixit, Qui sunt corruptóres mentis ? Lúcia dixit, Vos estis, de quibus Apóstolus dixit, Corrúmpunt bonos mores collóquia mala. Suadétis enim áimas hóminum meretricári : ut dimítant viros suos et Dóminus Creatórem suum, et sequántur ydóla vana et inánia simuláchra. Tu autem.

Lectio vj.

Corruptóres vero córporis hi sunt : qui corporálem delectatióñem prepónunt delectatióñibus sempitérnis, et labéntem letíciām perpétuis gáudiis antepónunt. Paschásius dixit, Cessábunt verba : cum pervéntum fúerit ad vérbera. Lúcia dixit, Verba Dei cessáre non póterunt. Paschásius dixit, Tu ergo Deus es ? Lúcia dixit, Ancilla Dei sum, et ídeo dixi verba Dei : quia ipse dixit, Non vos loquímini in conspéctu júdicum : sed Spiritussánctus ipse lóquitur in vobis. Paschásius dixit, In te ergo Spiritussánctus est ? Lúcia dixit, Apóstolus dixit, quod caste vivéntes tem-

plum Dei sunt : et Spiritussánctus hábitat in eis. Paschásius dixit, Ego fáciam te ad lupánar duci : ut cum fúeris scortáta fúgiat a te Spiritus-sánctus. Lúcia dixit, Nunquam inquinábitur corpus : nisi de consénu mentis. Nam et si in manu mea thura ponas et per manum meam fáciás sacrificia : Deus hec atténdit et ridet. De sénsibus enim et de voluntátibus júdicat Deus. Nam sic pátitur violatórem cástitas : sicut serpéntem, sicut latrónem, sicut bárbarum. Nam si invítam me violári féceris : cástitas michi duplicábitur ad corónam. Tu.

Lectio vij.

PAschásius dixit, Ibi te fáciam sub turpitúdine expiráre : nisi modo ceremóniis consénseris Augóstórum. Lúcia dixit, Jam tibi dixi : tu voluntátem meam nunquam póteris ad consénum provocáre peccáti. Céterum quicquid féceris córpori, quod in potestáte tua vidérис habére : hoc ad ancíllam Christi pertíngere non póterit. Tunc consul jussit veníre lenónes : et trádidit eam illis dicens, Invítáte ad castitátem ejus pópulum : et fácite eam tándiu illúdi quámdui mórtua nunciétur. At ubi

eam cepérunt vello tráhere ad lupánar : tanto póndere eam fixit Spiritus-sánctus, ut pénitus movéri non posset. Accedéntes vero simul multi ex officio, impelléntes et trahéntes eam deficiébant sudóre. At virgo Dómini immóbilis consistébat : fúnibus in mánibus ejus et in pédibus pósitis. Et cepérunt omnes páriter tráhere. At illa quasi mons immóbilis permanébat. Tunc angustiári cepit Paschásius, et meróre defícere. Et vocávit magos et arúspices : et templórum ómnium sacerdótes.

AS:362; 1519-S:17r; 1531-S:10r.²¹⁴

7. Resp.

VII.

U-ci- a vir- go * quid a me pe- tis quod ipsa
 pó-te- ris prestá- re con- tí-nu- o, nam et ma-tri
 tu- e fi-des tu- a subvé-nit, et ecce sal- va est. [10v.]
 †Qui- a jo-cúndum De- o in tu- a vir-gi-ni-tá-

7106.

Sancte Lucie virginis et martyris.

7106a.

te ha-bi- tá- cu-lum pre- pa- rá- sti. *XV.* Et si-
cut per me cí-vi-tas Catha-nénsi- um sublimá-tur a
Chris- to : i- ta per te cí-vi-tas Sy-ra-cu-sá-na de- co-
rá- bi- tur. †Qui- a.

Lectio viij.

Qui omnes agébant superstitiōnes suas contra eam : ut moveréatur. Sed ita permanébat fixa cōpore : ut pénitus ejus vestígia non moveréntur. Tunc Paschásius lócio²¹⁵ eam perfundi jussit : credens asseréntibus quod maleficiis staret immóbilis. Addúcta sunt autem multa pária boum ut ab his traheréatur : et omníno movéri non pótuit. Tunc dixit ei Paschásius, Que sunt ista maleficia tua ? Lúcia dixit, Ista mea maleficia non sunt : sed sunt beneficia Dei. Paschásius dixit, Que rátio ista est, quod puélla fragilis a mille tracta homínibus non movérис ? Lúcia dixit, Si ália decem mília addúixeris :

áudent me psalmum dicéntem quod Cadent a látere meo mille, et decem mília a dextris meis. Torquebátur ítaque ánimo Paschásius : et inter cogitatiōnes et víscerum cruciaménta clamábat. Cui béata virgo ait, Quid cruciáris ? Quid per divérsa mentis tue torquéris ? Templum Dei me esse si probásti : jam crede. Si non probásti : disce. Ergo Paschásius magis anhelábat : quia de seíspo risus sibi exhibéri cernébat. Tunc ignem circa eam fecit copiósū incéndi : ita ut picem et resínam et fervens óleum super eam jactárent. At illa in nōmine Dómini nostri Jesu Christi : stetit immóbilis.

AS:363; 1519-S:17r; 1531-S:10v.²¹⁶

8. Resp.

III.

7550.

O-gá-vi * Dó-mi-num me- um Je- sum

Chris- tum ut ig-nis iste non domi-né- tur mi- chi.

†Et impetrá- vi a Dó- mi- no indú-ci- as mar-

tý- ri- i me- i. ¶ Ut cre-dén- ti-bus timó-rem

áufe-ram passi- ó- nis : non cre-dénti-bus autem vo-cem

insul- ta- ti- ó- nis. †Et impetrá- vi.

Lectio ix.

Tunc ait ei Lúcia, Ego rogávi Dóminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominétur mei : quátenus tibi insúltent confidéntes in Christum. Et ídeo pétii a Dómino indúcias

martyrii mei : ut et credéntibus timórem passiónis tollerem, et non credéntibus vocem insultatiónis áuferem. Tunc angustiánte Paschásio, non feréntes amíci injúriam ejus : gládium in ejus viscéribus mergi

fecérunt. Et jam percússa : quámdiu
vóluit allocúta est turbam circun-
stántem dicens, Annúncio vobis
pacem datam ecclésie Dei, Dyo-
cletiáno de regno suo ejécto : et
Maximiáno mórtuo. Et sicut habet
Cathanénsum cívitatis interveniéntem
sorórem meam Agatham : ita me
sciátis isti civitati datam a Dómino, si
voluntátem Dómini faciéntes susce-
péritis fidem. Hec loquénte fámula
Dei Lúcia, ejúsque viscéribus gládio
patefáctis : ante óculos ejus ferro

vinctus ducebátur Paschásius. Cucur-
réunt enim relatiónes Siculórum :
quod fuíset predáitus provínciam.
Qui perdúcitus ad urbem Romam, et
ab omni Senátu Románo audítus :
accépit senténtiam capitálem. Dei
autem martyr Lúcia virgo
sacratíssima, de loco in quo percússa
est pénitus mota non est, neque éxiit
spíritus ejus, donec veniéntibus
sacerdótibus et mystéria sancta ei
dántibus : atque ómnibus dicéntibus
amen, illa emísit spíritum.

AS:363; 1519-S:17v; 1531-S:10v.²¹⁷

9. Resp. VI.

6789.

Ra-ta facta est * a Dó-mi-no in cer-támi-ne : qui a a-pud De-um et a-pud hómi-nes glo-ri-fi-cá-ta est in conspéctu prínci-pum loque-bá-tur sa-pi-énci-am. †Et Dó-mi-nus ómni-um di-

Sancte Lucie virginis et martyris.

6789b.

léx- it e- am. *V.* E-réc-ta namque in vir-tú-
 tis cùlmi- ne torménta de-rí-sit : prémi- a cal-cá-
 vit. †Et Dó-mi-nus.
 [*V.* Glória. 94*. †Et Dóminus.]

[*Ante laudes.*]

V. Ora pro nobis. {890}.

¶ *In laudibus.*

AS:363; 1519-S:17v; 1531-S:10v.²¹⁸

1. Ant.

VII.iii.

4178.

- rán-te * sancta Lú-ci- a appá-ru- it e- i be-
 á-ta Agatha : et conso-la-bá-tur ancíl-lam Chris-ti.

Ps. Dóminus regnávit. (*xcij.*) [45].

Sancte Lucie virginis et martyris.

AS:363; 1519-S:18r; 1531-S:10r.

2. Ant. VII.i.

3639.

U-ci- a vir-go * quid a me pe- tis quod ip-sa pó-te-
ris prestá-re contí-nu-o ma-tri tu-e ? Ps. Jubiláte (xcix.) [46].

AS:364; 1519-S:17r; 1531-S:10v.

3. Ant. VIII.i.

4267.

Er te Lú-ci- a * vir-go cí-vi-tas Sy-ra-cu-sá-na de-
co-rá-bi- tur a Dómi-no Je-su Christo. Ps. Deus Deus meus.
(lxij.) [47].

AS:364; 1519-S:18r; 1531-S:10v.²¹⁹

4. Ant. VIII.i.

1703.

Ene-dí-co te * Pa-ter Dómi-ni me- i Je-su Chris-ti :
qui- a per Fí-li- um tu- um ig-nis extínctus est a lá-te-re me-o.
Ps. Benedícite. (Daniel iij.) [48].

Sancte Lucie virginis et martyris.

AS:364; 1519-S:18r; 1531-S:10v.

5. Ant.

VIII.i.

4984.

O-ror me-a Lú-ci- a * virgo De-o de-vó-ta quid

a me pe- tis quod ipsa pó-te- ris prestá-re contí-nu-o

ma-tri tu- e ? Ps. Laudáte. (cxlvij-cl.) [49].

Capitulum de communi unius virginis et martyris. [877].

Hymnus. Jesu coróna vírginum. [904].

XV. Adducéntur. [933].

AS:364; 1519-S:18r; 1531-S:10v.²²⁰

Ant.

I.v.

1855.

O- lúmna * es immó-bi-lis Lú-ci- a martyr

Chris-ti : qui- a omnis plebs te expéctat ut accí-pi- as

co-ró-nam regni al-le- lú-ya. Ps. Benedíctus. 52*.

Oratio [ut supra].²²¹ Exáudi nos. [886].

Memoria de adventu, et de beata Maria.

¶ Ad j.

Ant. Oránte. *j. de laudibus.* {109}.

Ps. Deus in nómine. (*luij.*) [95].

[*Ant.* Te jure. [99].

Ps. Quicúnque vult.]²²² [100].

¶ Ad iij.

Ant. Lúcia virgo. *ij. de laudibus.* {110}.

Ps. Legem pone. (*cxvij. 33.*) [132].

Capitula, R̄. et V̄. de communi unius virginis et martyris ad omnes horas²²³ dicantur
[912]. : cum oratione de die.

¶ Ad sextam.

Ant. Per te Lúcia. *iij. de laudibus.* {110}.

Ps. Defécit. (*cxvij. 81.*) [141].

¶ Ad ix.

[11r.] *Ant.* Soror mea. *v. de laudibus.* {111}.

Ps. Mirábilia testimónia tua. (*cxvij. 129.*) [150].

¶ Ad ij. vesperas.

Ant. Oránte. *j. de laudibus.* {109}.

Psalmi feriales.

Capitulum unius virginis et martyris. [*Dómine Deus meus.*]²²⁴ [877].

Hymnus. Jesu coróna vírginum. [906].

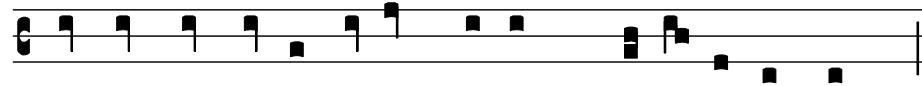
V̄. Adducéntur. [933].

Sancte Lucie virginis et martyris.

AS:364; 1519-S:18v; 1531-S:11r.

Ant.

VII.ii.

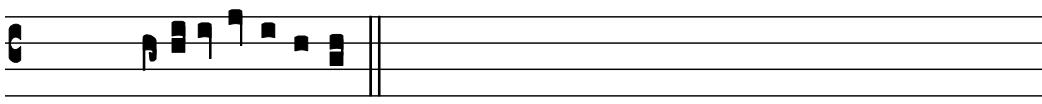

5110.

Anto pónde-re e-am fi-xit * Spi-ri-tussánctus :

ut virgo Dómi-ni immó-bi-lis perma-né-ret.

Ps. Magníficat. 67.*

Oratio. Exáudi nos. In communi. [886].

Memoria de adventu : et de sancta Maria.

Sancti Thome apostoli.

¶ Sancti Thome apostoli.

[inferius duplex.]²²⁵

(xxj. Decembris.)

Ad [primas] vespertas.²²⁶

Ant. Estóte fortes. in communi. [643].

Psalmi feriales.

Capitulum. Jam non estis hóspites. [644].

R. Qui sunt isti. [644].

HS:144r; 1519-S:18v; 1531-S:11r.²²⁷

8262b. Hymn.
I.

Thoma Chris-ti * perlustrá-tor lá-te- ris, Per il-

la sancta te ro-gámus vúlne-ra : Que mundi cuncta di-lu-

é-runt crími-na, Nostros re- á- tus terge tu- is pré-ci-bus.

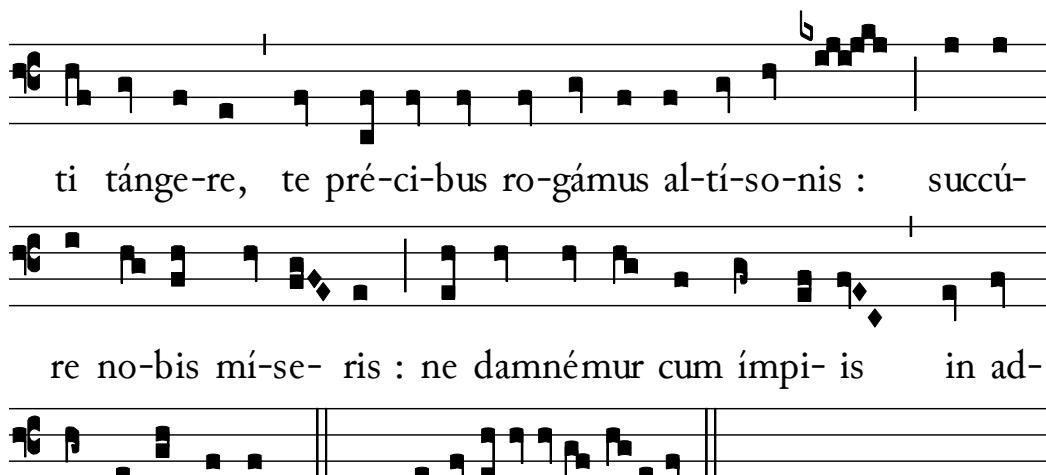
Annue Christe. [645].

V. In omnem terram. [651].

AS:42; 1519:46v; 1531:25r; 1531-S:11r.²²⁸

4083. Ant.
II.ii.

Thoma Dí-dime, * per Christum quem me-ru- ís-

ti tänge-re, te pré-ci-bus ro-gámus al-tí-so-nis : succú-
re no-bis mí-se- ris : ne damnémur cum ímipi- is in ad-
vénitu jú-di-cis. *Ps. Magníficat. 55**.
[et dicatur ad utrasque vesperas.]²²⁹

Oratio.

DA nobis quésumus Dómine
beáti apóstoli tui Thome²³⁰ ita
solennitáibus gloriári : ut ejus sem- | per et patrocíniis sublevémur, et
fidem cóngrua devotíone sectémur.
Per Dóminum.

C *Memoria de adventu et de sancta Maria.*

Si hoc festum in dominica contigerit, differatur in crastinum : licet duplex festum²³¹ fuerit.

Si vero in vj. feria vel in sabbato iij. temporum hoc festum contigerit nichil ad matutinas de jejunio fiat nisi tantum memoria, sed post missam de apostolo fiat missa de jejunio utraque ad principale altare [videlicet post sextam]²³² : et tunc proprium servitium de feria ad matutinas et ad laudes illo anno omnino pretermittatur. Oratioque dicetur ad memoriam.

[**C** *Si vigilia sancti Thome in dominica vel in iij. feria vel in sexta feria vel in sabbato quattuor temporum contigerit nichil fiat de vigilia nisi tantum memoria ad altam missam sed quacunque alia feria contigerit fiat missa de vigilia.]²³³*

Ad matutinas.

Novem lectiones fiant [sine expositione]²³⁴ : duplex festum.

[Invitatorium ut in communi unius apostoli, hymnus ut supra, antiphone et psalmi ut in communi apostolorum in nocturno dicantur.]²³⁵ [650].

Lectio prima.

Téatum Thomam cum relíquis discípulis ad officium apostolátus eléctum, ipsúmque a Dómino Dídimus (quod interpretáatur Géminus) vocitátum : fides evangélica narrat. Qui post glóriam Domínice ascensiónis, cum moraréatur in Hierúsalem, divína commonitióne jussus est Indiam aggrédi : ut pôpulo qui jacébat in ténebris, lumen osténderet veritátis. Quo cum ille quasi Jonas a fácie Dómini fúgiens ire différret, nec impléret quos sibi divínitus precipiebántur : (régio enim illa longíqua et gravis erat, ícole

quoque terre illíus iníqui et ignorántes veritátem,) appáruit ei Dóminus in visu noctis dicens, Ne tímeas Thoma, descéndere in Indiam. Ego enim vadam tecum et non derelínguam te, sed glorificábo te ibi : implebísque certámen bonum conféssus me coram homínibus terre illíus. Exínde assúmam te cum glória, et státuam te in regno meo, cum frátribus tuis. Opórtet enim te ibi multa pati propter me : ut cognóscant omnes te docénte, quia ego sum Dóminus.

Lectio ij.

IN diébus illis missus erat quidam Abanes nómine a rege Indie : requírens artíficem qui ei palátiū posset edificáre. Cui redditúro in pátriam conjúnxit se Thomas : et cum ipso descéndit ad mare. Et ascéndentes navem : mense tértio in interiórem Indiam evécti sunt. Crepit ergo predicáre beátus Thomas per totam Indiam : evangelízans Dóminum Jesum Christum : nec solum

sermóníbus sed étiam opéribus, fidem barbáricis pectóribus inserébat. Ita ille ante paulíspēr incrédulus qui díixerat, Nisi vidéro fixúras clavórum non credam : credéntes Deo pôpulos aggregábat. Et puto per providéntiam Dómini ídeo eum diligéntius de resurrectiōne quesísse : ut quia in duris ac feris géntibus seminatúrus erat verbum Dei, instrúctior crederétur, qui hesitántes fidei ratioñe

firmáret. Tu.

Lectio iij.

Invenit igitur in India viros páriter ac féminas, qui verbum suscíperent Dei : quia sanábant infirmos eórum. Audiens Mísdeus rex signa que faciébat beátus apóstolus : jussit cum addúci ad se. Cui et dixit, Quod est genus tuum : vel quis Deus tuus, in cujus nómine hec signa facis ? Sanctus Thomas respóndit, Deus meus Deus verus est, Crátor celi et terre et ómnium que in eis sunt : qui solus coli debet, non ydóla surda et

muta. His audítis : rex irátus valde jussit eum exténsum torquéri, et cesum in cárcere reclúdi. At beátus apóstolus grátias agébat Deo : quod dignus esset tália pro nómine ejus pati. Interim Migdónia uxor Caríssi cognáti regis, cum Narcíssa nutríce sua, et Tripétia uxor regis cum filio Zuza eúntes ad cárcerem : data cus-tódibus pecúnia ad apóstolum intro-íbant, et verbum Dei audiébant. Tu autem. [11v.]

Lectio iiiij.

Cunque nunciátum fuisset Mís-deo regi, quod scílicet uxor ejus et filius convérsi essent per apóstolum Dei : irátus valde precépit addúci uxórem et filium. Quibus cum persuádere non posset ut ab hac via recéderent : jussit uxórem suam in obscúro loco reclúdi, filium autem suum cum beáto apóstolo in cárcere colligári. Sed et Carísius uxórem suam Migdóniam cum nutríce ejus Narcíssa, simíliter reclúsit in céllula tenebrósa. Jussit rex apóstolum má-

nibus a tergo ligátis addúci ante se : et dixit ei, Quis est iste Deus tuus, qui cónjuges nostras per te sepárat a nobis ? Dixit ei Thomas, Tu cum sis rex, nunquid vis habére inquináta servítia ? Si ergo tu homo rex, mundos servos habére studies atque mundas ancíllas : quanto magis crídere debes amáre Deum castíssima et mundíssima servítia ? Si ergo Deum in servis et ancíllis suis amáre prédico quod tu in tuis díligis : ut quid culpor ? Tu autem Dómine.

Lectio v.

Tunc irátus rex, jussit lances férreas igníri, et apóstolum dis-calciári ut nudis pédibus supérstans :

hoc dolóre deficeret. Statímpque pro-rúpit aqua : et extíncte sunt lances. Jussit eum rex in fornácem termárum

mitti. Quo facto : terme ultra calére míni me potuérunt : sed nec parvum quidem tepórem habére. Apóstolus autem Dei : áltera die ejéctus est incólumis. Jussit autem rex ut in templum simuláchro solis sacrificium inféret. Introgréssus apóstolus ait ad simuláchrum, In nómine Dómini mei Jesu Christi ímpero tibi demon, qui in hoc simuláchro lates : ut nullum

ledens hóminum hoc métallum commínuas. Statim ut cera juxta ignem pósita : liquefáctum ydólum resolútum est. Commótus Mísdeus rex, quod simuláchrum solis comminútum esset²³⁶ : apóstolum Thomam et filium suum Zuzan plurimósque álios trudi precépit in cácerem.

Lectio vj.

POn desinébat tamen apóstolus étiam in cárcere confirmáre credéntes, jánuis clausis et obserátis : quo volébat éxiens et quos volébat admittens et emittens. Custódes autem mane primo abiérunt ad regem peténtes ut tollerétur magus ille, et álibi recluderétur, eo quod clausum omne mágica potestáte reseráret : secúndo apértas fuísse jánuas cárceris, introísse étiam regis uxórem cum áliis. Quibus audítis : statim rex signácula que imposúerat jánuis requisivit, et eódem modo quo ante

fúerant répperit. Unde commótus in custódes ait eos fállere, qui introísse in cácerem Tripéciam et Migdóniam et exiísse dícerent : cum signácula remota non essent. At illi veritátem se intimásse cum juraménto asseverábant. Rex autem cum in secretário sedísset : sisti sibi jubet apóstolus. Quem cum exhibuíssent : interrogávit eum, utrum servus an liber esset. Cui respóndit apóstolus, Servus sum unius et solius : supra quem non habes potestátem.

Sine expositione.

Lectio viij.

TUesívit rex in régiónem illam Indie qua ratióne venísset Thomas : sed audívit quia venit ut plures salváret, et hoc débitum sibi esse, ut per manus Mísdei de hoc

mundo migráret. Interrogávit rex quis esset dóminus ejus : et quod illi nomen, vel cuius régiónis. Respóndit Thomas, Meus Dóminus Deus est unus, et unus Dóminus celi et terre :

cujus nomen audíre non potes. Sed quod datum est ei nomen in hoc século : Jesus Christus est. Minánti étiam regi quod ei non páceret donec maleficium ejus aboleréatur, ut omnis India mundaréatur : respóndit Thomas, Hec maleficia mecum habebúntur, sed cognósce hoc, quia nec hic deérunt. Cogitábant ígitur rex quemádmodum Thomam occídi jubéret. Verebátur enim pópulum : quia de eminentióribus viris, ejus

ópera mirabántur, et credébant in Dóminum Jesum. Cum ipso ígitur de civitáte egrédi cepit armis septus. Pópulus autem putábat quod áliquid rex vellet ab eo díscere : et ille regem dócere. Sed egréssus rex médiám fere partem miliárii, trádidit eum quátuor milítibus : ut ducéntes in montem ibi eum gládio percúterent. Et revérsus est rex in civitátem : ubi hoc milítibus imperávit. Tu autem Dómine.

Lectio viij.

[12r.]

Tibi venit Thomas ad locum decollatiónis cohortátus sequéntem se plebem ut fidem servárent Dómino Jesu, pietatémque exhibérent : jussit dari prémium custódibus ut orándi licéntiam impetráret. Qui data sibi cópia órandi : cepit grátias ágere Deo, quod in hoc século gubernátus esset ab eo. Habens eum in perículis présulem, in meróribus consolatórem, in labóribus adjutórem, prémium itineris quo in hoc século cucurríset. Tu inquit Dómine annuncíasti michi me tuum esse. Propter quod uxórem non duxi : ut totus tibi vacárem. Divitiárum quoque seculárium cúpidum ánimum celésti provisióne ac monitióne revocásti : docens in

pecúniis dispéndia nostra esse, non cómmoda. Et ídeo compulísti me ut in hoc século paupertáte conténtus, spirituálium divitiárum quérerem veritátem, et thesáuros in te Christe abscónditos investigárem : tuísque conténtus cópiis álias non desiderárem. Adéstó Dómine : ut cum pace et grátia de hoc mundo tránseam ad te. Dírige servum tuum ad sedem tuam : dírige iter meum, et diábolus in me non inténdat. Et exécéntur óculi ejus lúmine tuo : conticéscat os ejus, nichil in me de suis opéribus invéniat. Hec prefátus,²³⁷ ait milítibus, Veníte consummáte precéptum ejus : qui vos misit. Tu autem.

Lectio ix.

Accessérunt ígitur quáttuor mílites : et lánceis transverberávérunt apóstolum, et mórtuus est. Quem cum láchrymis sepeliérunt fratres in sepúlchro régio in quo reges sepeliebántur : preciósis véstibus amíctum. Quibus in urbem redíre recusántibus, et ad sepúlchrum tota die residéntibus : appáruit dicens, Quid sedétis custodiéntes me ? Non hic sum : ascéndi enim et recépi ómnia que sperávi. Surgéntes ítaque discédite hinc : brevi enim témpore transácto, étiam vos mecum éritis. Tripétia autem et Migdónia dedúcte Mísdeo et Carísio affligebántur : sed tamen voluntáti eórum non acquiescébant. Quibus se apóstolus demonstrávit dicens, Nolíte erráre :

quia Dóminus Jesus cito vobis adjuméntum prestábit. Quibus cum diútius non possent resistere Mísdeus et Carísius : dimisérunt eas próprie voluntáti. Fiébat autem congregátio fratrū, in multa exultatióne atque letícia. In monte vero quo decollátus et sepúltus est, potiebántur infírmi frequéntibus adjuméntis Dei : et increménta fidei quotídie proficiébant. Post non multum vero témporis, corpus sancti apóstoli de eódem loco quidam de frátribus rapuérunt, et in urbem Edíssam transtulérunt : ubi florent mérita et virtútes meritórum ejus, ad laudem et glóriam nóminis Dei, qui vivit et regnat per ómnia sécula seculórum amen. Tu autem [Dómine miseré nostri].²³⁸

Cetera omnia ad matutinas et ad horas de communi unius apostoli. [650].

Memoria [fiat]²³⁹ de adventu quacunque feria hoc festum contigerit cum hac antiphona

1519-S:19r, 1519:47r; 1531:25r.²⁴⁰

3898. Ant. VIII.i.

O lí-te * timé-re quinta e-nim di- e vé-ni- et ad
nos Dó-mi-nus noster.

nisi quando [festum apostoli]²⁴¹ a dominica reservatum die lune celebretur : tunc enim

*dicatur ad memoriam de adventu antiphona illius ferie : scilicet Dicit Dóminus. 248.
[quere feriam ij. ebdomade iiij. adventus]²⁴² et semper dicatur [cum]²⁴³ versus Vox
clamantis. 68. [et]²⁴⁴ cum oratione dominicali : et antiphona Nolite timére. in illo
anno omnino pretermittatur. Tamen si in [iiij. feria vel in]²⁴⁵ vj. feria vel in sabbato
iiij. temporum hoc festum evenerit tunc oratio de jejunio dicetur cum predicta antiphona
Nolite timére.*

¶ *Ad secundas vesperas.*

[Ant. Jurávit. in communi. [675].

Ps. Dixit Dóminus. et cetere antiphone et psalmi de apostolis. [3II].

Capitulum. Jam non estis. in communi.]²⁴⁶ [644].

R. Cives apostolorum. [661].

Ant. O Thoma Dídime. [quere in adventu.]²⁴⁷ {114}.

Ps. Magnificat. 55.*

Oratio. Da nobis. {115}.

Cetera omnia de communi unius apostoli.

Memoria de adventu et de sancta Maria : ut supra.

[Completorium ut supra.]²⁴⁸

¶ *De sancto Stephano²⁴⁹ et de aliis sanctis usque ad festum sancti Wulstant²⁵⁰ : require
omnia in communi sanctorum sicut post natale Domini prenotatum est. 34I.*

Notes.

Notes, pages {1}-{121}.

¹ 'et in secundis vespere sanctorum observetur quando una sola antiphona super psalmos dicitur' 1519-S:1r.

² 1519-S:1r.

³ 1519-S:1r.

⁴ SB-S:1 has 'réatibus', with the note 'erráribus' *Chevallonius* (in Breviario Magno A.D. 1531). [SB-S:1.] However, 'erráribus' is not incorrect. See Inge B. Milfull, *The Hymns of the Anglo-Saxon Church* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996):378.

⁵ 1519-S:1r.

⁶ 'nostris', 1519-S:1v.

⁷ 1519-S:1v.

⁸ 'Rectores Versum incipiunt, et ab omnibus finiatur.' 1519-S:2r.

⁹ 1519-S:2r.

¹⁰ 1519-S:2r.

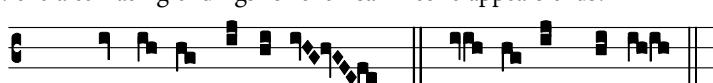
¹¹ 'festis' 1519-S:2r.

¹² 1519-S:2r.

¹³ 'hore' 1519-S:2r.

¹⁴ 'nisi' 1519-S:2r.

¹⁵ In 1519-S:2r. the alternating endings for the Psalm-tone appears thus:

Ps. Ju-bi- lé-mus e- i. Ip-se cónspi-cit.

¹⁶ 1519-S:2v.

¹⁷ PEN:177v. has no flat.

¹⁸ In 1519-S:2v. 'pótius' is set C.B.A. In BL-52359:285v. optáre pótius' is set C.C.AC C.B♭.A. In PEN:177v. 'Ego crucis' is set F.GA.AG.GF; the second 'crucis' is set D.D; 'pótius' is set C.B.A.

¹⁹ 'clamantium et dicentium, justus' *Legend.* 1518. [SB-S:5.] 1519-S:2v. indicates a flat only at 'homo'; 'populórum' ends FE. In PEN:177v. dúcerent' is set GA.G.F. PEN:177v. has no flat. BL-52359:285v. has no flat In AS:346. 'impedírent' is set C.E.GGA.G.

²⁰ 1519-S:2v.

²¹ 'S. Andree Apostoli, de eius Passione, quam omnes Presbiteri et Diaconi Achaye scripserunt omnibus Ecclesiis per Orbem.' *Legenda Exon.* Jo. de Grandisson. Exon. episcopi, MS. A.D. 1366. [SB-S:5.]

²² SB-S:5 has 'hominibus hanc superstitionem' with the following note : 'hominibus ad superstitionem' *Brev. MS., et Legend. Sarum* A.D. 1518. 'hominibus superstitionem' *Chevallon. cum Legend. Exon.* [SB-S:5.]

²³ SB-S:5.

²⁴ 1519-S:3r. has no flat at 'Petrum'. 1519-S:3r. has B♭ at 'Dóminus'. In BL-52359:285v. 'eos' is set EF.G. BL-52359:285v. has no flats. PEN:177v. has 'supra mare'; 'mare' is set A.GF; 'fáciam' is set G.F.E.

Notes.

²⁵ SB-S:6. has 'magnum [est] mysterium crucis.' with the note : [est] *non habet* Chevallon. [SB-S:6.]

²⁶ 'restauratiōnis esse humāni géneris' *Portiforia*. [SB-S:7.]

²⁷ 'comprobabis.' *Leg.* 1518. [SB-S:7.]

²⁸ 1519-S:3r. and BL-52359:286r. have no flat at 'larginētem'. In BL-52359:286r. 'unūs' is set C.BDCCCACBAGAG.

²⁹ SB:7. has 'Insánus [est] sermo tuus.' with the note : [est] *non habet* Chevallon. [SB-S:7.]

³⁰ In BL-52359:286r. 'crucifigerétur' is set A.C.CCB.CD.BCBAB.BA; 'sanguis' is set AGF.G.

³¹ 1519-S:3v.

³² In BL-52359:286r. 'Cum pervenísset' is st E Ed.G.AC.C; 'crux' is st BCB; 'longe' is set ABa.G. In PEN:178r. 'videns' is set G.GC; 'longe' is set ABa.A; 'dedicáta' is set CCB.AG.A.GC.

³³ In 1519-S:4r. and PEN:1878v. 'beáta' is set D.E.FE. In PEN:178v. 'modo' is set DG.FE.

³⁴ BL-52359:286v. has no flat; 'desiderávi' is set A.A.G.A.GF.

³⁵ 1519-S:4r.

³⁶ SB-S:9.

³⁷ In BL-52359:286v. 'Christi dedicáta' is set BC.AG A.C.C.BDCC. PEN:178v. appears to have, before 'salve crux', the additional text 'et dicit', but with no music.

³⁸ In 1519-S:4v. Bflat is indicated through the clef until 'et redde'. BL-52359:287r. has no flat at 'crux'; 'Magístro' is set AC.C.CBCBAG.

³⁹ 'suscíperis' *Chevallon*. [SB-S:11.]

⁴⁰ 'cruce' *Chevallon*. [SB-S:11.]

⁴¹ AS:348. has 'respíceret celum'. In 1519-S:4v. 'dum' is set G. 1519-S:5r. has 'Magíster meus Christus.' In BL-52359:287r. 'clamávit' is set A.GA.A. In PEN:179r. 'quem' is set A.

⁴² In 1519-S:5r. 'totum' is set D.F. In BL-52359:287v. 'et extendéntes' is set D F.G.GA.GF. BL-52359:287v. has 'jussum eis'; this is set F.GA.FGGF. In PEN:179r. 'extendéntes' is set F.G.A.GF.

⁴³ AS:349 has 'deléte de cruce depóni.' 1519-S:5r. has 'hec pati.' In 1519-S:5v, PEN:179r. and BL-52359:287v. 'rationábilem' is set CB.A.B.CD.CB.B. In BL-52359: 'doctórem' is set AB.BC.B; 'modéstum' is set AB.BC.B.

⁴⁴ 'rézia sua' *Leg.* 1518. [SB-S:12.]

⁴⁵ *Gregorii* in *Evangelia*, Homil. v., *Opera* i. 1450. [SB-S:12.]

⁴⁶ 'in vita' *Leg.* 1518. [SB-S:13.]

⁴⁷ [¶. ends] 'eórum ipsis' *Portiforia*. [SB-S:13.] BL-52359:287v. has B-flat only at 'meas' and at 'exaltáre'.

⁴⁸ 'proferátur afféctu' *Legenda MS.* (in Coll. D. Joh. Cant.). [SB-S:14.]

⁴⁹ 'pellátus' *Chevallon*. [SB-S:14.] In 1519-S:6r. 'ídeo' is set ACb.ACGGF.FE. In BL-52359:288r. B-flat appears only at 'Dóminus'; 'suavitáris' is set E.F.G.GEFED.FE; 'pénderet in cruce' is set GA.ACGFG.GD FGAEGFF.FE; '†Et ídeo' is set GA AC.ACGFG.GF; 'sanctitáte' is set F.DF.EF.F. In PEN:179v. 'suavitáris' is set E.F.G.GEFED.FE.

⁵⁰ 1519-S:6v. has 'orávi'. In BL-52359:288r. 'civitáte' is set C.D.EF.GFFEDCDF.

Notes.

⁵¹ 1519-S:6v.

⁵² 1519-S:6v.

⁵³ 1519-S:6v. has 'Christus'.

⁵⁴ [Psalm appears as 'Jubiláte'] dño' *Chevallon*. [SB-S:15.] In BL-52359:288v. 'súscipe' is set B.A.G; 'pendéntem' is set BCD.D.C.

⁵⁵ In BL-52359:288v. 'tempus' is set C.CDCC.

⁵⁶ In BL-52359:288v. 'óptimo loco cum.' is set B.G.A A.A A.

⁵⁷ In BL-52359:289r. 'redde' is set C.D; 'sanctum' is set FF.D. In PEN:180v. 'sanctum' is set FFE.D.

⁵⁸ 1519-S:7r.

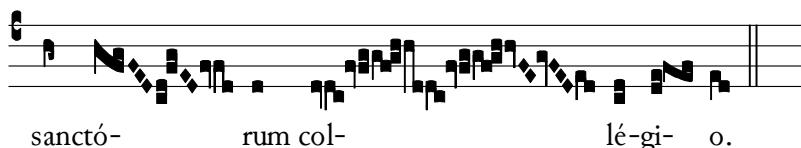
⁵⁹ 1519-S:7r.

⁶⁰ In 1519-S:7v. 'Vir' is set DCDEFED; 'et dux innocéntie' appears thus:

et dux inno-cén- ti- e :

'plebis' is set AGF.ED; 'festa' is set FGA.AGFED; 'súscipe' is set ED.CD.D; 'sacntórum collégio' appears thus:

'Christi' is set ABC.BA; 'Andréa' is set G.A.F.

⁶¹ 'almicias' 1519-S:7v.

⁶² 1519-S:7v.

⁶³ 'post' 1519-S:7v.

⁶⁴ 1519-S:7v.

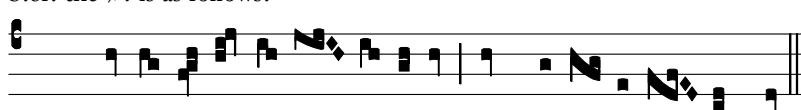
⁶⁵ 1519-S:7v.

⁶⁶ '¶ *De sancto Andrea hoc modo dicatur prosa.*' 1519-S:7v.

⁶⁷ See note 96 in B-6. For 'etérne' : 'supérne' *Brev. Gonv.-Cai. MS.* [SB-S:18.] In PEN:180r. this Prose is attached to the ninth Responsory of Matins, 'Vir iste in pôpulo'. In ¶. 2 PEN:180r. has 'cives supérne'.

⁶⁸ 1519-S:8r.

⁶⁹ In 1519-S:8r. the ¶. is as follows:

⁷⁰ 1519-S:8r.

Notes.

⁷¹ 1519-S:8v.

⁷² In 1531-S:4r. the repeat of the invitatory is to Dum'. AS:353 has no indication of repeat.

⁷³ 1519-S:8v.

⁷⁴ 1519-S:8v.

⁷⁵ In BL-52359:289v. 'Andréam' is set C.AC.B.

⁷⁶ In BL-52359:289v. 'fáciām' is set D.D.D.

⁷⁷ In PEN:181v. and 1508-S:8v. 'apóstolus' is set C.AC.C.C. BL-52359:289v. agrees with AS:353.

In BL-52359:289v. 'fámulus' is set GA.AG.G; 'Petri' is set BCAA.G.

⁷⁸ In BL-52359:289v. 'computávit' is set D.B.CD.CB. In PEN:181v. 'mari' is set CB.G.

⁷⁹ In BL-52359:290r. 'glóriam non predicárum' is set GA.A.A A C.B.G.G.

⁸⁰ In BL-52359:290r. 'provínciam' is set A.C.C.C; 'parvum' is set CB.G. In PEN:181v. 'pópulum' is set B.G.A.A.

⁸¹ In BL-52359:290r. 'Andréas' is st F.FE.C.

⁸² 'hoc' *Portiforia*. [SB-S:20.]

⁸³ Hic incipit *Lectio iij.* in Legend. 1518. [SB-S:22]

⁸⁴ 1519-S:9v.

⁸⁵ 1519-S:9v.

⁸⁶ In 1519-S:9v. 'dicébat' is set AB.G.G. In BL-52359:290r. 'cum gáudio' is set C C.BA.BC; 'semper' is set ACA.BA.

⁸⁷ 1519-S:9v.

⁸⁸ 1519-S:9v.

⁸⁹ 'festo' 1519-S:9v.

⁹⁰ 1519-S:9v.

⁹¹ 1519-S:9v.

⁹² 1519-S:9v.

⁹³ 'translatiónem' 1519-S:9v.

⁹⁴ 1519-S:9v.

⁹⁵ 1519-S:9v.

⁹⁶ 1519-S:10r. has no natural sign at 'patrocíniis'.

⁹⁷ In AS:358. the prose has been added in a later hand at the bottom of the page. The first two verses of the prose begin C E G G. AS does not include the vocalized repetitions. AS:358. conflates the end of the prose 'tanto' with the beginning of the final response 'Comíttere' such that the first neume of 'Comíttere' is a third lower, B₂a. 1531-S:4v. and 1519-S:10v. both omit the indication †Illi. that precedes *¶ Glória Patri.*

1531-S:4v. and 1519-S:10v. both indicate '¶Opórtet' following *¶ Glória Patri.* [In place of the final repetition of '†Oportet commíttere' is] 'Illi nimírum' *Brev. MS. Coll. Clar. Cant, cum Portijoriis.* [SB-S:24.]

⁹⁸ 1519-S:10v.

⁹⁹ 1519-S:10v.

Notes.

¹⁰⁰ 1519-S:10v. has no flats at 'lapsa de celo'.

¹⁰¹ 1519-S:10v.

¹⁰² 1519-S:10v.

¹⁰³ 'patrocínio atque suffrágio'. 1519-S:1-v.

¹⁰⁴ 1519-S:10v.

¹⁰⁵ In BL-52359:290v. 'quo' is set DC.

¹⁰⁶ 1520-S:11r.

¹⁰⁷ In BL-52359:290v. 'Nicholáus emíciuit' is set A.FE.DC.D FE.D.D.D.

¹⁰⁸ 1531-S:5r omits 'hujus' and 'suum'. 1531-S:5r. has 'oblectaméntis'. In 1519-S:11r. 'se' is set F.

In BL-52359:290v. 'etátem' is set FE.D.D; 'cunctis mundi' is set Fe.D G.E; 'documéntis' is set D.D.C.A; 'prébuit audítum' is set D.DC.E FE.D.D.

¹⁰⁹ In 1519-S:11v. 'nephas' is set GF.F.

¹¹⁰ In BL-52359:291r. 'nóbilis' is set A.G.FA; 'evo' is set GB;G.A; 'secútus Dóminum' is set A.A.AGACB AG.GABAB.BA; 'próvehi' is set DDCFAB;AGFADDCCFAB;GFAACDCB;A.F.GFGA; 'sacerdótium' is set FE.CD.D.DEFEF.ED; 'enim' is set GA.A. In PEN:182v. 'sed' is set C; a flat appears *after* 'compátiens'.

¹¹¹ 'Clam' *Brev. MS. Clar.* [SB-S:28.]

¹¹² SB-S:27.

¹¹³ In BL-52359:291r. 'humíliter' is set DC.F.GA.AGAGF; '†Revelatióne' is set D.D.D.C.ACDE.D; 'divína' is set DF.FEGGFEDC.F; 'insinuátur' is set Dc.C.DE.DFGAG.ED. In PEN:182v. 'divína' is set D.DFFEGGFED.F.

¹¹⁴ In AS:356. 'sevíssima' is set BCDDC.AB.AG.G. In BL-52359:291r. 'tempéstas' appears to be set AGFGAAGA.GFE.E. In PEN:183r. 'Ecce' is set BCDED.C; the final 'et' is set BDED.

¹¹⁵ In 1519-S:12r. 'auro patris' is set Fe.F GA.G. In BL-52359:291v. 'detestábilem' is set E.F.E.FG.GF. In PEN:183r. the flat appears *after* 'prorsus'.

¹¹⁶ 1519-S:12v. does not indicate B, at 'discípulus'. In AS:357 the B,-clef is retained through the psalm-tone. In BL-52359:291v. 'discípulus' is set C.CD.D.CB;C.

¹¹⁷ In AS:357. 'summum' is set CC.AG. In 1519-S:12v. 'sacerdóti' is set D.Dc.D.DED.CC; no flats appear at from 'summum' to the end. In BL-52359:291v. 'mundi' is set D.C; 'oblectaciónibus' is set FE.FG.FE.DE.E.DC.C; no flat appears at 'ad summum'. In PEN:183r. oblectaciónibus' is set FE.FG.FE.DE.DE.D.C; 'summum' is set CCb;A.

¹¹⁸ 'intúitum aliórum' *Portiforia* A.D. 1525-6, 1543-4 ; 'nutum aliórum' *Port.* 1556

¹¹⁹ In 1519-S:12v. 'plecténdi' is set AGAGED.GFGAAGA.G.E. In AS:357. 'secum' is set F.DE. In BL-52359:292r. 'quamtotius' is set GA.GFGAG.FE.E; 'locum' is set GGFDDCGFGAAGA.E; 'plecténdi' is set AGAGFEGFGA.AGA.E; 'liberávit' is set DDE.CDEFEDFGF.GA.GF; 'secum addúxit' is set F.DF FG.GFDDCGFGAAGA.E. In PEN:183r. 'necem' is set GABCAG.AGAGFE; 'plecténdi' is set AGAGFEGFGA.AGA.E; 'et liberávit' is set F.FE.DECDEFEDCEFGFGA.GF; 'secum' is set F.DE.

¹²⁰ 'seviéntis perículi' *Leg.* 1518. [SB-S:30.]

Notes.

¹²¹ 1519-S:13r. has B, only at 'laudántes'. In BL-52359:292r. 'expándunt' is set C.CEFECFEEDCD.G. In the final melisma BL-52359:292r. omits the final G. In PEN:183v. 'Nicholáí' is set C.DEDC.DC.CB; 'nomen' is set ACCGAG.GF; '†Salvatóris' is set CD.CDBC.BC.BA. In the final melisma PEN:183v. adds an F to the end.

¹²² 'miliáribus' *Leg. 1518.* [SB-S:31.]

¹²³ SB-S:32.

¹²⁴ 1519-S:10r. does not indicate B at 'patrocíniis' or at 'Fílio'. AS:358. indicates '†Illi.' after V . 'Glória Patri.' In BL-52359:292r. 'Beátus' is set G.CCD.C; 'novit' is set C.DEDEFE; 'fámulis' is set EDCDECC.B,C.C; 'cómmoda' is set CACAGC.CDB,C.C; '†Illi nimírum tota' is set CECEG.G GAGFEFG.G F.FEDFEFG; the final repeat is to '†Illi'. In PEN:183v. 'nimírum' is set GAGFEFG.G; the last syllable of 'Opórtet' and the first syllable of 'commíttere' each appear two notes earlier.

¹²⁵ 'Pontíficis' *Chevallon.* [SB-S:32.] In BL-52359:292v. 'almi' is set CBC.AG; 'Nicholáum' is set D.FE.FG.FED. In PEN:184r. 'consecravérunt' is set AG.FE.FGF.G.G.

¹²⁶ In BL-52359:292v. 'Sanctus' is set FD.FE. In PEN:184r. 'précibus' is set C.A.GF.

¹²⁷ In PEN:184r. 'neci' is set ACCBGF.GA; 'júvenes' is set A.F.A.

¹²⁸ 'albánum' *Leg. [SB-S:33.]*

¹²⁹ 'illícere' *Leg. [SB-S:33.]*

¹³⁰ In PEN:184r. 'Nicholáe' is set AG.FG.GACBACD.D; 'prótege' appears a third higher; the end of the melisma is EDCBCD.

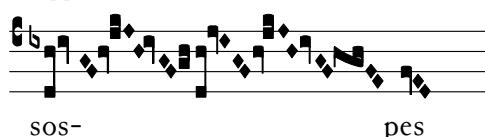
¹³¹ 'Nostis' *Leg. [SB-S:34.]*

¹³² In BL-52359:239r. 'purórem' is set AAG.FG.G; '†Earúmque' is set D.GGG.FG.G. BL-52359:293v. has 'patri'; 'patri impudícam' is set FE.D GAGG.A.ACBA.G; 'fugávit' is set ACBCDCBA.CDGAGFFACBCDCBACDGAGFFGFGFED.D.

¹³³ *Istud octavuum Responsorium incipiatur ab uno solo clero de superiori gradu loco nec habitu mutato, nisi cantetur ab omnibus qui voluerint in statione puerorum habitu non mutato.* 1519-S:14r.

¹³⁴ 'póculum' *Legend. [SB-S:36.]*

¹³⁵ AS:360 omits the first F in 'Sospes'; 1519-S:14r. has no flats at 'sospes'. 1519-S:14r. has B throughout the V . In BL-52359:293r. 'ceci' appears to be set CDFEDED.D; 'quisque' is set ACCAFAGAB[?].A; 'sospes' appears thus:

In BL-52359:293r. no natural appears at 'cérnere'; 'cupiéntes' is set GA.GA.AB,A.A. BL-52359:293v. omits the vocalized repetitions in the prosa; 'probat' is set AG.F; 'mari' is set AG.F; 'Nicholáo' is set D.C.BA.G; 'Sospess regréditur' is set AGFGF.E.D CD.D.DEF.E.D. In PEN:184v. 'sanántur' is set FG.AAGEFe.D; 'ceci' is set D.DCDFEFD; '†Surdis' is set D.DCA; no natural appears at 'cérnere'. PEN:184v. omits the vocalized repetitions in the prosa; 'probat' is set AG.F;

Notes.

'mari' is set AG.F; 'Nicholáo' is set D.C.BA.G. The repeat before the \ddot{V} . Glória Patri. appears as 'Sospes.', set AGF.G; the repeat after the \ddot{V} . Glória Patri. appears as 'Sospes.', set AGFG.ED.

¹³⁶ 1519-S:14v.

¹³⁷ AS:360. omits the vocalized repetitions on 'O'.

¹³⁸ 1519-S:14v.

¹³⁹ In BL-52359:293v. 'macerábat' is set A.G.FE.FGFE.

¹⁴⁰ In BL-52359:293v. 'sancte' is set Fe.DCD.

¹⁴¹ 'Juste et sancte', AS:361; 1519-S:15r; BL-52359:293v; PEN:185r. In BL-52359:293v. 'sancte' is set GA.GF.

¹⁴² In BL-52359:293v. 'pontificáli' is set F.F.G.A.G; 'exhibuit' is set GAG.F.EF.F.

¹⁴³ In 1519-S:15r. 'corde' is set CD.DCCAG. In BL-52359:293v. 'O' is set GD; 'méritis' is set DED.CD.D; 'ab omni clade' is added in a later hand, all under only one neume, CD.

¹⁴⁴ In AS:361. 'Copióse' is set DC.G.GABC.C. The edition follows BL-52359:294r, PEN:185r. and 1520:15v. In 1519-S:15v. 'pontífex' is set FD.DE.E.

¹⁴⁵ 1519-S:15v.

¹⁴⁶ 'die lune' 1519-S:15v.

¹⁴⁷ 1519-S:15v.

¹⁴⁸ 1519-S:15v.

¹⁴⁹ 1519-S:15v.

¹⁵⁰ 1519-S:15v.

¹⁵¹ 'sancte' *Chevallon. cum Portiforiis in hoc loco.* [SB-S:38.]

¹⁵² In BL-52359:294r. 'pietas' appears to be set FGAGACAGF.GF.F; 'prosequi énde laude' is set C.B,A.GF.GA.A AGFG.F; 'latéque déclarat' is set GA.AGF.F DC.FGACAGFG.F; 'tumba ejus' is set CDCB,Cb,A CD.C; 'cunctósque lánguidos' is st C.CDDCB,C.B,A Ag.FE.DC.

¹⁵³ 'octauis' Legend. 1518. cum Portiforiis. [SB-S:39.]

¹⁵⁴ 1519-S:16.

¹⁵⁵ 1519-S:16r.

¹⁵⁶ 'sunt' Chevallon. [SB-S:39.]

¹⁵⁷ 'spécula' *Brev. Coll. D. Joh. Cant. MS. F. 9.* [SB-S:39.]

¹⁵⁸ 'irátus contra pópulum' *Leg.* [SB-S:40.]

¹⁵⁹ 'arréptus a demónio' *Leg.* [SB-S:40.]

¹⁶⁰ 'fácer' *Chevallon. cum Leg.* [SB-S:41.]

¹⁶¹ 'dei' *Leg.* [SB-S:41.]

¹⁶² 'omnia fiant.' 1519-S:16r.

¹⁶³ Per litteras majores loca imaginum majuscularum ligno incisarum notavimus. In hoc loco tituli circa efligies hic inde sunt inserti ; videlicet, 'tota pulcra es, amica mea, et macula non est in te. electa ut sol. Stella maris. luna ut pulcra. sicut lily inter spinas. porta celi. oliva speciosa. cedrus exaltata. turris David. propugnaculum. virga Iesse. plantatio rose. fons ortorum. speculum sine macula. civitas

Notes.

Dei. ortus conclusus.' Quibus subjicitur in Legend. A.D. 1518 *'In conspectu altissimi : immaculata permansi.'* [SB-S:41.]

¹⁶⁴ *'In conceptione sancte Marie virginis ad vesperas et ad matutinas et ad alias horas omnia fiant in nativitatibus ejusdem, verbis tamen de nativitatis mutatis in conceptionem secundum usum modernum Sarum.'* 1519-S:16r.

¹⁶⁵ In 1520-S:105r. 'Dei' is set D.DCD. The Penpont Antiphonale:185v. indicates here the Antiphon 'Gaude mater ecclesia nova' (no music provided), followed by the Chapter 'Dóminus possédit me' (Prov. 8:22-24). There follows a rubric indicating that the remainder of the office is to be taken from the Nativity of the Blessed Virgin, with 'nativity' changed to 'conception'. There follows the Prayer, 'Deus ineffábilis misericórdie qui prime piácula.' There also appear proper Chapters at Sext 'Nondum fontes aquárum' (Prov. 8:24-26), and at None 'Et delectábar per síngulos' (Prov. 8:30-31. This then represents a different tradition for this feast than is found in the usual Sarum books. See the Appendix.

¹⁶⁶ 'quoniam [gloriósa]' *Portiforia.* [SB:41.]

¹⁶⁷ 1520-S:105r. indicates a flat at 'ubi'.

¹⁶⁸ 1520-S:105v. places the full R̄ here and includes only a cue below at matins.

¹⁶⁹ In AS the music for this antiphon appears only under the incipit "Natívitás tua Dei génitrix," Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'Concéptio' appears in place of 'Natívitás.' [annunciávit in univérso] *habet Chevallon.* [SB-S:41.]

¹⁷⁰ 1519-S:16r.

¹⁷¹ 'puerile' 1519-S:16r.

¹⁷² 'níbilis [ortus]' *Chevallon.* [SB-S:43.] 1520-S:106. does not indicate a flat at 'et'.

¹⁷³ In AS:520. and in 1520-S:106v. the music for this antiphon appears only under the incipit "Hódie nata est," Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'concépta' replaces 'nata'. The three-note neume of the final syllable has been separate to accommodate the three-syllable word. No flat appears in 1520-S:16v. (In AS:520. a flat is implied by the F-clef.) In 1520-S:106v. 'David' is set DEFE.DC.

¹⁷⁴ From the Feast of the Nativity of the Blessed Virgin. In this edition 'conciptiónem' appears in place of 'nativitátem'.

¹⁷⁵ In AS. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Quando nata est', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'concépta' appears in place of 'nata'.

¹⁷⁶ 1520-S:106v.

¹⁷⁷ Sermon IV. de nativitate beatissime Marie virginis. See Migne's *Patrologia Latina*, Volume 141, cols. 320Bff] <http://www.ariadne.org/cc/bishops/fulbert-sermons.html>

¹⁷⁸ In AS. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Hódie nata est,' Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In the edition 'concépta' and 'conciptiónem' replace 'nata' and 'nativitátem'. In 1520-S:107r. at 'María' the flat appears a third lower.

¹⁷⁹ 'progénie David' Leg. 1518. *cum Portiforiis.* [SB-S:44.]

Notes.

¹⁸⁰ From the Feast of the Nativity of the Blessed Virgin. In the edition 'conciptiónem' replaces 'nativitátem'.

¹⁸¹ In AS:521. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Hódie nata est', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In the edition 'concépta' replaces of 'nata'. The additional syllable 'con' is set with an additional note, F. The flat appears in PEN:251v. and in BL-52359:407r.

¹⁸² 1520-S:107v. includes a flat only at 'insígnia'.

¹⁸³ From the Feast of the Nativity of the Blessed Virgin; in the edition 'conceptionem' replaces 'nativitátem'. 1520-S:107v. has no flats.

¹⁸⁴ In AS the music for this antiphon appears only under the incipit 'Natívitás glorióse vírginis', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In the edition 'concéptio' and 'conceptionem' replace 'natívitás' and 'nativitátem'. 1520-S:107v. has flats only at 'stirpe David'.

¹⁸⁵ 'intimálat' *Leg.* [SB-S:46.]

¹⁸⁶ 'Expedíte vno de oráculis hanc vírginem prenunciántibus: vnumquódque' *Leg.* [SB-S:46.]

¹⁸⁷ In AS. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Natívitás tua Dei génitrix', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'concéptio' appears in place of 'natívitás'. 1520-S:108r. has no flat at 'pudicítiam'.

¹⁸⁸ 'seruáre' *Leg.* [SB-S:47.]

¹⁸⁹ SB:47; Legend-1518.

¹⁹⁰ In 1520-S:108v. 'génuit' is set GAEDG.AGC.AGC.

¹⁹¹ In AS. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Natívitás est hódie', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'concéptio' appears in place of 'natívitás'. 1520-S:108v. has no flat at 'celebrémus'.

¹⁹² From the Feast of the Nativity of the Blessed Virgin; in this edition 'conceptionem' appears in place of 'nativitátem'. 1520-S:108v. has no flat at 'celebrémus'.

¹⁹³ 1520-S:109r.

¹⁹⁴ 'Prefátio', 1520-S:109r.

¹⁹⁵ 'item bellator' *Leg.* [SB-S:49.]

¹⁹⁶ In AS. and BL-52359. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Natívitás est hódie,' Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'concéptio' appears in place of 'natívitás'. In BL-52359:409v. 'Maríe' is set B.C.BA.

¹⁹⁷ In AS. and BL-52359. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Natívitás glorióse vírginis', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'concéptio' appears in place of 'natívitás'. In BL-52359:409v. 'glorióse' is set F.GA.G.G.

¹⁹⁸ In BL-52359:409v. 'spíritu' is set FFG.F.F.

¹⁹⁹ 1520-S:111r.

²⁰⁰ In AS. the music for this antiphon appears only under the incipit 'Nativitátem hodirnam', Feast of the Nativity of the Blessed Virgin, September 8. In this edition 'conceptionem' appears in place of 'nativitátem'. In 1520-S:111r. 'perpétue' is set ABC.A.GF.

Notes.

²⁰¹ ¶ *Ad vespertas non dicitur sequentia Letabúndus. sed hymnus Ave maris stella.* 1519-S:16r.

²⁰² 1531-S:9r. omits "alleluya." 1520-S:111v. indicates the Psalm-tone as I.vi. In BL-52359:410r. 'humilitátem' is set G.F.G.A.G; 'narránte' is set F.Fe.D; 'redemptórem' is set CD.EF.GA.FE.

²⁰³ 'ij. de matutinas' 1519-S:16v.

²⁰⁴ 1519-S:16v.

²⁰⁵ 1519-S:16v.

²⁰⁶ AS:362. and 1519-S:16v. end with 'inímicum subísti'.

²⁰⁷ 1519-S:16v. prints the full collect here.

²⁰⁸ 1519-S:16v.

²⁰⁹ 1519-S:16v.

²¹⁰ Luke 11:33. The *Vulgata* has 'Nemo lucérnam accéndit'.

²¹¹ 1519-S:16v.

²¹² 'per milia' *Brev. MS. Clar.* [SB-S:53.]

²¹³ 'indesinenter' *Portif.* [SB-S:53.]

²¹⁴ 1519-S:17r. has 'salva facta est', set FDEFE.E D.DED DBCB. BL-52359:295r, has 'salva facta est', set FDEFE.D D.DEDDBCB.B.

²¹⁵ 'óleo' *Legend.* [SB-S:57.]

²¹⁶ In BL-52359:295v. 'ignis iste' is set EFGA.G GA.AGAGGF. BL-52359:295v. has no flat at 'martyrii'. In PEN:186r. 'a' is set A; 'martyrii' is set AC.AAGA.FG.ABGAG.

²¹⁷ In BL-52359:295v. 'glorificáta' is set FG.F.GB,B,AB,CB,AB; 'virtútis' is set CB,A,B,GAG. PEN:186r. has no flat until 'hómines'; 'quia' is set F.FD.

²¹⁸ 'sancta Agatha : consolabátur', 1531-S:10v. In BL-52359:295v. 'beáta' is set C.C.A.

²¹⁹ BL-52359:296r. omits 'Chrsti' and its music.

²²⁰ BL-52359:296r. has 'Christi martyr'; 'expéctat' is set D.DD.C. In BL-52359:296r. and PEN:186v. 'accípias' is st GA.A.AGAB,AGG.

²²¹ 1519-S:18v.

²²² 1519-S:18v.

²²³ 'ad tertiam et ad alias horas', 1519-S:18v.

²²⁴ 1519-S:18v.

²²⁵ 1519-S:18v.

²²⁶ 1519-S:18v. refers to First Vespers as the Vigil of S. Thomas.

²²⁷ HS 1518 has a key signature of B through throughout.

²²⁸ AS:42. provides only the incipit 'O Thoma Dídime'.

²²⁹ 1519-S:18v.

²³⁰ 'beáte Thome apóstoli tui' 1519-S:18v.

²³¹ 'nisi festum loci' Portiforia. [SB-S:61.]

²³² 1519-S:19r.

²³³ 1519-S:19r.

²³⁴ 1519-S:19r.

Notes.

²³⁵ 1519-S:19r.

²³⁶ 'est', SB:64.

²³⁷ 'precátus' *Legend.* 1518. [SB-S:66.]

²³⁸ SB-S:67.

²³⁹ 1519-S:19r.

²⁴⁰ 1531:25r. has 'Dóminus Deus noster'. 1519:47r has 'vos Dóminus vester', and includes the Psalm-tone ending. 1519-S:19r. has 'vos Dóminus noster'. In BL-52359:27v. 'timére' is set GF.GA.G.

²⁴¹ 1519-S:19r.

²⁴² 1519-S:19r.

²⁴³ 1519-S:19r.

²⁴⁴ 1519-S:19r.

²⁴⁵ Risby indicates feria iiiij. and Saturday; the New Ordinals all indicate the three Ember days, feria iiiij. feria vj, and Saturday, which would appear to be correct.

²⁴⁶ 1519-S:19r.

²⁴⁷ 1519-S:19r.

²⁴⁸ 1519-S:19r.

²⁴⁹ 'Silvestro' 1519-S:19r.

²⁵⁰ Legendum videtur 'quere post Natalem' (sc. pp. cxcvii.—ccclxxvi.) quod in *Legend.* Coll. Joh. Cant. MS. invenimus. 'sancto felicis : require proximum post diem Natalis Domini.' *Legend* 1518. 'De S. Silvestro . . . ', Portiforia. [SB-S:68.]